

ఆంధ్రపత్రిక

సచిత్రవారపత్రిక

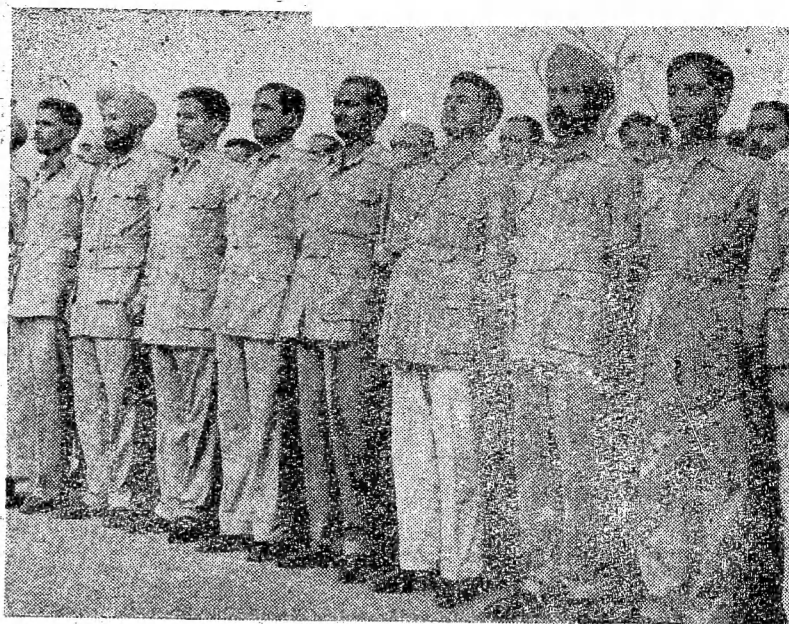
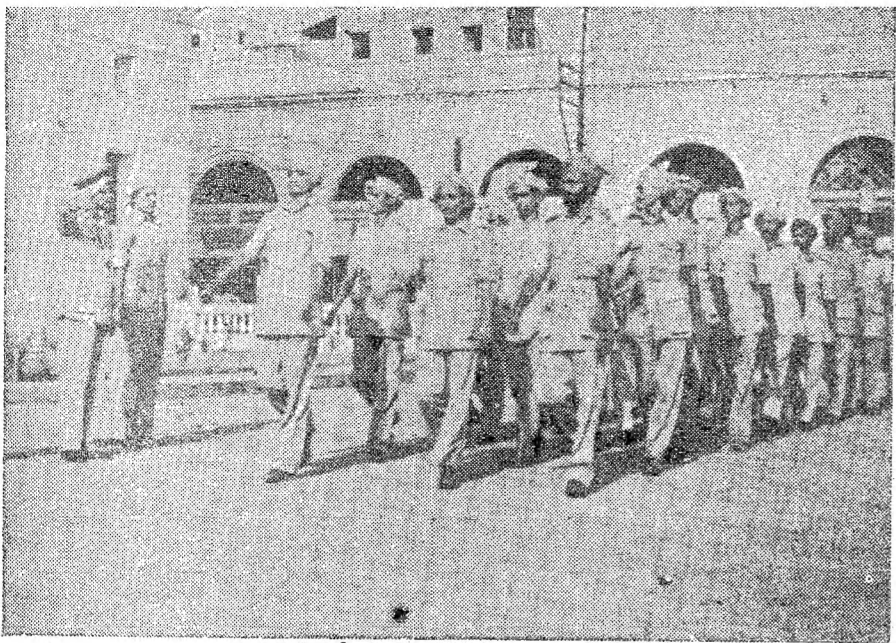
‘నృత్యబంగిమము’

ప్రసిద్ధ నర్తకి శ్రీమతి శారదాదేవి

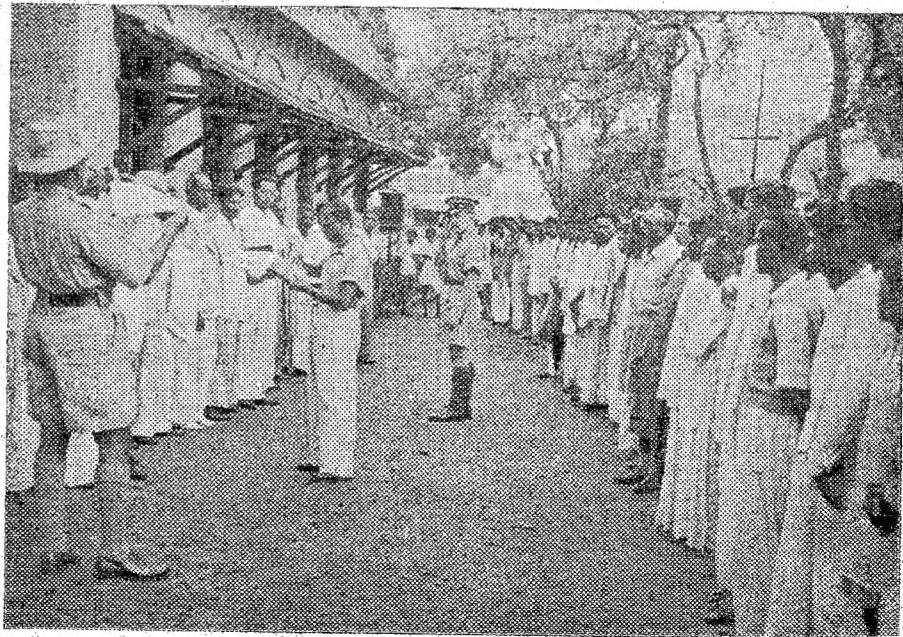
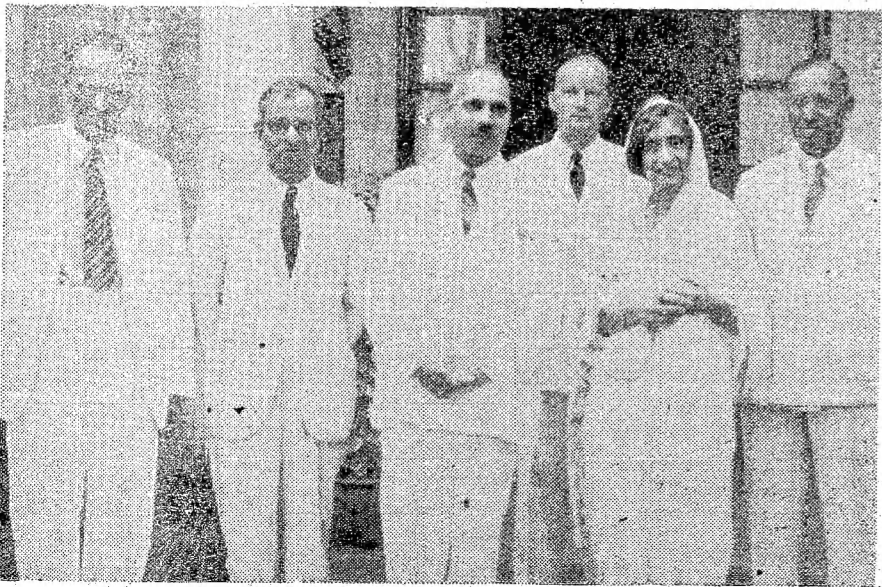
25-8-48

ANDHRA PATRIKA ILLUSTRATED WEEKLY

వెల 4 అణాలు

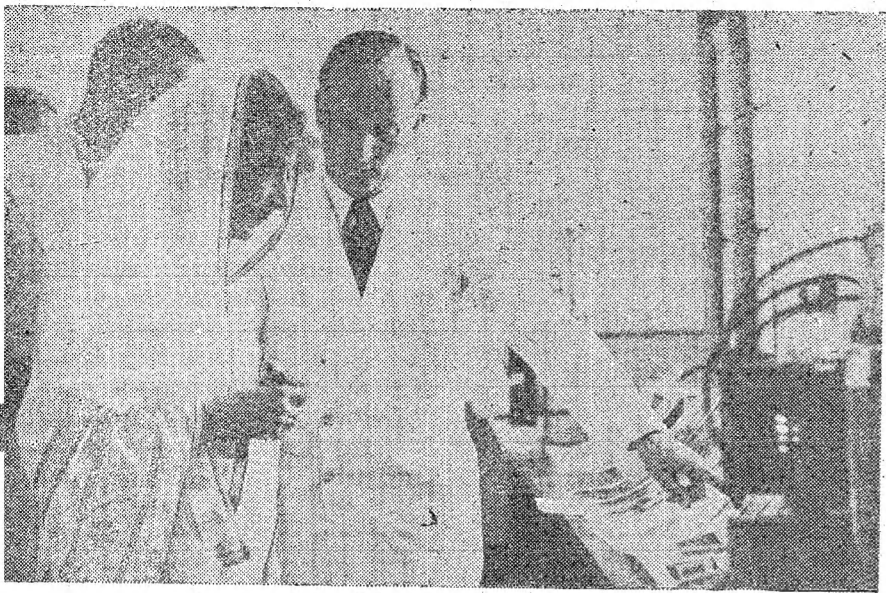

ఫిల్మ్ "హోంగా" దర్శకులకు రికార్డులు. వీరికి యూనిఫాం మిచ్చి, మాడు నెలపాటు, తుపాకి కవాతు, అగ్నిచర్య శిక్షణ, విషవాయువులనుండి రక్షణ మొదలైన సైనికశిక్షణ నంతా తప్పకుండా చేస్తున్నారు. ఈ శిక్షణ పది అంచెలలో వెయ్యి, వెయ్యిమందికి ఒక్కొక్కసారి తిరిగిస్తారు. ఈ దశ నిర్వాహానికి ఇప్పటికి సమర్థులైన 230 మంది రక్షకభటులను నియమించారు.

ఖాంతి ప్రభుత్వ ఆరోగ్యశాఖామంత్రి శ్రీమతి రాజమహరి అమృతకార్, గిండి, కింగ్స్ ఇన్స్టిట్యూటును సందర్శించినప్పుడు, సంస్థ డైరెక్టరులతో సున్నవ్వుడు తీసిన ఫోటో.

మద్రాసు వాషర్మన్ షేట పౌరులు "హోంగా" దశములో చేరి దేశశాంతి భద్రతలను కీంచు పనిలో ప్రభుత్వమునకు సహాయముచేయుటకు తమను తాముగా మందును వచ్చి కేర్లున్నాన్న దృశ్యం.

.....

వార్తా చిత్రాలు

.....

కింగ్స్ ఇన్స్టిట్యూట్, కత్తపరశోనకై చేసే పరిశోధక ప్రయోగాలను పరిశీలిస్తున్న రాజమహరి అమృతకార్.

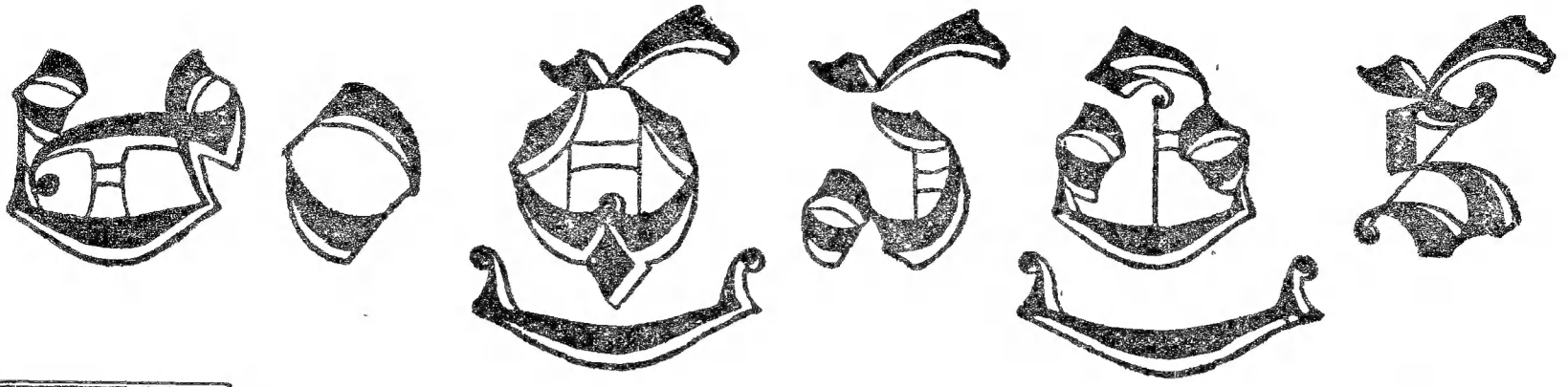
కింగ్స్ ఇన్స్టిట్యూట్, వైద్యాధిపతుల సభలో శ్రీమతి అమృతకార్ ఉపన్యసిస్తున్న దృశ్యం

"ఎంప్లాయ్మెంటు సర్వీస్" శాఖ వాక్ కోట్టెంలో అధ్యక్షుల వహించిన గొర్రులు జనరల్ శ్రీ రాజగోపాలాచారిగారు, కార్మిక మంత్రి శ్రీ జగ్జీవరామ్ గారూ.

ప్రభుత్వ ఆరోగ్య శాఖామంత్రి శ్రీమతి రాజమహరి అమృతకార్

★

సంవత్సర చందా రు. 12-0-0

విడివ్రతిక అణాలు 0-4-0

ప్రతిబుధవారమున ప్రకటింపబడును

ఓరు శేయవి యొనరించిన నరవర! యప్రియము తన మనంబున కగు దా

నొరులకు నవి నేయకునికి పరాయణము పరమధర్మ పథముల కెల్లఁగఁ.(మహాభాగవతము)

సంపుటము 40

సంచిక 50

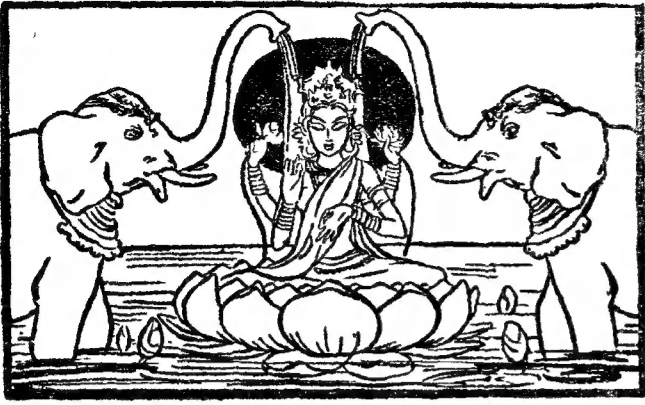
Founder : K. NAGESWARA RAO.

సర్వధారి సంవత్సర బహుళ పంచమి బుధవారము

వీరస్మృతి

“అసాధ్యుల అజ్ఞాత భారతవీరుల పుణ్యస్మృతికిగాను బొంబాయి కాంగ్రెస్ హాన్స్ లో నిర్మించిన స్మృతి చిహ్నము”

ఆంధ్రపత్రిక

1948-వ సం॥ ఆగస్టు నెల 25-వ తేది బుధవారము

ఈనాముల వినహాయింపు

జమిందారీరద్దబిల్లునుండి ప్రస్తుతమునకు "1" 36 ఈనాములను వినహాయించవలె"నని రాష్ట్ర శాసనసభ కాంగ్రెసు పక్షము తీర్మానముచేయుట వలన, దాదాపు ఒక సంవత్సరముగ జరుగుచుండిన వాదోపవాదములకు, నివారణమైన కాలహరణమునకు కారణమైన, అసలు సమస్య పరిష్కారము కాకపోవుటగాక, ఎట్టేట్టలోని భూముల విక్రమముల నిషేధించు శాసనము, శిస్తు తగ్గింపు శాసనము ఈ నిర్ణయమునకు తగ్గట్టు సవరణ కావలెనని ఈనాము గ్రామము లందు క్లిష్టపరిస్థితులు ఏర్పడి, తీవ్ర అశాంతికి దారితీయును. ఇంతకాలము ఈ ప్రధాన సమస్యనివారణమైన సముచితమైన నిర్ణయమునకు రాజకీయ పోవుటనుబట్టి ఈ విషయమున ప్రభుత్వమునకు ఒక ఖచ్చితమైన ఆధిప్తాయము, నిర్దేశమైన విధానము లేదని స్పష్టమగుచున్నది. సమస్యను దైర్ఘ్యముగ ఎదుర్కొని, న్యాయధర్మ సూత్రముల ననుసరించి ప్రభుత్వము పరిష్కరింపలేకపోయె నని స్పష్టమగుచున్నది. ఈనాములకు సంబంధించి ప్రత్యేకముగ, మున్ముందు వేరొక శాసనముచేయుట ప్రభుత్వ సంకల్పమై ఉన్నట్లు కాంగ్రెస్ పక్ష సమావేశము నందు రివెన్యూ మంత్రి కళా మోకట్రావుగారు చేసిన ప్రతిపాదనవల్ల స్పష్టమగుచున్నది. ప్రథమ కాంగ్రెస్ మంత్రివర్గము పర్మనెంట్ సెటిల్మెంటును రద్దు చేయ సంకల్పించినపుడు, 1908 ఎట్టేట్టభూమి శాసనమును మాత్రమే సవరింప నిర్ణయించబడెను. 1936 సవరణ శాసనమువలన ఎట్టేట్టగ పరిగణింపబడు ఈనాముల విషయమును విడిగ విచారించుటకు కూడ నిర్ణయింపబడెను. వాస్తవమునకు ఈ శాసనమునకు సంబంధించినంతవరకు 1938, 1:48 సంవత్సరముల పరిస్థితులలో వచ్చిన అసాధారణ మార్పు లేమియు లేవు. 1938 సంవత్సరములో కాంగ్రెస్ మంత్రివర్గము తల పెట్టిన సంస్కరణనే 1946 లో ఏర్పడిన మంత్రివర్గము అమలు చేయ తీర్మా

నించుకొనిన ఈ సరికి శాసనము పూర్తిఅయి ఈ రెండు సంవత్సరములుగ రాష్ట్రమునం దేర్పడిన సంకల్ప, అయోమయ, అస్థిర పరిస్థితులు ఏర్పడియుండక పోవును. కాని, రాష్ట్ర రివెన్యూమంత్రి "ఒక్క దెబ్బతో రెండు పిట్టల" కొట్టదలచి, రెంటిని జారవిడువవలసిన పరిస్థితులను కల్పించుకొనెను. ఇప్పటికీ ఈనాము గ్రామము లందు ఈనాముదారులకును, రైతులకును సంఘర్షణలు మోచుచు వి. కొందరు ఈనాందారులు కొలును రద్దుచేసి తొగి భూములను స్వాధీనము చేసికొనటకు ప్రయత్నించుట, అనేక ప్రాంతములందు కొలుదార్లు కట్టుబడి చెల్లించకుండుట, కొందరు రైతులు బలాత్కారముగ భూముల నాక్రమించుకొనుట జరుగుచున్నది. రాష్ట్ర శాసనసభ కాంగ్రెసుపక్ష నిర్ణయము వలన ఈ పరిస్థితులు మరింత తీవ్రము కాగలవు. అశాంతి ప్రజ్వలిల్లగలదు. ఈ స్థితిలో కేవలము పరిష్కారమును వాయిదావేయుటకంటె కాంగ్రెస్ అభిప్రాయవర్గము చేసిన ఇతర సూచనలను అంగీకరించి యుండిన సబబుగ నుండెడిది. ఎప్పుడు ఈ సమస్యను పరిష్కరింప బూనుకొన్నను అభిప్రాయ వర్గము చేసిన మిగత రెండు సూచనలలో నేదో ఒక సూచనను అంగీకరింపక తప్పదు. కనుక ప్రస్తుతపు "జమిందారీల రద్దు బిల్లు" నుండి 1936 ఈనాములను వినహాయించుటకు జరిగిన నిర్ణయము దూరదృష్టితో గాని, వివేకముతో గాని జరిగినదని చెప్పటకు వీలులేదు. కాని ఈనాము పద్ధతి, పర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు ఒకటి కాదని, రెంటిని వేరువేరుగ పరిశీలించి వేరు వేరు పరిష్కారమార్గములను అనుసరింపవలసి యున్నదను వాదమును ఇప్పటికైనను ప్రభుత్వము అంగీకరించినందుకు సంతసింపవలెను. ఆ సిద్ధాంతమును అంగీకరించిన పరిష్కారమార్గమును నిర్ణయించుకొనుట సులభమే. 1936 శాసనమును కాదని ఈనాముల భిన్నముగ

చూచుట సాధ్యము కాదని వాదించుట వల్లనే ఈనాముల సమస్య ఇంత క్లిష్టమైనది. లేకున్న పర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు రద్దు చేయుటతోబాటు ఈనాముల సమస్యకూడ పరిష్కారమై యుండెడిది. ఈ సందర్భమున రాష్ట్ర ప్రభుత్వము మరొక విషయమును గుర్తింప వలసియున్నది. పర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు రద్దుచేయు సందర్భమున జమిందారులకు పరిహారము ఇచ్చు సాధ్యమున, మొత్తము పరిహారము నిర్ణయమునకు వీలుగ శిస్తు తగ్గింపు శాసనము చేయుట జరిగినది. ఇప్పుడు ఈ బిల్లునుండి ఈనామును వినహాయించడమైనది గనుక ఈ బిల్లు సందర్భమున చేయబడిన ఇతర శాసనములు కూడ 1936 ఈనాములకు వర్తింపకుండ చేయవలసియున్నది. అంతే గాదు, కొత్తగ ఈనాముల నొసగ సంకల్పించిన ప్రభుత్వము పాత ఈనాముల రద్దుచేయు సందర్భమున తమ విధానమునందలి అసంబద్ధములను గ్రహింపవలసియుండును. ఈనాముల సూత్రము సబబైనదే నని పరోక్షముగ ప్రభుత్వము అంగీకరించినది. ఆ సూత్రమునే వెనుకటి ఈనాములకు కూడ వర్తింపచేయవలెను. రైత్వారి ప్రాంతములందు భూస్వాములకు కొలుదారులకు ఉండవలసిన సంబంధములను కమితముల విస్తీర్ణపరిమితిని, నిర్ణయించుచు శాసనములు చేయదలచినట్లు రివెన్యూ మంత్రి అనేక పర్యాయములు ప్రకటించి యుండెను. ఆ సందర్భమున, ఆ సూత్రముల ననుసరించియే ఈ సమస్యను కూడ పరిష్కరింపవచ్చును. ప్రధానమైన ఈ భూమి అమరకపు విధానములను సంస్కరింప దలచినపుడు, తొందరపాలుగాని, అస్థిరనిర్ణయములు గాని కూడదు. గతి చర్చిత పునరావృత్తము కాకుండ చూడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వముపై గలదు.

ఐక్యరాజ్య సమితిలో హైదరాబద్ సమస్య

భారతదేశముతో తమకు గల తగాదాను, పరిష్కరించ వలసినదని ఐక్యరాజ్యసమితికి విజ్ఞప్తి చేయదలచితిమని, గత గురువారమునాడు హైదరాబాదు ప్రధాని భారత ప్రధానికి తెలియజేసెను. హైదరాబాదు ఫిర్యాదును, సిరియా గత శుక్రవారం నాడు ప్రతిపాదించు నని, తమ వ్యవహారమునకు సంబంధించిన కారితములన్నిటిని సమితి సెక్రటరీ జనరలుకు హైదరాబాదు ప్రభుత్వము పంపినదని వార్త వచ్చెను. కాని శుక్రవారమునాడు సిరియా ప్రతిపాదించినట్లు వార్త రాలేదు. తమ కేవిధమైన వర్తమానము రాలేదని ఐక్యరాజ్య సమితికి చెందిన సిరియా శాశ్వత ప్రతినిధి కార్యాలయములో ఆదివారమునాడుకూడ తెలియ

వచ్చినది. అస లింతవరకు ఎట్టి నిర్ణయమునకు రాలేదని ఒక సిరియాను అధికారి తెలిపెను. హైదరాబాద్ దీనికు ప్రతిపాదించునని ఊహించినదే. అందువల్ల అశ్వర్యకరమైన సందర్భము లేదు. కాని వారు తెలిపిన కారణములు మాత్రము ఆ శ్వర్యము కలిగింపక మానవు. "హైదరాబాదు భారతదేశ సంబంధములు శాంతికి భంగము కలిగించునట్లున్నవని, అందువల్ల ఉభయులకు శాశ్వతమైన, శాంతిప్రకృతమైన ఒడంబడికను కుదుర్చుటకు ఐక్యరాజ్య సమితిని అర్థించ సంకల్పించితిమి" అని వైజాము ప్రభుత్వ ప్రకటన తెలిపినది. యధాతథ ఒడంబడిక భగ్నపరచినదని, ఆర్థికగృహమును అమలుపరచినదని, సరిహద్దు దాడులను జరిపి, సైన్యములను సంస్థాన ప్రదేశములందంచి హైదరాబాద్ ప్రదేశ ప్రతిపత్తిని భంగపరచినదని భారత ప్రభుత్వమును నిందించినది.

అసలు ఐక్యరాజ్యసమితిగాని, ఇతర దేశములు గాని, హైదరాబాద్ మధ్య పెట్టెపూనినట్లు పరిస్థితి శాంతికి ప్రమాదముగా నున్నదని అంగీకరించుదురా అనునది సందేహము. రెండు స్వతంత్ర రాజ్యములకు సంఘర్షణ ఏర్పడినప్పుడే శాంతికి ప్రమాదము ఏర్పడినట్లు పరిగణించుట జరుగును. హైదరాబాద్ స్వతంత్ర రాజ్యముగ పరిగణించుటకు వీలులేదని భారత ప్రభుత్వమే కాక, బ్రిటిషు ప్రధాని అట్టికూడ తెలిపి యుండెను. ఏ ఒడంబడికను భారత ప్రభుత్వము సరిగా అచలుపరచదలచలేదని వైజాము ప్రభుత్వము నిందించినదో ఆ ఒప్పాదము సనిసరించే ఐక్యరాజ్యసమితికి ఫిర్యాదు చేయు హక్కు లేదు. యధాతథ ఒడంబడిక రక్షణ, విదేశవ్యవహారములు, రాకపోకల అధికారములు భారత ప్రభుత్వమునకు వాడరచబడినవి. రక్షణ విదేశ వ్యవహారములు స్వాతంత్ర్యమునకు చిహ్నములు. వాటిని మరొకరికి వశపరచినపుడు స్వాతంత్ర్యమునది అంతరించి పోయినట్లే ఎంచవలెను.

యధాతథ ఒడంబడిక సంతకము చేసినపుడు తన స్వాతంత్ర్యమును వదలుకొనుటకు అంగీకరించినట్లు కాదని, తాత్కాలికముగ ఆ హక్కును ప్రయోగించకుండ ఊరకొనుచున్నానని వైజాము మాంటుబాట్ ప్రభువుకు వ్రాసిన లేఖలో తెలిపెను. యధాతథ ఒడంబడిక అమలునందున్నంతకాలము దానికి భిన్నములేదు. అంతేకాక అది ఉన్నంతవరకు 1947 ఆగస్టు 15 కు పూర్వము బ్రిటిషు సార్వభౌమునకు వైజామునకు ఏ ఏర్పాట్లు సాగుతున్నవో అనే సాగవలసియున్నది. అట్టి పరిస్థితిలో దానిని త్రోసిరాజని ఐక్యరాజ్యసమితికి విజ్ఞప్తి చేయుటలో గల ఔచిత్యము వారికే బోధపడవలెను. అందుకు హక్కులేదని భారత ప్రభుత్వము ఇదివరకే తెలియజేసినది.

నేటి ప్రపంచం

ఆరబ్ యూదురాజ్యాలకు భద్రతాసంఘం హెచ్చరిక; బెర్లిన్ సమస్య విషయ స్వరూపము; దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయులకు శాసన సభ్యత్వముల రద్దు.

పాలస్తీనాలో మధ్యవర్తిత్వము పూను కొన్ని దేశములు, అబ్దులకు, యూదులకు రాజీ విడిచి అరబ్బులకు బహుశ్యము నువ్వని బయలుదేరిన కొంటు బెర్లిన్ దోటి వారంకింపట ప్రకటించె ఆకాశఖల పెరిగాయని తిరిచాడు. ఈ తాత్కాలిక సందర్భి ఇల్లాశే ఇంకో ఆరబ్ వారాలపాటు పొడిగించగలిగితే, కాశ్యకంగా రాజీ విడుదలవుననే ఆశించాడు. ఇంకొకటి యూధానికి సత్విత చూపించటం లేదనే ఆభి ప్రాసపడ్డాడు. యూదు ప్రభుత్వము, భద్రతా సంఘమువారిని ఈ తాత్కాలిక సందర్భి శీఘ్ర పరిమితి విస్తరించి ఎలాగో జైలుపడగల అవకాశం కల్పించవలసిందని కోరాడు. జెర్మనీలో అబ్దులకు కల్పించే, నీటి సప్తయి లేకుండా వెయ్యటం మొదలైన ఆఘాతాత్మకాలను ఆపి యుద్ధం ఖమై ఆరబ్ రాజ్యాలకు తమకు మధ్య కాశ్యకాంతి కుదురించటం అత్యవసరమని విన్నవించుకొన్నారు. ధీర కాలం యుద్ధంపూర్వక పూర్వము నెత్తికట్టి, యూదు సత్వితంత్రా కి భంగకరంగాను, యూదు వలలను ఆక్రమించగాను, అంతర్జాతీయ సంఘ ప్య కేటగిరీల తమ జీతాలను క్లిష్టపరచి, తమ స్వేచ్ఛల నన్నిటిని అరిట్టటం, యూదు తాత్కాలిక ప్రభుత్వం ఒప్పకోలేదని స్పష్టపరిచారు.

జర్మనీల ప్రతాలమీద కర్ణహారా తిట్టా ఉంటూ ఉండగానే జెర్మనీలో పూర్వపు ప్రభుత్వ భవనాన్ని యూదులు ఆక్రమించారు. తాత్కాలిక యుద్ధ విమగం అంటు మొలెట్టక నాల్గు వారాలలో మల్లీ తుపాకీలు మోగడం మొదలు పెట్టానే ఉన్నాయి. "పాలస్తీనాను విముక్తం చేసేదాకా నీరూ తన ధర్మముధం ఆపదు.

సంస్థానములో అరాచకము, అశాంతి ప్రబలిన ప్రమేయము కలుగ జేసికొనుటకు భారత ప్రభుత్వమునకు అధికార మున్నది. అసతికాలములో అట్టి అవసరము రావచ్చునని భారత ప్రభుత్వము ఈమధ్య హెచ్చరిక చేసి నది. అట్టి అవాతంము సంధించిన గలదని భయపడి దానిని తప్పకొనుటకు ఐక్యరాజ్యసమితికి విజ్ఞప్తి చేయ ఎత్తువేసినది. ఏ విధమయిన మధ్య వర్తిత్వమునకు భారత ప్రభుత్వము అంగీరించలేదు.

ఇప్పుడు భారత ప్రభుత్వమును త్రోసి రాజని ఐక్యరాజ్యసమితికి ఫిర్యాదు చేయబూనుట కేవలము భారత ప్రభుత్వమునకు సవాలు చేసినట్లే ఎంచవలెను. దానికి భారత ప్రభుత్వము ఏ విధముగ సమాధానము ఇవ్వదలచినదీ త్వరితగతినే ఓది ము కావచ్చును. మైదానాబాదు సర్వత్రము కాగల దనుట చరిత్రకు వాస్తవస్థితికివిరుద్ధము. ఇగర సంస్థానములవలె యూనియన్ లో చేరుట త్వరితగతినేము లేదు. ఐక్య రాజ్య సమితికి ఫిర్యాదు చేయటం అతన కేదో వలకగల దని ఆశించిన అవి వట్టి భ్రమ. 560 సంస్థానములు వైగా తమస్థితిని గ్రహించి యూనియన్ లో చేరిగా, ఒక్క వైజామునకు మాత్రము ప్రత్యేక తివత్తి యూడవలె నని ఇతరులుకూడ సూచించజాలగ. వెనుక బ్రతికువారి కాముగో వైజాము అట్టి ప్రయత్నము చేయజోగా, అప్పటి రాజప్రతినిధి అట్టి ఆటలు సాగవనెన. బ్రతికువారి అనంతరము ఏర్పిన జాతీయ ప్రభుత్వము కూడ ఆ ఆటను సాగనవ్వజాలదు.

పాలస్తీనాలోని ప్రాణా లొడ్డి పోరాడుతాము. ఆగ్రరాజ్యము యూదుపక్షపాతం చూపినంత మాతన భయపడండి లేదు" అంటూ నీరీయా వీరాలపాలు సాగించింది. సాదీ అరే బియా అటు శత్రువులకు సాయంచేసి అమెరికా సాయం మాకు పనికిరాదంటూ, అమెరికా ఇచ్చిన బ్యాంక ఋణాన్ని కూడా సరిగ్గా వినియోగించుకోకుండా ఆపేసింది. యూదులు జెర్మనీలో సలెం ప్రభుత్వ భరణం ఆక్రమించుకొంటుంటే, అరబ్బు లీల ప్రతిక్రియా యుద్ధం, ముమ్మర వయింది. జెర్మనీలో జైర్ అబుబర్ పేటలో వందలొడ్డి యూదులపై యుద్ధం సాగించి హతం చేశారు.

"పక్షిలు చేయదాటి పోతున్నా"యని భద్రతా సంఘ కార్యదర్శి క్రిస్టియో కొంటు బెర్లిన్ దోట్ కేబుల్ పంపాడు. దానిపై భద్రతా సంఘం ఒక ఆశ్చర్యం పండింది అందులో ముఖ్యంకావీ: "ఉభయపక్షాలూ, సాధికార పైనిక సభ్యులు, అసాధికారంగా చెగురుగా జరుగుతున్న కొట్లాటలూ, జరుపుతున్న నేరములే, పూర్తిగా నేరానికి బాధ్యులే. కాంతి భంగకరమైన చర్యలకు ఉభయపక్ష ప్రభుత్వాలు తమ భాగాలలో ఉన్న తమవారిపై తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకొని ఇవి ఆపుకోవలసి ఉంది నేరస్థులను విచారించి శిక్షించి క్షీంచవలసి ఉంది. ఎదుటివారి సాధి ఉల్లంఘనలకు ప్రతిక్రియలు చేస్తూన్నామన్న సాక్షతో ఏ పక్షంవారూకూడా సంఘర్షణల ప్రోత్సాహం చేయరాదు. వైకంగాను, రాజకీయంగాను, ఏ పక్షంవారూకూడా, సాధి విరమణను ఉల్లంఘించి, అధిక అవకాశాలను విస్తరింప చేసుకొనే ప్రయత్నం ఎంత మాత్రము చేయకూడదు." అని భద్రతా సంఘము ఇవ్వజూచి వారికి కూడా తీవ్రంగా హెచ్చరిక నిచ్చారు. ఇల్లా కర్ణహారినే, ఐక్యరాజ్యసంఘము ఇద్దరి మీదా పూర్తి ఆంక్షను ప్రయోగించవలసి ఉంటుందేమోకూడా ఇద్దరినీ బెదిరించారు. నూతన స్థాపిత యూదు ప్రభుత్వము ఈ పక్షిమల్లో తాను మంచితంగా ప్రవర్తించిన కౌంజింగుల వైవా తనకు ఐక్యరాజ్యసమితి సభ్యత్వం ఇప్పించాలని వాంఛిస్తోంది. బ్రిటన్ ఆఫ్ఫీషియల్ గుకు ప్రతికూలంగా ఉన్నట్లు ఉంది ఇల్లా పాలస్తీనా పరిస్థితు లింకా ఆగమ్యంగానే ఉన్నాయి.

జర్మన్ సమస్య
జర్మనీ సమస్య విషయంలో, మాస్కోలో పశ్చిమరాజ్యాల రాయబారులు మాట్లావతో

ఆరుమాట్లు సంప్రదించి, వివరములు సంప్రదింపులకు మల్లీ సంసిద్ధమయ్యారు. మారల్ స్టాలిన్ తోనే సూటిగా సంప్రదించుట జరుపుకొంటేనే తప్ప ఈ సమస్యపరిష్కారం కుదరదేమనని పశ్చిమరాజ్యాల అభిప్రాయపడి అంగుకని తొందరపడుతున్నాయి. బ్రిటన్ తన ప్రత్యేకరాయబారి రాబ్బిన్సన్, స్టాలిన్ కు కలసుకొనేందుకు ప్రయత్నించవలెనని ఆదేశించింది. స్టాలిన్ తో సమాధానము కుదరకపోతే ప్రస్తుత సంప్రదింపులు అంతమయిస్తే భావించవచ్చును. ఈజిప్టుగా ఈ రాయబారులు ఎల్లా ఫలితామో అనేది అక్కజర్మనలకు సందేహంగానే ఉన్నది ముఖ్యంగా పశ్చిమరాజ్యాల వారు, వాంగురాజ్యాలవారు కలిసి సంప్రదింపులకుటానికి ముందు, బెర్లిన్ దొడ్డి నాన్ని రష్యు ఉపసంహరించాలని మరతు పెట్టుతున్నారు. అటు రష్యులు, మతో మాటలాడుకొనే ప్రయత్నం చేయకుండా, పశ్చిమ జర్మన్ రాజ్యం అనే ప్రత్యేకరాష్ట్ర భాగం నిర్మించుకొనే ఆలోచనలు వదులుకోవాలని, అంతగా కాకపోతే తగ్యాకు పట్టికో వాయిదా వేసుకొని ఊర్లోవాసులని మరతు వెల్లడిస్తూంది. ఇద్దరి వాంఛితాలు ఇంత పుష్కరిగడ్డాగా ఉండుట్టి, సంప్రదింపులల్ల లాభాల ఆశలు సన్నీలుతున్నాయి. అసలు మాట్లావతో వివరసారి సంప్రదింపులకు కలుసుకొటానికి పశ్చిమ రాజ్యాలే కొంత తాత్పర్యంచేసి కాలం గడిపాయి. దీన్ని బట్టి, మాస్కో సంప్రదింపులలో ఇకనుండు వ్యవహారం విషయంలో కిళ్లల్ల కిళ్లకే భేదాభిప్రాయాలు ఉండవచ్చువేమోనని అనుకొంటున్నారు. రూర్ ప్రాంత విషయంలో ఒకవైపున బ్రిటన్, రెండోవైపున అమెరికా ప్రాసలు ఏకాభిప్రాయానికి రాకపోయాయని అనుకొంటున్నారు. కాని తమతమ ప్రభుత్వాల నూతన సలహాలతో ఈ మూడురాజ్యాల రాయబారులు మాస్కో బ్రిటిష్ ఎంబీసీలో కలసుకొని, కొంత నుముఖమైన పద్ధతిలోకే వచ్చినట్లు కనిపించారు. కాని క్రెమ్లిను సంప్రదింపులలో, బెర్లిన్ దొడ్డి నాన్ని ఉపసంహరింపటానికి రష్యు నిరాకరించింది దని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం సూచనగా ప్రకటించింది. దిక్సంధి: ఎత్తివేసేసీ గాని తక్కిన పెద్దపెద్ద విషయాలు మాట్లాడడానికి వీలులేదనుకొని పశ్చిమ రాజ్యాలకు, సోవియట్ కూ సామర్థ్యం కుదరగలిగే సూచనలు ఇవ్వలేక నిమిచటంలేదు.

బ్రిటన్, ఫ్రాంసు హాలెండు, బెల్జియం, లగ్జెబర్గు విదేశాంగ మంత్రిలు హేగ్ లో సమావేశమైనప్పుడు సమావేశం జరుగుతుండగా తీసిన చిత్రం. బెల్జియం మంత్రి వైక్ సభాముఖాన్న కూర్చున్నాడు. ఎడమవైపున మూడు నాల్గు స్థానాలలో, బెనిక్ (బ్రిటను), బిడాల్, (ఫ్రాంసు) కూర్చున్నారు.

రాయబారులు ఎల్లా ఉంటుండగానే శరీకా భాగాల్లో నీటి మరీమరీ విషమముంది కిళ్ల పోలీసు ఉద్యోగులను వాళ్ళు, వాళ్ల పోలీసు ఉద్యోగులను కిళ్ళు, అరెస్టులు చేసి లాక్కుపోవటం, పోలీసు దిబాలు తుపాకీలతో వర్షాలతో తలపడటం, కొల్పలూ, చంపులూ, ఎక్కువగా సాగుతున్నాయి. చిన్న చిన్న పోలీసు ఉద్యోగుల అగమలతో మొదలుపెట్టిన ఉభయరాజ్యాల పోలీసుయుద్ధం, పెద్దపెద్ద పోలీసు ఆఫీసులను కూడా, ఎత్తుపోలీసులు అగమలు చేయటాలు లోకి దిగింది. రష్యు భాగం, పశ్చిమ రాజ్యాల భాగాల సరిహద్దు, ఏ నిమిషం, ఎగ్గు చేయబడేవా డెవడో, ఎగ్గు చేసేవా డెవడో, క్షణక్షణం మారే అంతగా, సోవియట్, తదితర పోలీసుల సంఘర్షణలు సాగుతున్నవి. పోలీసు రక్షణకాఖ, ఇల్లా ఉభయత్రా, ఓకల్ నొకళ్లు అగ్గు చేసుకొంటుంటే, అమెరికా సోవియట్ సరిహద్దు ప్రాంతంలో, జర్మనీలు బ్లాక్ మార్క్స్ లు విరివిగా సాగిస్తున్నారు. కరెన్సీకోట్ల, అవసరమవులూ, అన్నీ బహిరంగంగా బ్లాక్ మార్క్స్ లు చేతులు మారుతుంటే ఆపేంగు, అటు రష్యు, ఇటు అమెరికా పోలీసులలో ఎవరూకూడా అడ్డనిలే చేయక ఆస్కారం కలగటంలేదు. సరిహద్దు గీతలకు అటూ ఇటూ పోలీసులు కనబడే పిళ్ల వాళ్ళు ఎక్కువఉంటే వాళ్లనూ, వాళ్ల వాళ్ళు ఎక్కువ ఉంటే పిళ్లను బందీలుగా చేసి, తమ ప్రాంతాల్లో లాక్కుపోవటం, ఉభయత్రా విరివిగానే జరుగుతూంది. బెర్లిన్, ఇల్లా నాలుగు అధిరాజ్యాల అధికారంకిందా, అరాచక స్థానంగా తయారయింది.

దక్షిణ ఆఫ్రికా
స్వల్ప జాతి వివక్షత ప్రయోగాలకు మరియైన దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులకు డాక్టరు మలాక్ రాకతో హాస్థితులు మరింత అభ్యాన్నముగా పరిణమించునని, వేసిన లెక్కలకు ప్రమాణముగా, భారతీయులకు, దక్షిణాఫ్రికా పార్లమెంటులో ప్రాతినిధ్యము పూర్తిగా రద్దు చేస్తూ డాక్టరు మలాక్ కాపన సభలో బిల్లు ప్రవేశపెట్టాడు. పూర్వ ప్రభుత్వ విధాన మే అవలంబిస్తున్నామని చెబుతూ 'భారతీయులకు ప్రత్యేక చూపటంతో' ఆ విధానాన్ని సరియైన పర్యవసానంలోకి తీసుకెళ్లనని డాక్టరు మలాక్ చెప్పుకొన్నాడు. రంగుభేదం పోటిస్తూన్నందుకు ఏ కొంచెమా లోపల్లోపల, కాస్త నింకోచము, అసమానము, అంతరాత్మ బాధా, పడుతున్న స్వల్పజాతివాళ్ళు తేలేని "అతిమ పరిణామన్నీ" శ్వేతిజాతులకు శీఘ్రకాలంలో తేగలం దుకు పొట్టు యూడియ విధానాన్ని డాక్టరు మలాక్ ఊర్ధ్ధంగా అవలంబించుటానుకొన్నాడు. స్వల్పజాతులలో భారతీయు లొక్కరే ఈ ప్రాతినిధ్యాన్ని కోరుతున్నారు కాబట్టి, వాళ్లకు కూడా ఇది ఉంటానని వీలులేకుండాచేసి "శ్వేతజాత్యాధిక్యతను" సరిగ్గా పోషించటానికి పూనుకొన్నాడు. రంగుజాతులకు ప్రాతినిధ్యం ఉంటుందిటగానీ, దేశీయులైన ఆఫ్రికన్లకుకూడా ప్రాతినిధ్యం ఉండేందుకు వీలులేదట. వాళ్లకు ప్రత్యేక హక్కులు మాత్రం దయా ధర్మం భిక్షంగా వదలవచ్చునట. కాస్తలో వాళ్ళ జాతీయ సాంప్రదాయాలు బహుళకోపమవునట. మలాక్ విధానానికి సర్వసమర్థం అంటూ నిశాదాలు లేచి ప్రజాస్వామ్య ఆగ్రరాజ్యం ఆక్షేపం ప్రత్యక్షంగా చూపవంతకాలం, శ్వేత, కాల, జాతులకు సుహృద్భావం, సోమత్వం-జోషఫాయిదాలో ఎల్లా ఏర్పాతయో, ఈ జాతివిభేదం మళ్ళీ ఘోరపరిణామానికి దారి తీయకుండా ఎల్లా ఉండగలగుతుందో చెప్పటం కష్టం. ఇల్లాంటి పరిస్థితుల్లో, ఇల్లాంటి ప్రభుత్వ ఆధిపత్యరాజ్యంతో కలిసి, కామస్వేల్తులో భాగస్వామిగా ఉండటానికి, వారి మనస్తత్వము మారితే తప్ప, భారతదేశానికి అభ్యంతరం ఉండక తప్పదు.

రచయితలు

బ్రహ్మశ్రీ శతావధాని చెల్లపిళ్ల వేంకటస్వామిగారు

వీరిని గూర్చి కొంచెం వ్రాస్తాను. రచన చేసే వారు రచయిత లనిపించుకుంటారు. రచనా కృషి అర్థమైతే యావత్తానికి (వ్రతీ పనికి) వర్తిస్తుందిగాని, యోగరూఢి చే మాత్రము కవిత్వం చెప్పడానికి గాని యితరానికి అనువ రించదు. కావ్యం అంటే కూడా కవి చేసిన కృత్యమే. రచనకే అనువ రించడం ఆ యోగరూఢి చేతనే.

అయితే, యోగరూఢి అంటే యేమిటి అని ప్రశ్న వస్తుంది.

అసలు కృత్యం యావత్తా మూడు విధాలు : యోగికాలు, రూఢాలు, యోగరూఢాలు— అనే యీ మూడిటిలో చాలా భాగం రూఢాలుగానే చెలామణి అవుతాయి.

రూఢాలు అవయవారంలేనివి. దీనిని, విధులు, దీర్ఘము, అన్న, బల్ల, పుల్ల, కల్ల, చల్ల, చెప్ప, కప్పు, అప్పు, పప్పు, చొప్పు, తొన్న, చిన్న, దున్న, వెన్న... మొదలైనవి.

ఇవన్నీ రూఢములే. యిందులో మొదటి మూడు మాత్రం తత్వములు. తిక్కినవన్నీ కేళ్యాలు (దేశములు అనాదిగా వాడుకొనుచున్నవి) దున్న అనేదానికి అవయవారం (పుష్కరి) చెప్పడానికి కొందలు మూలదృష్ట్యైతే ప్రయత్నిస్తారు (దుక్కి దున్నడానికి వ్రేపకరించే జంతువు) గాని, అది నిలవదు. దుక్కి దున్నడం దున్నపోతులతోపాటుగా గాని, అంతకంటే అధికంగా కూడాగాని యెక్కువగా చేస్తూ వున్నాయి కనక, ఆయి పుష్కరి అతివ్యాప్తిదోషమూపిత మైపోయింది.

ఇక యోగరూఢాలను గూర్చి కొంచెం వ్రాసి ప్రధానాంశానికి వస్తాను. యోగం అంటే అవయవారం. అది కనకమూపున్న రూఢకృత్యం. అనగా వ్యవహారంలో వున్న కృత్యం. ఆ కృత్య హారం పండితులదేనాసలే, పామరులదేనాసలే. 'మోటులం మాకేం తెలుస్తదండీ?' అన్నాడు ఒక పాలికాపులంజేనాసి. యీ 'మోటు' శబ్దం మూర్ఖబుద్ధివంకకక, తద్వారం. గ్రామ్యుడు వాడినా గ్రామ్యుల కాదు. దేశ్య మంతకుముందే కాదు. యెందుకు కాదంటే, చాలా వ్రాయాలి. అది ప్రస్తుతం కాదు.

రచన చేసేవారందరినీ రచయితలే. ఆ రచన గురుముఖతః అభ్యసించిన గీర్వాణ, తేదా- అంగం లోనైన యే భాషలలోనే నా కావచ్చును. యద్యా, పుట్టుకకమ్మల కొద్ది మాసాలలో (అత్త; తాత, వగైరా) క్రమణిః ముసాయాసంగా అలవడే మాతృభాషలోనేనా సరే, దీన్ని గురించేనా కొన్ని పద్యా లో, గద్యలో రచన చేస్తే ఆ కృత్తిని 'రచయిత' అని వ్యవహరిస్తారు. క్రియలో నుట. రచయితృత్వం కవికి పర్యాయపదంగా పరిణమించినట్లయింది. అయితే, లోకకవ్యవహారానికి సంబంధించిన కొద్దితర్రులు, వత్తాలనామాల, యింకా యెక్కువలూ రచన లనిపించుకుంటాయా? వార్తాపత్రికలలోని సాహిత్యరంగా! పెద్దాపురపు కృతంసారానంది రెండు పిచ్చుకగుడ్డు కింద బడి అనువులు విడిచాయి. జనోపకారం. మాతృల్లో వచ్చే యేడు యింకో కల్లుడుకాణం పెట్టిస్తారట. కొన్ని యామాదిరి వ్రాతలూ రచన అనిపించుకుంటాయా? అని ప్రశ్నిస్తే జవాబు ముఖమేకాని స్థలం కొంత వృథాగా ఆక్రమిస్తుంది.

రచన అన్నప్పుడు దాని పరిణామం, తేదా క్రమణంవల్ల యేదో మనస్సుకు కొంత ఆనందం కలగాలి. యీలా లక్షణపరిష్కారం చేసుకుంటే మనకు, కొద్ది జడ్డిమెంట్లు వగయిరాలు వచ్చి మామా తేం చెప్తావని ప్రశ్నించలేరు. పిన్నిగుడించి పుష్కర కాలానికి పూర్వం కృష్ణాపత్రికలో 'కవిత్వ మంటే యేమిటి?' అనే కీర్తికకింద కొంత వ్రాసినట్లే కావడం.

నిన్న మొన్నటిదాకా, రచన కృష్ణాకరణ ముఖంగా వుండాలి అనే ప్రతిబంధకం వుండేది. యిదిగల ఆ ప్రతిబంధకం పూర్తిగా వైదొలగింది.

దీన్ని గురించి కీ. కే. లు గిడుగు పంతులుగారు స్మరణీయులు. కం. పి. పంతులుగారి వచనరచన చాలాభాగం వ్యావహారికమే కాని, గిడుగువారి కున్నంత పట్టుదల ప్రస్తుతవిషయంలో కం. పి. పంతులువారికిలేదు. గిడుగు పంతులుగారి పట్టుదలకు వున్న తాత్పర్యం తోనే వేరుపడ్డది కాదు.

"కరి గాచింది హుళిక్కి, ద్రోవదికో కల్ మెచ్చి యిచ్చింది, దబ్బరకాకామరునికొ గటాక్షమునచే పట్టిం దబ్బం ఒహూ... "

ఈ పద్యంలో వున్న-కాచింది, యిచ్చింది, చేపట్టింది—అనే మూడున్నూ దిద్దితే కాచింది, ఇచ్చింది, చేపట్టినది. అని యగు ను కాని మొదటి పాదాని కున్నంత క్రమణి ముఖం వుండదు.

"పన్నెండో రాజురాణువా బొబ్బిలి గమ్మింది."

"నూగునూగు మీ పాలచారయా నూటి కలమ దొరల"

అయినా వాక్యాలు దిద్దితే యీ సాగ న రాదని పంతులుగారి వాదం, ఆయినా వాదం వట్టి వాదం కాదనిన్నీ యీ రచనలు వైద్యశాస్త్రాని ముఖం సంబంధించిన రచనలవలెనే అర్థప్రధానములు గాని కృష్ణప్రధానములు కావనిన్నీ నా మనస్సుకు తోచి నేను పంతులుగారిని ప్రతిఘటించలేదు.

బొబ్బిలియధాన్ని. 'జం గం క ధ' గా మొట్ట మొదట యే వ లో (పేరు తెలియదు.) వ్రాశారు. చాలా కాలం కద్వారాగానే దాని ప్రచారం సాగింది. పిమ్మట దిట్టవి నారాయణవివరముడు పద్య కావ్యంగా విరచించి కవిలొకానికి విందు చేశాడు. కాని పద్య సర్వత్రమాత్రం ప్రచారం జం గం క ధ కే వుండిపోయింది. పెద్దపెద్ద సంస్కృతసమాసాలు వగయిరాలు దిట్టవిగారి దిట్టతనాన్ని బోధిస్తూన్నాయేకాని, పాత్రాచిత్యాన్ని పూర్తిగా దూరీకరించివేశాయి. కాని అట్టి సమాసాలజోలికి పోక రచించిన భాగాలు చాలా పౌండ్యంగా వున్నాయి.

"బెబ్బిలిమీసమైన మెలి నెట్టి తెనుల్గుగవచ్చుగాని ఆ నిబ్బరగంపెడైన ధర దీపతి రావు నృసింహుడేలు నా బొబ్బిలికొలపై జగ బోల గిరిటికి నైన గాదుమా అబ్బపదములైన నిజ మాడెద మొదరుజం నామెలూ"

ప్రస్తుతం 'కాదు గనక, యీ దిట్టవి తల్లజుని స్మరించి విడుదల' నానా గాని, ఆలాగే కాక పోతే యీయన్ని గూర్చి యెంతేనా వ్రాయలేక వుంటుంది.

యీ 'దిట్టవి' అనే గృహనామ ధేయం యాయనవంకంలో వున్నట్లున్నూ పిమ్మట యాయన అందులో జన్మించినట్లున్నూ గోచరిస్తూవుంది. అప్పటికి తేనిచో ఆయీ విరుదం వంశానికి యాయన సంపాదించి అలంకరించినట్లు కవులు సంభావించడానికి యాయన రచన పూర్తిగా తోడుపడుతుంది. విషయం విషయం విషయాంతరంలోకి యేకొంచెమే దిగుతూ వుంది. మర్యాచక్కాని విగబడతాను.

పద్యరూపకంగా గాని, గద్యరూపకంగా గాని (వైద్యశాస్త్రవిషయాలలో, తేదా, కొద్ది జడ్డి మెంట్లవలెగాక) వ్యాఖ్యంగా వుండేటట్లు యే కొంచెం గొప్ప రచన సాగించినా ఆ కృత్తికి రచయితల పంక్తిలో స్థానం వుంటుం దనేది యిప్పటికి తేలిక పరమార్థం.

అయితే, 'అధ్యాత్మికరూపాయణం' యాకత్తూ గద్య గాని, పద్యం గాని కాక, కీర్తనమయం. గ్రాంథికభాషగాని వ్యావహారికభాష గాదు. ఆయీ మహాకవికి రచయితలలో స్థానం లేనట్లేనా? అని ప్రశ్న వస్తూవుంది. దీనికి జవాబేమిటి? అంటే, వివేచి :

ఆయీ రామాయణానికి వచ్చిన దోషముల్లా ఒక్కతాళరాగ సముద్వితకమేనా? ఆ కద్దరిని వాల్మీకి తన రచన భోక్తృరూపకంగా సాగించినప్పటికీ శిష్యులు కులీవులకు రాగతాళ ("కులీ లవో కళలవనానుధేయా" చూ.) యొక్కంగా ప్రచారం చేయడం శిష్య, శ్రీరామచంద్ర మూర్తిని పంతోష కెట్టినట్లు ఆ రామాయణం లోనే వుంది గదా? రాగతాళసంబంధం దీని కొంత బాధకమే దానికి అంతే కనక—

'నవ శంకా, నచో తరమ'

'అహో! మూలశ్లేషీ తన పొండికృతకర్మ : ప్రశస్తిక, ఆయీ దోషం వేదానకూడా సంఘటిస్తుంది. సామవేదాన్ని యజ్ఞంలో ఋత్విక్కులు గానం చేస్తారు. "వేదానం సామవేదాన్ని." గానానికి తదిండ్లుగా గౌరవించబడే ('కులీ రాతా, లయః పితా') రాగతాళసంబంధంవల్ల రచనకు సర్వధా గుణం కలుగుతుందిగాని, దోషం కలుగదు. కనక, అధ్యాత్మికరూపాయణకర్తకు రచయితల పంక్తిలో స్థానం వుండితిరుకుం దని చెప్పడానికి యే విధమైన అభ్యంతరమున్నూ నాకు గోచరించడం లేదు.

అయితే, కలకాలదిగా కీర్తనలు రచించిన త్యాగరాయలవారికో అంటారా? అనండి. వివేచితుడాను. వారు యెన్ని కేల కీర్తనలు రచించినా గాయకులుగా లోకానికి పరిచితులుగా వుండడమే వారి ఆభీష్టంగాని, కవులుగా వుండి పరిచితుల కావడం వారి ఆభీష్టం కాదు. కనక మనం వారిని బలవంతంగా రచయితల పంక్తిలో కూర్చోకెట్టక వేతే స్వహస్తపాకులుగా వుండడమే నాకు సమంజసంగా తోస్తుంది.

అయితే, అగ్రబద్ధ అప్రత్యక్షం గదా? వారికి కవులపంక్తిలో చేరడానికి యిష్టం లేదని మీ కేలా తెలిసిం దంటారేమో? యిది 'స్వామధూశ్యేకమానాయ'. ఆ అవధియే యెట్టిదంటే : నాకు 24 వత్సరాలవ్రాయంలో, అంటే శ్రీ విజయనగరం మహారాజులంగారి సందర్శనకూడా చేసినదరిమిలా నన్నుమాట.

"అటు గద్యాల్ని చెన్న కట్టణము... .."

కీల రాజీయకయన్న దర్శనము నింకెవాని? రా తోసం గుట చెప్పగదవయ్యి?... ..

...కొండరామాభిధా"

(నందరవం. చూ.) గానమందు కృషి చేదామని కుతూహలం కలిగింది. దానికి అవకాశంయెట్టిదంటే, "భార్య మూలమిదం గృహం" కనక యజ్ఞోపవీతాలు దండిగా ధరించడానికి అనకూలించే గృహస్థ శ్రమప్రవేశమే గాని అప్పటికి అంతకు మించిన గృహస్థశ్రమంలో నేను చేరలేదు.

వ్యాకరణగ్రంథాలు తరువాయి లేవు. తర్కం మొదలెడితే, తర్కంలో తేలుదు. అన్నీకాక, కవిత్వానికి, తర్కానికి చుక్కెదురు. అందు చేతనే అనుకుంటాను కాళిదాసు "నమః ప్రామాణ్యవాదాయ వత్కవిత్వాపరిహారిణే" అని వొక నమస్కారం చేసినట్లు పెద్దలకు వివరం. అంతమాత్రమే కాదు, "నో వైయాకరణజ్ఞ మేవ పితరం, న భ్రాతరం తార్కికం" అనివుండడం చేత వావికూడా అనకూలించడు. గానం యొక్కది కక్కడికే వుపయోగం. "కునిరాగం తీయలేని మొగాడూ, కుడుము లాండలేని

అడవి వుండదు" అని లోకోక్తివుంది. అని చెప్పి గానం అప్పటికే వినికట్ట కొంత అభ్యున్నతై వుండడమే కాక, విజయనగరం రాజావా! దర్శనం సుమారు నెల పడేనలోజాల కవ అవ కాకపోవడంచేత, ("శతఘంట కవనం బ సల్పటా, అనందజనపాలదర్శనం బనెడివారు కాని సులభ మటంచు నొక్కరును జెప్ప రట్టు భవదీయదర్శనం బాచరించి, భవ్యతన జెందె మత్కవిత్వంబు నేడు క్రిమదానందగి పతిక్షితితలేంద్రి") వృథాగా కూర్చోవడమొంద కని (క్షణికః కణశ్చైవ విద్యా మరం సాధయేత్) ఆ సంస్థానవైదికుల లోకోవా డన్నూ, సుపసిద్ధులున్నూ ఆయన క్రికట్లు నూరన్ను గారికడ్డ ఫిడేలు ప్రారంభించి యేవో సరళి, జంటా మాత్రమే కాదు - "సరిమాగి సరిగిసా". యింతే కాదు, దూర్వాసుః సూర్యనారాయణ సోమయాజులుగారు రచించిన—'రిప్పూ గరిపరి మూ' యిటు జూడరా! యిత్యాదులు అభ్యసించాను. ఆ టయిము నేను గానానికి వినియోగిస్తే, మా తిర్పతి శాస్త్రీ తర్కం అభ్యసించడానికి వినియోగించాడు. అదీ యిది యే కొంచెమే అన్న న్నితీలా వుండగా, శ్రీ రాజావారి దర్శనం కావడం, సన్మానం జరగడం వగయిరాలు సందర్శనంలోనూ, జాతకచర్యలోనూ చూచుకోండి. ప్రసక్తానప్రసక్తంగా చాలా దూరం వచ్చాం.

సంగీతాన్ని అభ్యసించడానికి మొసూరు శ్రీ విణ శేషన్నగారివద్దకు ప్రయాణం కట్టడానికి వారి పరిచయం గద్యాలుదలలో వారి శిష్యుల ద్వారాగా నైతే వుందిగాని, ఆయీ పరిచయం నాకు వుపకరించడానికిబడలు అపకరించేటట్లు కనపడి ప్రయాణం ఆగిపోయింది. అపకరించడాని క్కొరణం వివరించ నక్కటలేదుగాని, అయినా కొంచెం నూచిస్తాను :

ఈ సంగీతాభ్యాస కుతూహలం నాకు కలిగేటప్పటికి ఆంధ్రదేశంలో తి. వెం. కవులంటే యెఱగని వారు లేరు. అట్టి న్నితీలా సంగీతానికి గురు-కుశ్రూష చేయడానికి వేడితే గురువుగారు యితరులతోపాటు చేర్చుకొని (కుశ్రూష) చేయించుకుంటారా? విద్యాభ్యాసానికి యేర్పడ్డ మూడిటిలో (కుశ్రూష, సమృద్ధిగా భవప్రదానం, ఒక విద్య తనది యిచ్చి, వారిది మఱిఒకటి స్వీకరించడం.) కుశ్రూషవల్ల సంపాదించిన విద్యే తోటిస్తుంది.

గురుకులవాసముకొ జరిపి కూరిపి మాధుకరమ్ము వారముల్ జరుపుచు, అమ్మ గాని యొక సాధ్వినీ 'అమ్మ! యింటయ, 'బా'బుల్ వొరులు గొప్పి నేర్పితిమి యెందోకాస్త్రము ...

(గుంటూరిశ్రీమ)

అందులోనూ, గానానికి చేసే కుశ్రూష (ఉపచారం) మఱి విలక్షణంగా వుంటుంది. తంబురా పట్టుకుని గురువు గారి వెంట తాడుతో దబ్బనం గా సభలకు వెళ్ళడం, అప్పుడప్పుడు అంట్లకప్పేలాలు తోమడం—యీ తనుజాక గురువుగారి నీర్కావిదోషకులు పుతకడం యివన్నీ చేసి నా గురువుగారి వెంట తంబురా మీటడం తప్ప సర్వజ్ఞానం మర్యం విడిచి తెలియజెప్పే గురువు లెక్కడో గాని, వుండరనే వివరం.

భవతు. ప్రధానాంశం విడిచి చాలాదూరం వచ్చాం. ఆయీ కుశ్రూషలు చేయించుకొనే గురువులు వున్నట్లు వివరమే కాని, నాకు తటస్థించలేదు. యింగ్గి మునిద్వారి బూట్టుకాళ్ళతో వచ్చి క్లాసులో కూర్చుంటాడు. ఆ మాదిరిగా (22 వ పేజీ చూడుడు)

నెరసిన వెంట్రుకల ఔషధము

రంగు పూయనక్కరలేదు. అయిర్వేదవికృత్య. తెల్లని, రంగును మార్చి కాళ్ళకరముగా వెంట్రుకలకు నలుపు విచ్చును. గుణం కాచివో, దబ్బు వాపసు చేయబడును. తెలుపు కొంచెమైయుండిన రూ.2-0-0; మధ్యరకమైయుండిన రూ.3-0-0; పూర్తిగాయుండిన 5-0-0.

గమనింపు:— ఇది మెదడుకు కంటికి మంచి దోషణ విచ్చు ఔషధము.

Kesh Ranjan Aushadhalaya, M. 63, P. O. Ranigani (Burdwan.)

మలయా యుద్ధవీరుడు - జాక్ బ్రేజియర్

ఆంధ్ర రాత్రి

మలయా కీకారణ్యాలలో కమ్యూనిస్టు దౌర్జన్యవాదులు బ్రిటిష్ సైనికులు భయం గుంగా యుద్ధం చేస్తున్నారు. కాని ఆ గడు సైన, కురవపాటి "పోరాటకాక్" (బ్రేజియర్) ఒక్కడు మాత్రమే అటు అతివాదులతోను ఇటు మరవాదులతోను ఏ క కాలం లో పోరాటం జరుపుచున్నాడు. క్రొత్తగా దొరికిన కమ్యూనిస్టు పత్రాలలో అతడు తన ప్రమాదకరమైన క్రతువులలో ముఖ్యుడని వర్ణించబడినాడు. ఇది వాస్తవమే. ఈ డాలర్-ఉత్పత్తి ద్వీపకల్పం (మలయా) బ్రిటిష్ పాలనలోనుండి జారిపోయి, కమ్యూనిస్టుల హస్తగతమగుటచే కాపాడు చున్న ముఖ్యవ్యక్తులలో అతడు ఒకడు. అసలు, కమ్యూనిస్టుల చేతులలోనుంచి మలయాక్ ట్రేడ్ యూనియన్ ఉద్యమాన్ని తప్పించటంలో బ్రేజియర్ చాల ఎక్కువ విజయాలు పొందటంవలన, కమ్యూనిస్టులు ఆతనిని నాశకర సాయుధ విప్లవం తేవడియక తప్పిందికాదు.

ఈ యుద్ధం 1945 వ సం. అక్టోబరు 11. దే నాటినుండే ప్రారంభమైంది. అప్పుడే జాక్ బ్రేజియర్ మొట్టమొదటి పర్యాయం మలయా రచ్చాడు. అప్పటి పరిస్థితిలో ఈ వ్యక్తికి ఆక్కడ తాను తన పేరే కనిపించింది. బ్రిటిష్ సేనలు మలయాలో దిగిన మొట్టమొదటి రోజున వాటితోపాటు దిగిన సివిలియన్ వ్యక్తి బ్రేజియర్ ఒక్కడే. మలయాక్ రైల్వేల 'లేబర్ ఆఫీసర్'గా అతడు వచ్చాడు. గొట్టిగా, ఒక్క పలచగా చేతులనిండా పచ్చ పొడిపించుకుని, అనేక సంవత్సరాలు రైలు డ్రైవర్ పనిచేసిన మొహా మని చూడగానే కనిపెట్టవలెను ఈ వ్యక్తికి ఆనాడు మలయాలో దిగిన పాడుగాటి, ఆకర్షణీయతన బ్రిటిష్ మిలిటరీ కల్చర్ ఉద్యోగులతో పోలిస్తే ఎంత తేడా వుంది!

నవనాగరికులైన తనతోటి వారివలె చక్కని ఆక్స్ ఫర్డ్, కేంబ్రిడ్జ్ స్వనాలలో మాట్లాడటం చేతగాక, పచ్చ బజారుభాష—అరె నా కరే నే మతో, సుధ్యమధ్య బూతులతో సాతాళించి—మాట్లాడుచుండే ఈ వ్యక్తి ఏమీ చదువుకో లేదనే టెట్టు పైకి కనిపించినా, చాలా బాగా చదువు కున్నవాడేనని జాగ్రత్తగా పరీక్షిస్తే తెలుస్తుంది. బ్రిటిష్ లో వుండగా అనేక వ్యాపకాలలో మునిగివున్నా బ్రిటిష్ సేవనలో యూనియన్ ఆఫ్ రైల్వే మెన్ ఆర్గనైజరుగాను, మేజిస్ట్రేటు గాను, వికెఆఫ్ వైట్ మునిసిపల్ కౌన్సిలర్ గాను, ఫేబియన్ సొసైటీలోని వలస రాజ్యాల సమస్యల పరిశోధనాలయంలో సభ్యుడుగాను అతిక్రమతో బ్రేజియర్ పని చేస్తుండే వాడు. యుద్ధకాలంలో—ఇటలీ యుద్ధంలో ఈయన పెద్దకొడుకు మరణించాడు కూడా—ఈయన అనేక కార్యక్రమాలలో మొదలుపెట్టిన పని చేస్తుండేవాడు. దక్షిణ బ్రిటన్ పౌరసేవలో ఈయనే ఏర్పాటు చేశాడు.

తన సహచరు లనేకులవలె కన్సర్వేటివ్ గాక బ్రేజియర్ లేబర్ పార్టీలో నువ్వనిదుడు. తాను కొరినట్లుంటే, 1945 వ సం. ఏప్రిల్ లో పార్లమెంటుకు ఎన్నికయి వుండేవాడుకూడాను. ఎన్నికలలో లేబర్ పార్టీ గెలిచి, జూలై 1945, ఆర్థర్ క్రీవ్స్ - ఫేబియన్ సొసైటీ పరిశోధన కాలంలో బ్రేజియర్ సహ పాతి - వలస కాలకు ఆధిపత్యం వహించినప్పుడు, మలయాకు వడుతున్న కన్సర్వేటివ్ల నుంతుకతోడు ఒక్క లేబర్ పార్టీ మనిషేనా వుండాలని భావించి, బ్రేజియర్ ను మలయా పంపించారు. అంతే గాక, ఇతర సోషలిస్టులవలె, కార్మికోద్యమములో కమ్యూనిస్టులను ప్రతిఘటించడంలో బ్రేజియర్ చాల ఘనీకుడు.

మలయాలో బ్రేజియర్ రెండు వైపుల పోరాటం జరుపవలసి వచ్చింది. బ్లాక్ మార్కెట్ లో వియ్యం ధర యుద్ధాత్మకపు ధరలకంటే 18 శాతం పెరిగిపోవటం వలన కార్మికులు ఆందోళన ప్రారంభించారు. రబ్బరు గీసే కూలీకి రోజుకు ఆర్థుడాలరు (దాదాపు 12 అణాలు) కూలి యిస్తున్నారు. అతడు జీవించటానికి అంతకు ఎక్కువ రేట్లు కూలి అత్యవసరం.

కూలీలలో అసంతృప్తి వ్యాపించి పోయి, సమైక్య ప్రారంభమయ్యేసరికి, బ్రిటిష్ మలయాక్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ లోని కల్చరలు కొందరు—ఇదివరకు ఈ తోటలకు మాజీజరుగావున్న మహా మౌళి—మిక్స్డ్ గా తో పరిస్థితి చక్క బరచవలెనని తలంచారు. కాని బ్రేజియర్ వెంటనే 'సుప్రీమో' మాంట్ బాటకను కలుసుకుని, పరిస్థితి చక్కబరిచాడు. బ్రేజియర్ ను బ్రిటిష్ మలయాక్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ కు కార్మిక సలహాదారుగా కూడా మాంట్ బాటక నియమించాడు.

మలయాలో అప్పుడే కుక్కగొడుగులవలె పుట్టుకున్న బ్రేజియర్ ను ఉద్యమాన్ని బ్రేజియర్ ఒక్కమాటు పరీక్షించిగా, కమ్యూనిస్టుల ఆధిపత్యంనుండి దానిని విడిపించటం దాదాపు అసాధ్యమే నన్నట్లు స్పష్టపడింది. యుద్ధానికి పూర్వం మలయాలో కమ్యూనిస్టులకు ప్రాబల్యమే లేదు. పలసంచిన చైనీస్ కూలీలలో మాత్రమే కమ్యూనిస్టులకు కొంచెం పలకుబడి వుండేది. మలయాలో చైనీస్ ప్రజలు 24 లక్షలు, మలయాకులు 28 లక్షలు, భారతీయులు 7½ లక్షలు వుండటంవలన కమ్యూనిస్టులకు మంచి ప్రోద్బలం లభించింది. చైనానుండి కమ్యూనిస్టు ప్రచారకులను మలయాకు 'కొమింటర్న్' ఆధికారులు దిగుమతిచేస్తుండేవారు. ఇందుకు 1925 వ సం. నుంచి ప్రయత్నాలు జరుగుచున్నా, అప్పుడు పోలీసులు చాల బాగా పనిచేస్తుండేవారు కాబట్టి, ఈ పని ఏమీ జయప్రదంగా పాగలేదు.

1937 లో చైనాపై జపాన్ దండయాత్ర చేయటంతో ఆరణ్యవాసంలో వున్న 2 వేల మంది కమ్యూనిస్టులకు చక్కని ఆనకాశం లభించింది. జపాన్ - వ్యతిరేక ఉద్యమంలోకి దుమికి, జపాన్ దిక్కుపులు బాయ్ కాట్ చేయాలని ప్రచారంచేస్తూ, చైనా సహాయార్థం నిధి వసూలుచేయటం ప్రారంభించి, తద్వారా వారు పేరు ప్రతిష్టలు సంపాదించుకున్నారు.

యుద్ధకాలంలో జపాన్ - వ్యతిరేక పోరాటం మంతా కమ్యూనిస్టుల పరంగానే జరిగింది. బ్రిటిష్ వారు ఓడిపోతూండగా, కమ్యూనిస్టు పార్టీపై ఆంక్ష తొలగించి, కమ్యూనిస్టుల కందరికి ఆయుధాలు సరఫరా చేశారు. వీటితోడు జపాన్ వారివద్ద లాక్కున్న ఆయుధాలు, బ్రిటిష్ సైనికకాళువారు విమానాలనుంచి అందజేసిన ఆయుధాలు దాచుకుని, కమ్యూనిస్టులు జపాన్ వ్యతిరేక మలయాక్ ప్రజాసైన్యాన్ని ఏర్పాటు చేసి, అడవులలో దాగుకుని జపాన్ వారిపై గోరిల్లా యుద్ధం చేస్తుండేవారు. జపాన్ వారికి లొంగిపోవటానికి ఇష్టంలేని కొందరు బ్రిటిష్ సైనికోద్యోగులు అడవులలోకి పారిపోయి, మొదటినుంచీకూడా ఈ గోరిల్లాలో సంబంధం కలిగివుండేవారు. 1944 వ సం.లో ఈ మలయాక్ జాతీయ సైన్యాన్ని ఆగ్నేయాసియా సైనికదళంలో భాగంగా గుర్తించి, మాంట్ బాటక ఆధ్వర్యము క్రిందకు తెచ్చినప్పుడు, ఈ గోరిల్లాలో సంబంధాలు ఏర్పరుచుకోవటానికి దాదాపు 200 మంది బ్రిటిష్ సైనికోద్యోగులను పేరాచూట్ ల ద్వారాను, సబ్-మెర్గింల ద్వారాను దింపారు. కాని వారెంత ప్రయత్నించినా, ఈ సైన్యానికి వాస్తవంగా నాయకులైన కమ్యూనిస్టు లెవో పసికట్ట లేకపోయారు.

జపాన్ లొంగిపోయే టప్పటికి మలయా దండయాత్రకు మాంట్ బాటక వేస్తున్న తథకం కూడా పూర్తికాలేదు. అందువలన అక్టోబరు నెలదాకా బ్రిటిష్ సైన్యాలు మలయాకు వెళ్ళ లేక పోయినవి. మొట్టమొదట మలయాలో దిగిన బ్రిటిష్ సైన్యంతోపాటు బ్రేజియర్ కూడా మలయాలో దిగాడు. బ్రిటిష్ సేనలు దిగటానికి వున్న ఆ రెండునెలల వ్యవధిలోనే కమ్యూనిస్టులు బాగా పాతుకుపోయారు. "మేము మొట్టమొదట ఇక్కడ దిగినప్పుడు చాల ప్రాంతాలలో గోరిల్లాలు పోలీసులుగా కూడ

పనిచేస్తున్నారు. ట్రేడ్ యూనియన్ ఉద్యమంకూడా వారిచేతులలోనే వుంది" అని బ్రేజియర్ అంటుంటాడు.

అతి తక్కువ తీతలపై జీవిస్తున్న తోటల కార్మికులు, గనుల కార్మికులు, వార్షిక కార్మికులు తమచేతిలో వుంటే, మలయా ఆర్థికజీవితం మంతా తూణంలో భగ్నపరచవచ్చునని కమ్యూనిస్టులు ముందే గ్రహించారు.

1946 ఫిబ్రవరిలో సింగపూర్ లో రెండు రోజులు సర్వవ్యాప్త సమ్మె జరిపించి, తమ కెంత బలమున్నదో వారు రుజువుపరిచారు.

మొట్టమొదట్లో పరిస్థితులు కమ్యూనిస్టులకు చాల అనుకూలంగానే వున్నవి. మిత్రరాజ్యాల ప్రక్కన వుండి, జపాన్ ను ప్రతిఘటించారనే గొప్ప ప్రతిష్ట వీరు సంపాదించుకున్నారు. జపాన్ లొంగిపోయి బ్రిటిష్ వారు వచ్చే వ్యవధిలో, ఆ రెండు నెలలలో, జపాన్ తో సహా రించిన వారందరిపైన వారి యిష్టము వచ్చినట్లు కనిపిస్తున్నాడు. సమ్మెభగ్నం చేయటానికి ప్రయత్నించే చాలమంది, కమ్యూనిస్టుల ప్రోత్సాహంతో పిక్కెట్ చేస్తున్న మాజీ - గోరిల్లాలను చూసి, భయపడిపోయారు. ఈ గోరిల్లాలనుకులందరు కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతాలను నేర్చుకుంటూ, అడవులలో అజ్ఞాత వాసంచేస్తూ యుక్తవయస్కులైనారు. కమ్యూనిస్టు పంథాను వ్యతిరేకించే ప్రతివాడూ "పెట్టుబడిదారుల చేతిలో క్షయబోయి" అనీ,—వీరందరు పెద్ద తోటల మాజీవ్యవసాయకులూ జీవితాలు గడుపుకుంటారని వారి వుద్దేశ్యం—క్రొత్తగా ఏర్పడిన యూనియన్ల సాయుధపోరాటం—కార్మికుల రక్తకదళం అనే పేరతో—వీరు చేస్తున్న ఉద్యోగాలకు మొప్పుతెస్తారనే వారి ఉద్దేశ్యం.

కమ్యూనిస్టు ఆధిపత్యం వున్న ట్రేడ్ యూనియన్ ఉద్యమాన్ని వ్యతిరేకించటంలో బ్రేజియర్ కన్సర్వేటివ్ లతో ఏకీభవిస్తాడు. బ్రేజియర్ కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకి మాత్రమే కాకుండా, మలయాలో కమ్యూనిస్టులు కార్మికుల శ్రేయస్సు కొరకుగాక, బ్రిటిష్ వారిని వెంటనే తరిమేయాలనే తమ పోరాటంలో పాచికలుగా మాత్రమే కార్మికులను ఉపయోగించుకుంటున్నారని భావిస్తున్నాడు. చాలకాలంనుంచి వలస-విధానవ్యతిరేకి, మలయావల్ల పొందిన లాభాలన్నీ తిరిగి మలయాకు చెందనివ్వటంలేదని భావించేవాడూ అయినప్పటికీ, మలయాక్ ప్రజలు ఇంకా స్వపరిపాలనకు సంసిద్ధులు గాలేదనీ, రాజకీయంగా వారింకా అభివృద్ధిచెందలేదనీ, అల్ప సంఖ్యాకుల సమస్య చాల క్లిష్టమగుదనీ బ్రేజియర్ భావిస్తున్నాడు. "నేను ఒక్కొక్క కార్మికసూ వేళంలో మాట్లాడుకుంటే, నా ఉపన్యాసం నాలుగైదు భావలలోకి తరుమా చేయవలసివస్తుంటుంది" అని ఆయన అంటుంటాడు. డాలర్లు సంపాదించటానికి ముఖ్యప్రాంతమైన మలయా, డాలర్-కొరతలో వుండి, దేశంలో డెమాక్రటిక్ సోషలిస్టు ఆర్థికవ్యవస్థను స్థాపించ ప్రయత్నిస్తున్న బ్రిటన్ కు చాల ముఖ్యమని ఆయన గుర్తించాడు. అందువలన, బ్రిటన్ లో తాను ఎన్నడూ ఆమోదించలేని చర్యలనుకూడా మలయాలో ఆయన ఆమోదిస్తున్నాడు. ఉదాహరణకు, బ్రిటన్ లో ట్రేడ్ యూనియన్ ఉద్యమం రాజకీయాలలో తీవ్రంగా పాల్గొంటున్నా, మలయా కార్మికోద్యమం, కమ్యూనిస్టుల చేతులలోకి పోతుంది కాబట్టి, రాజకీయాలలో పాల్గొనరాదనే ఆయన చెప్పుకున్నాడు.

కమ్యూనిస్టు ట్రేడ్ యూనియన్ లు నాశనం చేస్తూ, ఇతర ట్రేడ్ యూనియన్ ల సావనను ఆయన ప్రోత్సహిస్తున్నాడు. దాదాపు 45 వేల మంది సభ్యులుగల, 100 ట్రేడ్ యూనియన్ లను ఆయన స్థాపించి, నడుపుతున్నాడు. వాటిలో 'నాల్గవ క్రైలసంఘం' ఒకటి. తమ సంఘానికి గౌరవ ఉపాధ్యక్షుడుగా ఎన్నుకుని, బ్రేజియర్

పట్టతను గౌరవం వారు పెట్టించుకున్నారు. ఇంతకన్న మరే విధంగాను వారు తనను గౌరవించటం లేదని బ్రేజియర్ చెప్పుకుంటాడు.

'కీలు బొమ్మ' ట్రేడ్ యూనియన్ లు గాక, 'వాస్తవ' ట్రేడ్ యూనియన్ లు కావాలని బ్రేజియర్ కోరుతాడు. ట్రేడ్ యూనియన్ ల కొర్రెలు న్యాయయుక్తమైనవై, వారు ఇతర అన్నివిధాలా ప్రయత్నించి, విఫలమైన తర్వాత సమ్మెలు చేయవలసిందని కూడా ఆయన ప్రోత్సహిస్తాడు. ఈమధ్య పోస్ట్ టెస్ట్ క్ హోల్ లో రేపు కార్మికుల సమ్మె ఇందుకు ఉదాహరణం.

కార్మికులు కిక్కురుమనుకుండా, పిల్లులుగా వున్న రోజులు జ్ఞాపకంవున్న కొందరు యజమానికల్పల్ మహాశయులను బ్రేజియర్ కార్మికోద్యమాన్ని ప్రోత్సహించడం చూస్తే ఆరికొలువంబై నెత్తి కెక్కుతుంది. కార్మికుల ఫిర్యాదులు వాస్తవమే, కృత్రిమమే పరీక్షించటానికి బ్రేజియర్ కొన్ని తోటలను స్వయంగా చూడటము, కార్మికుల ఫిర్యాదులు సరియైనవేనని కృత్తిజేసి, వాటి మేనేజర్లకు బుద్ధి చెప్పకుండుటము వారికి గిట్టదు. ఒక మాజీ జరుకు కోపంవచ్చి బ్రేజియర్ తన తోటలోకి వస్తే ఆరెట్టుచేయస్తానని తెలిపించాడు. మరి రెండుచోట్ల పరిస్థితి ఇంకా ముదిరిపోయింది.

ఈ సంవత్సరారంభంలో బ్రేజియర్ బ్రిటన్ వెళ్ళినప్పుడు నైజీరియాలో మంచి ఉద్యోగం యిస్తామని అతనికి ఆకేట్టారు. కాని బ్రేజియర్ వీరీవలలో పడలేదు.

దురదృష్టవశాత్తూ కన్సర్వేటివ్ లు మాత్రం బ్రేజియర్ కృషిని ప్రశంసిస్తున్నారు. ట్రేడ్ యూనియన్ ఉద్యమం నాశనం చేయటం అసంభవమని వారు గుర్తించారు. ఇక పోతే, బ్రిటిష్ పాలనంటే కంటింగించుకునే, దౌర్జన్య

(21 వ పేజీ చూడుడు)

భారతప్రసన్

కేసరికుటిరం లిమిటెడ్, మద్రాస్
 ఓరిపా, నైజామి మినియస్సు, ఆంధ్ర జిల్లా.
 కమిషనరులకు ఏకెంటు:
 నీతారామ జనరల్ స్టోర్స్,
 బరంపురం, వికింద్రాబాదు, బెజవాడ, మద్రా.
 (Jai Hind Publicities)

1942

లో కాంగ్రెస్, "ఇండియాను విడిచిపెట్టండి" అని డిమాండ్ చేసింది. పాకిస్తాన్ గవర్నరు జనరల్ "హిజ్ ఎక్సలెన్సీ" కాయదీ ఆజాద్ మహమ్మద్ జిన్నా, "ఇండియాను విడిచిపెట్టండి" అని సరళిని ఉపసాహించాడు. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము ఆ సరళిని ఆమోదించింది. "ఇండియాను విడిచిపెట్టండి" భారతదేశం భూభాగంలోనుంచి, "పాకిస్తాన్ అధినివేశము" సృష్టి అయి, స్వతంత్రభాగంగా విడిపడింది. కాని ఇలా విభక్తిస్వరూపాన్ని పొందింది ఒక్క పాకిస్తాన్ మండలమే కాదు. భారత యూనియన్ భూభాగంలో మూడోవంతు ప్రదేశం ఆక్రమించిన అరువందల సంస్థానాలూ, ఒక్కరాత్రి నిద్రలేచి చూచుకొని తమ స్వతంత్రదేశాలయ మనుకొన్నాయి. బ్రిటిష్ మంత్రి రాయ ప్రదాత్, ఉద్దేశంగానే వాటి పరిస్థితిని ఆ గవర్నర్లచేతగా అట్టే ఉంచేసింది. ఇప్పుడుంటే పాకిస్తాన్ లో, "లేకపోవడే భారత యూనియన్ లో చేరటమే, రెండూ కాదనుకొంటే, ఎవరికీ వారు స్వతంత్రంగానో, ఒకటిగానో, అనేకంగానో ఉండే రాజస్థానాల గానో ఉండే అవకాశం సంస్థానాలకు కల్గింది. ఒక్కరాత్రిగా "స్వాతంత్ర్యము" రాక్షస రూపం, అభ్యుత్థమై ఉద్భవించింది.

ఒక సీట్ లో "బొమ్మ" కీలకంగా వూడా తక్కువ ఉండే మొత్తం ఆదాయం గల బ్లాక్, మహమ్మదీ ఘర్ లాంటి, టూమీ సంస్థానాలు, మొదలై కొని, కాశ్మీర్, హైదరాబాద్ లాంటి సంస్థానాలకు, అందరికీ, రాజకీయంగా స్వతంత్రంగా ఉండటానికి ఏక అధికారం ఏర్పడింది.

ఈ నాడు, ఒక సంవత్సరం గడిచాక మూడు కొంటే, ఒక హైదరాబాద్ వినా, తక్కిన వన్నీ భారత యూనియన్ లో చేరిపోయాయి. నిరంకుశ రాజస్వరూపాలను నుంచి బైటపడి, ప్రజాస్వామ్యపాలిత భాగాలుగా అయిపోయాయి. వీటిని కొన్నిటిని పరిపూర్ణంచేసి, కొన్నిటిని సంకలనమొనర్చి, కొన్నిటిని విస్తృతమొనర్చి కూటాలుగా సమీకరణంచేసి, అత్యధికంగా మార్పులు చేసకుండా ఉంటే, భారతదేశపు స్వయావస్థభావాలే సంపూర్ణంగా, మారిపోయాయి.

ఈ మహాగృహపరివర్తననూ, ఈ పరివర్తన తీసుకువచ్చినవారూ ఆ కృషిలో ఎదుర్కొనలసి వచ్చిన అతిసునిశితమూ, మహాకష్టతరమూ అయిన సమస్యల స్వభావాన్ని, సంపూర్ణంగా అవగాహన చేసుకోవాలంటే, ఈ పరివర్తన కాలంలో సంస్థానాధీశులందరినీ సామాన్యంగా కలిగిని మనస్వీకృతాన్ని ముందు ఆరం చేసుకోవలసి ఉంటుంది.

మంత్రిత్వ శాఖల భారతదేశం వచ్చేటప్పటికి, భోపాల్ నవాబు, సంస్థానాధీశుల సమితికి అధ్యక్షుడుగా ఉన్నాడు (Chancellor of the Chamber of Princes). మంత్రిత్వ శాఖల భారతదేశం జరుగుతూన్న కాలంలోనే, ఈయన్ను మల్లీ రెండోసారి గూడా, వోట్ల లాంఛనమేనా లేకుండా, ఏ ఒక్క రిద్దరితో పు అధ్యక్షుని మేనా తెలుపకండా, ఆ అధ్యక్షుడవ విశిష్ట సంస్థానాధీశుల ఎన్నుకొన్నారు. ఈ విషయం చాలా గమనించదగ్గది. ఎందుకంటే, అంతరంగ చాలాకొంపించి జైల్లో ప్రాగ్గుతున్న మహాత్ముడూ, కాంగ్రెస్ నాయకులూ కూడా, ఈయన ఇంకా, గాంధీ-ఇర్విన్ ఒకటే బడికలో ముఖ్యపాత్ర వహించిన దాక్తురు అన్నారీ మహాత్ముని అనుచరుడైన జాతీయవాద అనుకొని ఉండి ఉండవచ్చును. కాని సంస్థానాధీశుల కీయనవిషయంలో అల్లాంటి దుర్భీరు లేవీ లేవు.

నూర్జిల్లో జరిగిన, "అతిరహస్య సమావేశాలలో" ఒకవాంట్లో, తన పాటి సంస్థానాధీశులమందు, తమ పక్కా ముస్లింలగుననీ, పాకిస్తాన్ లో పరిపూర్ణమైన విశ్వాసం గలవాడననీ, ధాటిగా, స్పష్టంగా చెప్పకొన్నాడు. అయినా, లీం కోరేది సంస్థానాధీశులకు తమ కరం కాకపోతే అందులో రాజీనామా నిచ్చే ఉండునని చెప్పాడు. "అయితే సంస్థానాధీశులు ఒకటో, లేక అంతకన్న ఎక్కువో స్వీకృతంత్ర కూటాలను తమ ఏర్పరుచుకోటం, చాలా శ్రేయ

స్ఫురమనీ, భారతదేశం అల్లా లహీనమన గానీ, మల్లీ పూర్వపురిత సామ్రాజ్యాలగా సంస్థానాలు విస్తరించి వెలిసి అవకాశ ముందనీ నూచించాడు. ఈ చివరి నూచన మాటల్లో చెప్పలేదు నిజమే కాని, నూచనను మాత్రం స్ఫుటంగా ధ్వనింప చేశాడు. ఈ అభిప్రాయాన్నే సర్ కానాక్ టోర్ ఫీల్డువూడా ఆమోదించాడు.

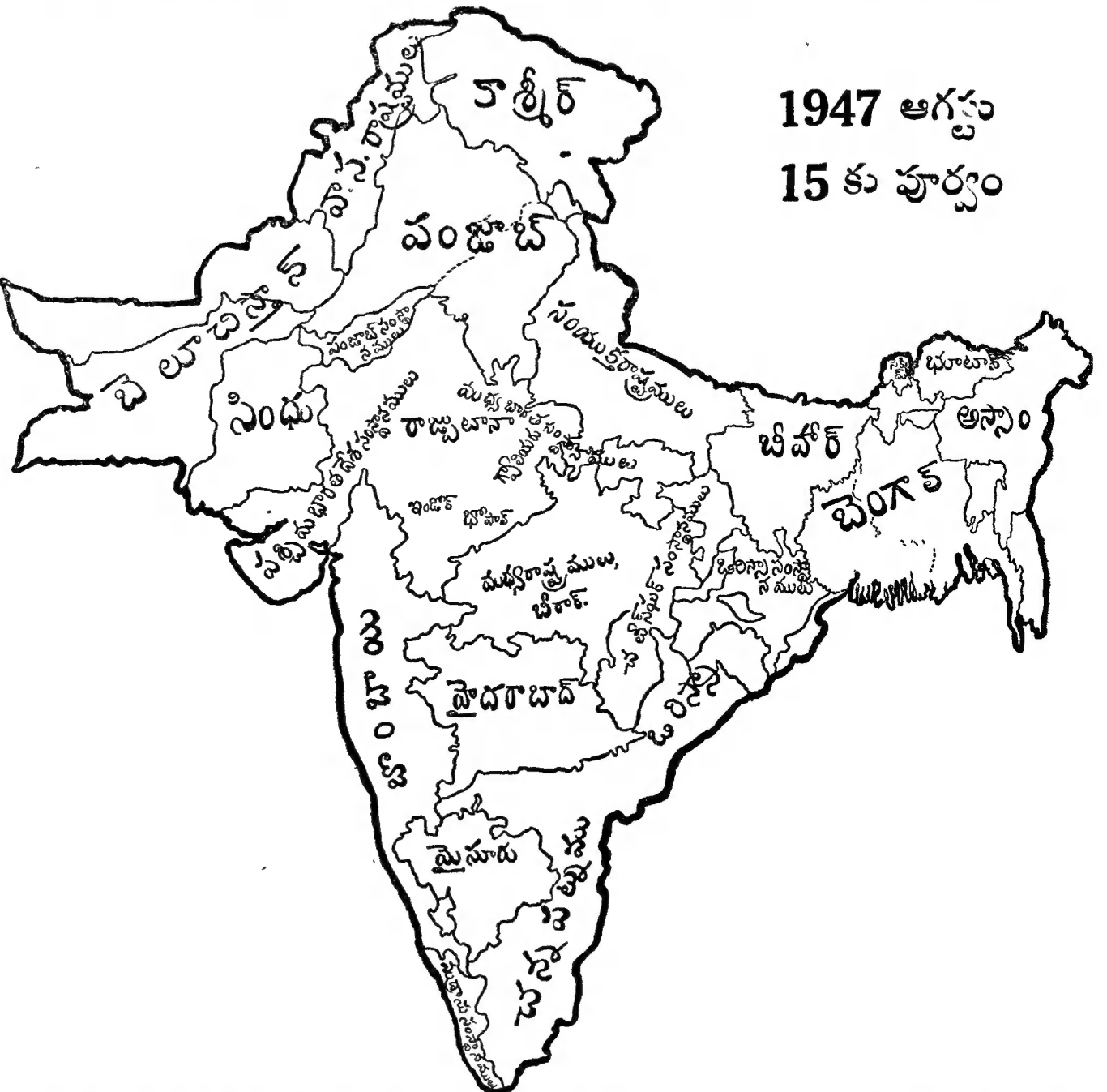
ఈ నాడు మహారాజుల "దేశభక్తి"ని ముతించే వాళ్ళంతా, ఓడుగ్గురు తప్ప తక్కిన రాజులంతా ఈ భోపాల్ నవాబ్ నాయకత్వ స్పృహగించారు. మల్లీ మురీచిపోతున్నారు. దూర దూరాల ఉన్న ఈ పెద్ద, చిన్న, సంస్థానాలన్నిటి ముఖ్యపట్టణాలన్నిటిలోనూ కూడా, నయానో భయానో సంస్థానా లన్నిటిని సమీకరణంచేసుకొని, ఒక మహారాజ్యం స్థాపించుకోటానికి, రహస్యంగా సమాలోచనలు, సంవిధానాల చర్చలు, చాలాకోణాదాకా జరిగాయి. "బ్రిటిష్ నిష్క్రమణాంతరం" దేశంలో "ఏర్పడితే", అరాచక సంరంభంలో, ఏయే దేశాలు, ఏయేభాగాలూ, చే జోక్కించు

స్వాతంత్ర్యనంతర

కలిసి పనిచేస్తున్నాడు. ఆయన ఒక్క మాట అంటే, ఈ రాజులు, రాజ్యభ్రష్టులై దేశాలను వదలకన్న సక్రమం భోపాల్ నవాబు, పోస్టాన్ ముస్లింలగుననీ ప్రకటించుకొని, రాజస్థాన్ సృష్టి బుమైన బీజం నాలుగున్నా డిని నేను వచ్చాను. అంత మాత్రాన తక్కిన రాజులంతా గుడ్డిగా ఆయన్ను నుసలున్నారని దురభిప్రాయమూ, అపనమ్మకమూ కన్పించుకోవచ్చు. అప్పుడాయనతోపాటు చేరినవాళ్ళల్లో చాల మంది, తమకు తామే మహారాజ్యాల నిర్మించుకోవచ్చునని, నిజంగా నమ్మారు. మహాత్మా గాంధీ, నెహ్రూ, పటేలుల నాయకత్వం, భారతదేశాని కంతగా నచ్చుటలేదనీ, సర్వ హిందూపురుషారీజములు, ముస్లిం, సిఖుమత

లాంటివాళ్ళ పరస్పర భాగ్యని సంప్రదింపులు నిర్ణయం పొగించటం, మహారాజులకు చాలా గౌరవహీనమనీ, తమ మర్యాదనూ, హోదానూ తగినట్లు, తాము వెనకాటల ఉండి, ప్రజామండలి ఆకతాయితనాన్ని ప్రోత్సహించే, మనుష్యులతో మాట్లాడటమూ, వ్యవహరించటమూ అంతా తమ దినానల కొదిలేయ్యటమే తమ హోదాకు తగినట్లుంటుందనీ, అక్కడి రాజులందరికీ నచ్చచ్చే, మహారాజు దర్బాన్ని నిలబెట్టుకు తీరవలసిందే అని ఆ రాజులందరికీ ఉత్తేజనం కల్పించాడు.

ఈ రాయబారా లింకా జరుగుతున్న కాలంలో, అనాటి కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడూ, అప్పటి భారత అధినివేశక ప్రధానమంత్రి అయిన పండిట్

1947 ఆగస్టు
15 కు పూర్వం

కొనేందుకు అవకాశం ఉంటాయని మహారాజులంతా, ఇండియా మాఫుల్ గిర్ పెట్టుకొని, అనార్మికలూ, రాబందులకూ రెప్ప రుకుండా, లోభదృష్టులతో పరిశీలించసాగారు. "రాజస్థాన్", "పాకిస్తాన్" బలలను రెంటినీ కలుపుకొనేందుకు "భోపాల్" నుంచి "జాకా ఘర్" దాకా ఉన్న రాజ్యాలన్నీ ఏకరాజ్యమయే సన్నాహాన్ని జరిగాయి. హిందూరాజులు కూడా మహాత్మానాంతో ఇందులో చేతులు కలిపారు.

కాని అదృష్టవశాత్తూ, మ. క. వ నవాబర్ జాంసాహాబ్, మరీకొందరు దేశభక్తులైన హిందూ రాజులూ కలిసి, తమ తమవారిలో బైలుపడిపోయి, అరహస్యశాసనాలే పోయే సంకలనీతిలో ఉన్నప్పటికీ, దైత్యులతో, మహాత్మా గాంధీ, సర్దార్ పటేల్, పండిట్ నెహ్రూలకు ఈ కట్రనంతా సంపూర్ణంగా బైటపెట్టారు. అప్పటి కిక్కడ కాంగ్రెస్ గర్భంలో, భోపాల్ నవాబ్ ప్రతిష్ట అత్యున్నతస్థాయిలోనే ఉంది. అటు కోర్ ఫీల్డు, మొదలైన, నిరంకుశ "సామ్రాజ్య" పద్ధతులతో, చెయ్యా చెయ్యి

విధేయ, రాష్ట్రాంతర విధేయాలూ ఇల్లాగే నిల్చి ఇండియా ముక్కలు ముక్కలుకాక తప్పదనీ, మనస్ఫూర్తిగా విశ్వసించారు. తమకున్న అంతటి "హిందూమత భక్తి" తోటి కూడా, ఈ మహారాజుల్లో చాలామంది, జనహర్ లాల్ నెహ్రూతో కన్న బిన్నాతో వ్యవహరించి టానికి నుముఖులైయ్యారు.

"సంపదీపురు జరిగే సంతాన్ని" ఎన్నుకొనేందుకు, సంస్థానాధీశులు బొంబాయిలో సమావేశమైనప్పుడు, గమనించదగ్గ విషయం ఒకటి జరిగింది.

జాంసాహాబ్, గ్వాలియర్ మహారాజా, పాటియాలా మహారాజావంటి రాజులు కొందరు ఈ "రాయబార సంఘం"లో కొందరు మహారాజులూ, కొందరు దినానలుకూడా కలిసిన మిశ్రమఃఘంగా ఉండాలని నూచించారు. అసలు న్యాయంగా, బుద్ధిమంతిరంగా ఆలోచిస్తే ఇందుకు అభ్యంతరం ఉండాలిన అవసరమేలేక. భోపాల్ నవాబ్ గారి ప్రోద్బలాత్పాంతో, విశిష్ట మహారాజా లేచి, తమంతటి మహారాజులు, నెహ్రూ, పటేల్

జహ్వర్ లాల్ నెహ్రూ, కాశ్మీర్ కని బయలుదేరితే, డోమలోద్ద బలవంతంగా నిరోధించబడి, కాశ్మీర్ లో ప్రవేశించకుండా అటుకాయించబడ్డాడు ఆ నిషేధపుటు తర్వాత నిచ్చినప్పటి కాశ్మీర్ దివాన్ రామచంద్రకాక్ దైర్యన్ని హృదయపూర్వకంగా మెచ్చుకొంటూ, మహారాజుల గౌరవాన్ని పడిపోకుండా నిలబెట్టేందుకు కాశ్మీర్ మహారాజుని, రహస్యంగా అభినందిస్తూ, సంస్థానాధీశులు తమ సంతోషాన్ని వెలివెల్పారు ఆ తేగ "కాక్" స్ఫూర్తికనిధికి చందాల కన. నైవాప్రయత్నించి ఉంటే, వారం తిరిగేలోడల, కానలసిన చందా మొత్తాన్ని మించి సంస్థానాధీశులే విడివిగా ఇచ్చేసి ఉండేవారు. హోల్కర్, గుల్కార్, రాజుల వంటి వారంతా, భోపాల్, రాజస్థాన్ రట్టరా జభక్తి చూపురంటే, తమ నైవాహిక విక్రంఖల ప్రవర్తనలూ, తక్కువలూ, అన్నీ, సకాశ్రీయం చేసుకోవచ్చుననే ఆశతోనే! ఇదే, బ్రిటన్ ఇండియానుంచి వెళ్ళిపోయే మహారాష్ట్రా, "నరేంద్రమండలి" పథ్యులలో

భారత సమైక్యత

పెక్కుమంది కున్న "జేకేఆర్" స్వభావము! ప్రతి చిన్న సంస్థానాధీశును "భారత దేశాన్ని" (జేమిస్తూనే ఉన్నాడు; అయితే ప్రజాస్వామ్యం అంటేనే ద్వేషం!

ఈ కోణాల్లో చాలామంది, "హైదరాబాద్" "భోపాల్" న వాడులతో పోలిసి

శ్రీ జె. ఎన్. సహానీ

'రాజస్థాన సమాఖ్యకై' కలలు గంటూనే ఉన్నారే. సకాలంలో భారత భూభాగాలను సమ రాజ్యాలలో కలుపుకొని, మహారాజులూ, సక్రమరూపా అవుదామనే కలలు గన్నారు.

"హిందూమతాసభా, రాష్ట్రీయస్వయంసేవక సంఘమా, ఈ "హిందూరాజ్య సంరక్షకులలో గొందరి రక్షణను వెంటనే సంపాదించుకోగలి

కాగానే, భారతప్రభుత్వ సంస్థానకాభిమాన్యులది పైచేయిగా తయారయింది. ఒకవైపు ప్రజామండలిని సానికంగా రాజులపై వత్తిడి తీసుకు రావటానికి ప్రోత్సహించి, మరొకవైపునుంచి రాజులతో, భారత యూనియన్తో శరీరేతేతే తప్ప, క్షిప్రసమయాల్లో సంస్థాన ప్రభుత్వాలకు అండగా రావటానికి పిల్లెదనీ, భారత ప్రభుత్వ సంస్థానమండలి తెలిపింది. తర్వాత చిన్న సంస్థానాలను కలిపిపూటాడుగా తయారు చేయబంటూకూడా ఈ పద్ధతే అనుసరించారు.

ఇక్కడకూడా, కొందరు సంస్థానాధీశులను వినివోయించే చెప్పుకోవాలి. కథిమనూర్ అంతా ఏకసాగృహ్యముగా అయిపోవాలనే మహాత్మాగాంధీ గాధాభిప్రాయాని కనుగుణంగా ఎదురుగాలికి వాంఛగర్, బోర్సం

వలెనకు, ఆయన అనుచరుడు వి. పి. మిసెన్ కూడ చందుతుంది.

ఈ సందర్భములలో, "ఇందుకు బాగా వ్యతిరేకులుగా అవగలగ" అనిపించిన పోట్ల గొడ్డలపిండినీ దోవకు ములుపుకు రావటంలో, సంస్థానకాభి, తక్కిన విధానాలన్నిటితోపాటు, స్వయండుస్తూలేన రెండు అంశాలనుకూడా అవలంబించబలన వచ్చింది.

మహారాజుల స్వంతభుక్తుల నియామకంలో ఓ వైపునుంచి భారత యూనియన్, రెండో వైపున స్థానిక ప్రజామండలి నాయకత్వాలకు గుడ్డిగా ప్రోద్బలం ఇవ్వబడిన వచ్చింది. ప్రప్రథమంగా కావలసిన వత్తిడిని ప్రభువుల మీద తేవటానికి ప్రజామండలులను ముందు ఉపయోగించాల్సివచ్చింది. చివరి ఘట్టాలలో రాజులంతా పూర్తిగా లొంగిపోవటానికి, వాళ్ళకిప్పించే "రాజభత్యాల" అక్కర్లేమయంగా చేయవలసినవచ్చి వది. తత్ఫలితంగా, శతాబ్దాలుగా ప్రబలుతూ వచ్చిన రాచరికాలు, పూర్తిగా యాభుమాని పోయి, పరిపాలనాధికారం, ఒక్కసారిగా, పరిపాలించటానికి తగిన సమర్థత, అనుభవము

నస్యగంతులుగా ఉంటున్న కొందరికి సంక్రమించటం, ఇతరప్రార్థనలు ఎక్కడా జరగలేదు. మరి ఈ "బామ్మ పభుత్వాల"ను ఇల్లా నిలబెట్టి నందుకు భారతప్రభుత్వ సంస్థానకాభిను ఎవరైనా "తప్ప పట్టేకి" బహుళ సంస్థాన మంత్రిత్వాలకుకూడా, "పరిపాలనా ఉన్నతాధికారి" (Training Centre for Administrative Officers) లాంటిది ఒకటి భారత ప్రభుత్వం, త్వరలో స్థాపించాల్సివస్తుందేమో!

ఓవైపున ఇల్లాంటి పుట్టకొక్క "మండలు" లన్నింటికీ మంత్రిపదవీ హోదాకరణ లిచ్చారు. రెండోవైపున మహారాజులకు ఘట్టిగా వార్షికాలయాపంలో ఫీచర్ వరుమానా తప్పించారు. సక్రమంగా సమాజంగా సభర్థులగా, పాలనాధికారం, ఆయా సంస్థాన ప్రజలకు సంక్రమించే ఉన్నట్లయితే, ఆ రాజ్యాల్లో ప్రజలు ఆ రాజులకు ఇంతంత వార్షికపు మొత్తాలు ఇచ్చేందుకు ఎప్పుటికీ ఒప్పుకొనేవారు కారు.

ఇంతా చేసి ఇప్పుడు, ఓ విగువందలమంది, అభిజనల, అవతరణక వ్యగూఢోసం, జేకేఆర్, వది కొట్టూరూపాయలను ఏటేటా ఇచ్చుకొనబడి ఉంది. జీవనక్షమము లనిపించిన, "రాజప్రభులు" మొదలైన అధికారాలలో ఉన్న రాజుల విషయంలో చూచుకొన్న, వాళ్ళ పరిపాలనా డిక్షితల విషయంలో సంతోష మేమి అక్కరలేదు గాని, "కాళికంగా, విశ్వకోసం ఇంత వ్యయభారం నెలిన వేసుకొంటు తెలివైనవకాకే అమెరికా తన సంయుక్త రాష్ట్రాధీశులకుకూడా ఇంత డబ్బు ఇచ్చుకొనే!" అని అనిపిస్తుంది.

ఈ ధనభారంకన్నాకూడా పిచ్చి వ్యక్త హారంగా కనబడేది ఏమిటంటే: ఈ "వార్షిక భత్యదాక్షిణ్య"లకు అవగలగంగా, కొట్టూరూపాయల వివరాల "జవహర్" అప్పు చెప్పేసి ఊర్కోటం! ఈ విగువందలమందికి గానూ, రెండుకోలా, రెండువేల విగువందల కొట్టూరూపాయల మొత్తం "పిత్రాధికార"గా, భాగించి ఇచ్చేకారు. ఇంతటి ధనాన్ని ఈ "రాజులు" ఏం చేస్తారో చూడవలసి ఉంది. ఇక వాళ్ళ జేకేఆర్ కంటామా, ఎంత పెత్తనాగా ఉందో, ఇప్పటికప్పుడే, నగలూ వట్టా విడే కాలాలో నింపజూస్తున్న కొందరి కథకల్ల తెలుస్తుంది.

అల సంతకంలోనూ, న్యాయంగానో అన్యాయంగానో బంగారం, డబ్బూ, నగలూ వీరూ పాస్తైలేనే ఉంటుంది. పది కొట్టవిలువకు మించి న సామాన్య ఈ రాజులు విడేకాలకు చేరకేరారు. ఈ విషయం భారత ప్రభుత్వానికి తెలుసును. కొటి రూపాయల నగల పగులతో ఈమధ్యే ఒక రాజా, ప్రభుత్వం ఎరుకమీదే, అమెరికాకు ఎగిరి వెళ్ళాడు ఈరత్నాల విడేకప్రవాహాన్ని త్వరలో మనం ఆపకపోతే, భారత దేశంలోని అమూల్య సంపదలు, సంస్థాన ప్రజల చిన్నూ, పెద్దూనూ పిండి సంపాదించినవి - అన్నీ అమెరికా, స్విట్జర్లాండుకు, కనడా, ఆస్ట్రేలియాలో వేలం పాటలలో ఎగిరిపోవటం త్వరలోనే మనం చూస్తూ కూర్చోవాల్సి ఉంటుంది మన అమూల్యరత్నాలన్నీ విడేకాల "బ్యాట్లీ చాంపియన్" స్త్రీల సర్వాంగాలకు అలంకారాలుగా తయారౌతాయి.

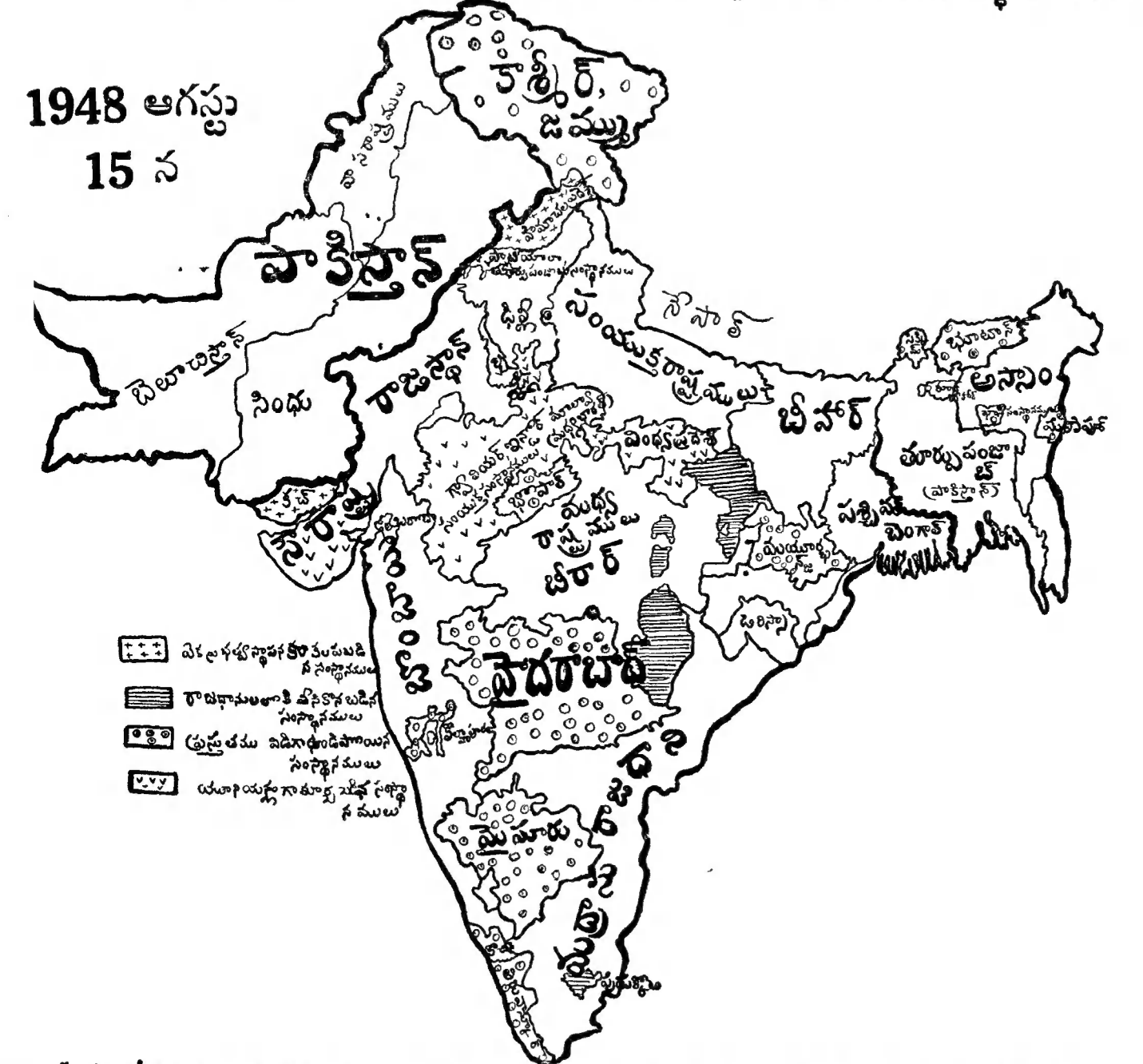
1947 లో ఊహాకేనా అందని ఒక మహా దృఢత - భారతదేశాన్నింకనూ ఏకం చేయటమనేది - సర్దార్ పటేలు ప్రజ్ఞావేకరాజనీతి జ్ఞానం, వి. పి. మిసెన్ సాధనా చతురత ఇల్లా నీడింది. కాని ఈ ఆగస్టు తాన్ని సాధించటానికి అత్యధికంగా పాం చెల్లించుకొన్నాం.

నెరసిన వెంటుకల ఔపద

రంగు పూయ నక్కరలేదు. ఆయిక్కిద చికిత్స. తెల్లని రంగును మార్చి కాళిక ముగా వెంట్రుకలకు నలుపు నిచ్చును. గుణం కానిదో. డబ్బు వాసుచేయబడును. తెలుపు కొంపపై యుండిన రూ 2.8.0. మధ్య రక మైయుండిన రూ 3.8.0. పూర్తిగా యుండిన రూ 5.0.0. గమనింపు:- ఇది మొదలుకు కంటికి మంచి పోషణ నిచ్చు ఔషధము.

Shri Chandra Kanta Pharmacy No. (127) P O Rajdhanavar (Hazariabagh)

1948 ఆగస్టు 15 న

గాయి." ఈ ప్రతీప సంస్థలు ప్రజాదరణాన్ని, ప్రాబల్యాన్ని సంపాదించుకోగలగటై ఈ స్వాధీనాధిపతుల ధనం వేలక వేయి ఈ సంస్థ, భిజావాలను నింపేసింది ఏశ్వరితంగా, భిరతి పూర్, ఆల్మార్లో జరిగిన వన్నీ కయలుపటటంతో ఇంతా తెలిసినవచ్చింది.

జోధ్ పూర్ యువకరాజు, తన సరిహద్దు పరిస్థితిని అవకాశంగా తీసికొని, భారత యూనియన్లో తేరటానికి వాల్లు కోణాలు బాక్షించేసి. ఆవాల్లు రోజులలోనూ, పోక్సాతో, ప్రణయ వ్యవహారంలో ముగిసి తేలాడు.

తేళ్ళమీద లెక్క పెట్టె తగ్గంత స్వల్ప సంఖ్యాకరైన కొందరు రాజులూ, మహా విహారగురు దివాన్లుగూత్రం, తగ్గంత జేకేఆర్ తోనూ, ప్రజాస్వామ్య బాణంతోనూ పూగితులయి, సాహసించి మంత్రి భారత యూనియన్లో తేరటానికి నిశ్చయించుకోగలిగారు. ఆరీతిగా వాళ్ళు, యూనియన్లో చేరే ప్రక్రమపై సంతకాలు పెట్టి ఉండకపోతే, ఈవాడు భారతదేశం లో "హైదరాబాద్" న కాక ఆరీక హైదరాబాద్ లు ఉండొచ్చులనినచ్చేసి. ఒకసారి నగోప్రమండలిలో "ఏకగ్రీవ" భిన్నము

దర్ సంస్థానాధీశులు వెంటనే కుముఖత్వం చూపించారు. కాగ తక్కిన రాజులకం చాల ముటుకు, బ్రిటిష్ వారు వాటిని తయారుచేసి వదిలివెళ్ళక ఆరాచకకల్లోలనితిగానే వాటి నట్టే పెట్టి ఉంచటానికి సంసిద్ధత చూపించారు.

ఒక మహారాజు గారు, ఈ గాభోయే - వారత రాని, గ్రహించి, ఎనిమిదికోట రూపాయలు తీసుకొని మూటాముల్లె కట్టుకొని, సింహాసనం కొడుక్కు వస్యించి నిద్రించాడు. వానినో, "రాజప్రభుభో"కు యువ గానా "భిజావా" వసుకు అప్ప చెప్పా ల్పాచ్చేటప్పటికి బొక్కసం "నింకుకొంది" తేను ఎగిరి ఉన్నంతనూ, స్వబుధిగల జేకేఆర్ పూకులై నరేంద్ర మంపలి వాకు తీయూచేసిన "సంస్థానకాభిమి" అంటూ ఒక్కటైగా తేగు. ఈ మహారాజుల విషయంగా, ఏ "బుద్ధుడు" కావలసిన "జ్ఞా" అక్కడ, అతిథులంకా పన్ను పన్నుగా తవయోగించి, ఎక్కడి మహా గానా లక్కడ, స్వయంగా తామే ఈ కూటములు తగుగుచేయటానికి పూనుకొన్నానే అందరికీ అనిపించేట్లు చేసి, ఈ కూటములను తగుగుచేసిన ప్రజా, ప్రతిభా, గౌరవం, అంతా, సర్దార్ వల్ల భాయ

తేని నేకలో హతాత్తుగా వది ఊర్కొంది. సంస్థానాలలో ప్రజామండలి ఉద్యమాలు కాంగ్రెసు ఉద్యమంలాగ కాక, ఎప్పటికప్పుడు గాలిపోసి బ్రతికించుకొంటూ వచ్చిన ఉద్యమాలు ఏ కొద్ది సంస్థానాలలో వివహాయిస్తే, తక్కినచోట ప్రజామండలులు, బ్రిటిష్ యుండి యాలో "కాంగ్రెస్" అంటూ ఉన్న కారణం మాతంగానే ఉద్భవించినవిగానూ, బ్రిటిష్ ఇండియాలోని కాంగ్రెస్ నాయకుల చెప్పుచేతలోనే ఉన్నవిగానూ ఉంటున్నవాయి. స్థానికంగా ప్రజామండలులలో మాండ్లిక సభ్యులం ఉండేది కాదు. ఒకవేళ కొందరుకూడా, మంచి అవకాశాలుగా, కుశీరీత నైపులుగా, పనిచేయూర్చినవాళ్ళుకప్ప, సమర్థులు, ప్రజాకాలలూ, అయిన నాయకులుగా ఉండెదగవారు లేరు. అకస్మాత్తుగా, ఈ ఉపహాయులంతా పరిపాలనాధికార బాధ్యత వహించాల్సివచ్చింది. దైవదత్తంగా తమకు వచ్చిన అపారమైన సహాధికారాన్ని, ఆ పూము, అసమర్థులై, దుర్వినిగతులై, దుర్మోచుగా ఉండేటంకల్లనూ, పరుల త్యాగబలిమిగల్లనూ, ఇలా ఇంత మహాధికార పదవిగారనాలు, అకస్మాత్తుగా, అసమర్థులు

గొప్పవారితో గుసగుసలు. 2.-చక్రవర్తులు:

హరిశ్చంద్ర చక్రవర్తి

శీ|| శే|| వారణాసి శ్రీనివాసరావు

[కంగుల్లీసి పింజలుబోసి కట్టిన సరి గంచు పట్టుభోవతి: దానికిదగ్గ యుత్త రీయం;కుచ్చుల్లార వేలాడుచున్న నడుం కట్టు: కిరీటం, చెవుల చవుకళించే రత్నకుండలాలు, రత్నాలాపిన భుజ కీర్తులు, మణిహారాలు, సింహతలా టాలూగల్లి రాళ్ళుదాసిన మురుగులు గల్లి; పై కుబ్జిగాచ్చే రాజసాన్ని దిగ మ్రింగుతూ ప్రకాశిస్తూన్న బ్రహ్మ తేజస్సును గురుపించే మహామూర్తి మంతులు శ్రీ సత్యహరిశ్చంద్ర చక్ర వర్తులవారు సాక్షాత్కరించగా—]

శేను: (నమస్కరిస్తూ) మహా ప్రభో, ప్రథమ పట్టుకరీ, నమస్తే, నమస్తే, నమస్తే.

హరి: సఖిభవ, ఆయుష్మాకో భవ.

శేను: స్వామీ, తమ తేజస్సు నా కండ్లను మెరుపులు గొల్పుతుంది. దాన్నింత తగ్గించ తుంటే నే న్నిభాయించలేను.

హరి: అండు దుస్సహ మేం లేదోయ్ పిచ్చి వాడా! కానీవు తేరిపారమాస్తే అలవాటవు తుంది.

శే: స్వామీ, అంటారేగాని ఎంత తేరిపార జాస్తే మార్గదీ తేజస్వీ కండ్ల కలవాటవు తుంది?

హరి: నీకు మా మీ దున్న భక్తికి సంతో షించాంగాని, మే మెక్కడ, నా రెక్కడ!

శేను: (కొంతసేపు కండ్లారనూ చూస్తూ) చిత్తం. మా కాలంవాండ్రకు, నాకూ కొన్ని సందేహం ఉంది వాటిని తమస్ఫూర్తిలో తీర్చు కుండామని తమ రుపానించడానికి సాహసించా.

హరి: (ఏమిటని అని అర్థమొచ్చే మాట జూచి యూరకుండును.)

శేను: తమ వంకాన్ని పరీక్షా కొలిదాను తమవంకంలో వ్రాసిందంతా సత్యమా!

హరి: మహాకవి అసత్య మాడగలడని మీ రెల్లా గనుకొగలరు?

శేను: కవిత్వంగా, దానికి స్త్రోత్రపాఠం సహ జము.

హరి: (చిరునవ్వు నవ్వి) దరిద్ర దేవత తాండవ మాడిస్తూంటే కవి యేమైనా అంటాడ. ఏమైనా తేనాడు మా కాలంసంగతి సరే. కాళి దాసు నాటికా దేవత యెక్కడ తిరుగుతూందో గాని, యీ భరతఖండానికొక రాలా. ఆమహా కవి యెంతో జూచి, విని, కాళి యెట్లు పరిశీలే నట్లా పలికాడు. అట్లాటప్పుడు మీ కింక వ్యర్థం.

శేను: చిత్తం. అయితే: ఆజన్మకుద్దానాం, అభలోదయకర్తృణాం, అశ్రమక్షీణానాం, అనాకరణవర్తనాం, యథావిధిహుతాగ్నినాం, యథాకామాప్యతారిణాం, యథాపరాధదండా నాం, యథాకాలప్రభోధినాం! త్యాగాయ సంభృతారాణాం, సత్యాయ మితభాషితాం, యశస్వి విజగీషాణాం, బ్రహ్మైశ్వరమేధిసాం, తైశ్చర్యైశ్వర్యప్రదానాం, యావనే విషయైషి తాం, వాగ్ధే మునివృత్తినాం, యోగేణాం తేత శత్యేణాం, రఘుదా మన్వయం వత్సే — అన్నాడేమి, అదంతా నిజమేనాండి?

హరి: ఈ వర్ణన మే మెన్నడూ వినాల. అదంతా మా తర్వాతియుగాల్లో నెన్నడో జరి గిన కథ వారు మావంశీయులైనా. అట్లాకొక బోయినా, అది సత్యమైయుంటుంది దాని మీ రను కోదానికి కారణం?

శేను: ఒక్కటి తీసుకుంటా: 'ఆజన్మ కుద్దానా' మన్నాడుకదా. భట్టిసప్పటినుండి గిట్టించాకా యెవరైనా కుదులుగా వుంటారా?

హరి: ఉండకూడదని దానికి ప్రతి ప్రశ్న చేసుకుని సమాధానం గురుకుంటే నీకు అగతావస్థి ముచ్చువచ్చినట్లు విడిపోతాయ్.

దానికి కీలకంజెప్తాం విను. అందరూ అట్లాటి వారై యుండరుకదా అని మీ సందేహానికి మూలం. దానికి సమాధానం ఒక చెట్టున పండ్లు గాస్తే అన్నీ ఒక మాదిరిగా వుంటాయా? ఎక్కువభాగం మంచివైతే చెట్టు మంచిదనం? అట్లాగే వంకం. మరొకటి, ప్రతివ్యక్తిపేషుడియో రెపుపాటో అపరిమితం గాకుండ కూడదాని. అప్పుడుమట్టుకా చెట్టు ఉపమాన మెందుకు పట్టదు? కాబట్టి సారాంశమేమిటంటే, ఆ వంక ములో చాలావర కందరికీ, ప్రతివ్యక్తికీ చాలా వర కంటేనని. అట్లాకాకుండా విమర్శిస్తే సృష్టిలో ఏదీ ఆగదు.

శేను: చిత్తం బోధమైంది. తమకు సత్య మంటే గొప్పపట్టుదలనీ, అట్లాటిపట్టుద లింకవ్య ర్తి లేదనీ, అందువల్ల తా మిత్యైశ్వర్యం నెన్నడూ బడని కష్టాలు పడ్డారనీ నేటివరకూ మే మందర మనుకుంటూంటాం.

హరి: (చప్పరించి) మా దొక మహా విష యం తేనారోయ్ మీరంతా. సత్యమంటే పట్టు దల లాకపోతే సృష్టి: నడిచేదట్లా, ఆసలది కలిగే దట్లా. మాటన్నాం, దాన్ని జరపాలనకోకుంటే యే వ్యవహారం పొక్తుపడుతుంది. యే వ్యవహార ముపలు కలుగుతుంది. అది మాకే వుండ ను కోవడం, అందువల్ల మే మితర్లకంటే యెక్కువ కష్టాలు పడ్డా మనకోవడం భ్రాంతి. మాకు సంఘంలో గల పెద్దరికం చాత మమ్మ ల్నింత గొప్పచేసి మాకంటే వేరన్నార గాని, నిజాని కట్లాటివాండ్లందరో యే కాలంలో నైనా వుండి వుంటారు. వాండ్లదో సామాన్యలు గనుక వారి పేర్లు ముందుకు రాలా. వంతకూ కష్టా లేమిటి, నుఖా లేమిటి? అవి దేనికి ఇంబంధించినవి? కర్మకృత్యం తప్ప దనుకుంటే సృష్టికి సుఖదుఃఖాలు సాధారణవిషయాలు. సుఖం వచ్చినపుడు పొంగిపడి, దుఃఖం వచ్చినపుడు బోర్లబడడం అనిచేకం. వివేకతో ప్రవర్తించే వాడికి కాంతి లేని సందర్భముండదు.

శేను మహాప్రభో, తమ రెల్లా నెలవిస్తార! సప్రదీప్త సామ్రాజ్యాన్ని పరిత్యజించి, ఒక సామంతుని పట్టుకంటే, అందు భార్యతో, కన్న బిడ్డతో దుస్సహమైన ఊడిగాని కమ్ముడుపోవడం అదింతా కంట తడిపెట్టుకుండా జరపడం సామాన్య కృత్యమని నెలవిస్తారా?

హరి: నీవు పట్టి పిచ్చివాడవోయ్. ఒక చక్రవర్తికి రాదగ్గ కష్టమంతకంటే యేదోయ్? మాటకోసం సర్వస్వం గోల్పోయి యింటిలో వాడి ఊడిగాని కమరాలొచ్చిన సామాన్య కుటుంబీకులకు, అట్లాటి చక్రవర్తికి భేద మేమిటోయ్ ఒక వేదాంతికి?

శేను: (నమస్కరిస్తూ) స్వామీ, తమ వినయం కీర్తి తగింది కానీండి, తమ జీవితం సామాన్య జీవితమండి?

హరి: అట్లా గడుగుతావంతకంటే మమ్మల్నే మనమన్నానోయ్ వార్షడగడ మెందుకాని, నీ మనకోసప్పుడు?

శేను: తమ రేమైనా నెల వింటి, తమ యశస్సు అపర్లనీయం.

హరి: నీకు మాపట్ల మన్న భక్తి అంత కంటేనూ.

శేను: (ఆశ్చర్యంతో) అరలే! ఎంత మహాను భావులు కాకుంటే, చేసిన బాసకారకు అతి గురుమారులైన భార్యపుత్రులను, తమరిని ఆ విధంగా నట్లాటి కుచ్చుల కమ్ముతారా అండి!

హరి: ఈ విషయాన్ని చంద్రమతీదేవిని ప్రశ్నిస్తే బాగుండును. వారి నోట నేమని విందువో! భార్యయని, పుత్రుడని నీవే అన్నావుకదా-అంతకంటే దాన్నిగురించి మే మేమీ చెప్పమీ కొంచెంతప్ప: పకలం భరించ గలగదానికి, నరకం నుంచి ఉద్ధరించడానికి యేర్పడ వ్యక్తులు కదా!

శేను: (ఆశ్చర్యంతో) ఎంత ఉన్నతా దర్శా! ఆహ! లోకానికి వాట్నుండి యెట్లాటి యధాపరసం! (కొంచెమాగి) మరొక విషయం స్వామీ, మహాత్ములు మహర్షు లంటారుకదా, యెక్కడో, యే కారణంచేతనో, యెవరిమీదో యేదో పంపించబడిన వచ్చి తమ రుట్లా మాయజేసి బాధపెట్టిన విశ్వామిత్రులవా రేం సత్యసంధులండి?

హరి: (చిరునవ్వు నవ్వి, తలయూచి) నీ వాయువ్య పట్లను బట్టి జగజ్జటిలిలా గున్నావ్! సత్యసంధుడు పండమెయ్యరాదంటావా? పండ మేనీస్తర్వాత గలిచే సదుపాయాలు విచారిం చడం వారి సత్యసంధతకు లోప మంటావా? అట్లాగే భోంచెయ్యడానికి చేతిని వాడడం గూడా నట్లాటి లోపమే కావాలి! ఇంతకూ, సత్యనిర్ణయానికేగా వారి పండం? ఈ విష యంతా అనవసరం. జరిగిందనికల్ల మంచో, చెడుగో గలిగింది మాకు. మా కర్మానుభవంలో నట్లాగున్నపుడు విశ్వామిత్రుల వారు తదివ్య యంలో నిమిత్త మాత్రులు. వారెన్నటికీ మహర్షలే, మహాత్ములే.

శేను: చిత్తం. అంత క్లిమంతులైన వని యులవారు మాట మాత్రమేనా తమతో చెప్పక పోవడ మెట్లాటిదండీ? బ్రాహ్మత: విశ్వామిత్రుడే యే తైత్తితూడంటే తమ రే సదుపాయం విచా రించుకునేవారో? సదుపాయ విచారణ న్యాయ మని నెలవిచ్చారుగా!

హరి: అంతే, వాడుమటుకు పండెగాండ్రలో నొకరుగారా. తమ గెలుపు కదోక ఉపాయం కాదా అని కూడా కాదూనీకం? దానికి సమా ధానం విను: తమ మాట తప్పక నెగుతుంటే నమ్మకం లాకపోతే ఆ మహాసభలో సంత నీచ మైన పండం వేస్తారా? తమ నిష్ఠుని స్థైర్యత తా న్నొమూలగ్రంగా నెగుగున్నవారుకాబట్టి, “మన కెందుకు, మామందాను; విశ్వామిత్రుడు పోయే పోకళ్ళన్నీ పోనీ” అని ఊరుకున్నారను కుంటాం. మేం పనివాండమితే ‘నాయనోయ్’ బ్రాహ్మోయ్! అని హెచ్చరించాలిగాని మా బోట్టుకుగూడా హెచ్చరించాలన్నా? నిరంతర జాగరూకతాలక్షణుడు గాని వాడు రాజ్యా దుడు గాడన్నమాట నెరుగనివారు గారు శ్రీ వసిష్ఠులవారు.

శేను: అయితే యీ, విషయంలో నాలక్షణ మేమైందండీ?

హరి: కర్మవల: విలక్షణమైంది.

శేను: చిత్తం ఇంకొక్క చిన్న కంక చేసిందంతా చాలక తమకా నక్షత్రముల్లంబ గట్టడ మెందుకండీ విశ్వామిత్రులవారు?

హరి: అదీ మామీద దయచేత చేసిందే. “పాప మీ తన్నింత కష్ట పెట్టున్నామే, అడు గడుక్కు నక్షత్రకబాధ సమీపే నీడి పోరు బడ్డాక ఫి యేమిటి గొడవని, లేదంటే దాంతో నీడు ఏదో గట్టున బడ్డాడని యేర్పరిచిందేగాని మరొకటి కాదు.

శేను ఆహ! యెప్పటి కపుడు వార్షేదో విధంగా సమర్థిస్తారు తమరు! తర్వాత, తమ రంటే ప్రజల కపరిమిత ప్రేమని వింటామే, వారెల్లాగురుకున్నారండి తమర్ని వారట్లా చేస్తూంటే?

హరి: మా ప్రజలు మీ కాలప్రృజలంటి వారు కారు. జగత్తంతా కర్మబద్ధమని వారిలో బ్రతివారూ మనస్సానమ్మి తదనుగుణ్యమైనట్లు ప్రవర్తించేవాండ్లు. ‘బుద్ధి: కర్మానుసారిణీ’ ప్రభువుల బుద్ధి యట్లా వర్తిస్తున్నపుడు కాదన్నా నికి మన మెవరిం అని మనస్సులలో ననుకుని కారీరకసంబంధంచాక కంట తడిపెట్టుచు కొంత దూరం సాగ నంపి మాచే నివారితలై ఆగి పోయామరు.

శేను: (తీవ్రంగా) తమ రాజ్యంలో ప్రజా పరిమత్తులు లేకండి, జరుగుతున్నదా న్నేవగించు కుని తీర్వారించడానికి?

హరి: దీనికి సమాధానం మే మిప్పుడు చెప్పిందానోనే వుంది. నీవు వర్తమానకాల లక్ష ణంతో కొన్నికొట్ల సంవత్సరాలన్నాడు జరిగిన విషయాన్ని పరిశీలున్నావ్. కొంచెం విచా రించు, అన్నీ విడవ మాతాయ్.

శేను: చిత్తం పోనీండి. కాశీవిభు లేమై నారు? ఇంత సార్వభౌమామైరిగినవారు కొంద రైనా అంత మహాసగరంలో లేరా? అసలా సగరానికి ద్వారాల్లేవా? ఇట్టి తేజోమయ

మూర్తు లేవరా యని ద్వారపాలు రనుమాన పడరా? పడి విచారించి కనుక్కోరా? అంత వర కెందుకూ, నక్షత్రగడి వేలంపాట విన లేదా యెవరూ? ఎక్కడా పోయి ఆయూరి ప్రభువుతో మనవి చేయలేదా? వారెల్లా గూరుకున్నారా అని మా ఆందరి ఆందోళం.

హరి: ఇదంతా వింటూంటే నాకు చిత్ర గా వుంటుంది. ఈ కంకలన్నీ తపస్సంపన్నుల నెరు గనివారికి తోచే ననుకుంటాం. అంత మాత్రమను కూలసంఘటనం కల్పించలేని నిస్సారతపోబలం గాదు, విశ్వామిత్రుల వారి క్లి. అందరూ చూచారు, విన్నారు, పోయామరు, జరిగాల్సింది జరిగింది.

శే: (ఆశ్చర్యంతో) ఆహ! ఆహ! ఏంకాలం, ఏం సత్య కాలం. స్వామీ, మాయమ్మ, మాతల్లి, మా పరమపతిత్రతా మణు లలో నొకరైన చంద్రమతీ దేవి యెట్లా గోర్చు కున్నారండీ?

హరి: నీవు పిచ్చివాడ వని యిదివరకే చెప్పా మనుకుంటాం. మీరింతా నామెను పరమపతి వ్రతగానే యెరుగున్నార కాని, మాకాలంలో స్త్రీరత్నంగా నెరుగరు. అందుకనే మీకాలం వాండ్రంధాల్లో, నాటకాల్లో నామెనొక మీ కా ల పు సా మా న్య గృహిణిగా చిత్రించి నలవల నేర్పించారు. ఒకాయ నామె నేలబడి కాళ్ళు జాపి తలమోచు కుం ద నే వ్రాసాడు ద్విపదకావ్యంలో. ఆకన్నీ విన్న ప్పడు మాచినపుడు ఆమె, మేము చిరునవ్వు నవ్వుకుంటూంటాం. ఎట్లా గోర్చుకున్నారన్న దానికిందాక మే మిచ్చిన సమాధానం లో నే వుంది. మామరం వారిది కాదనుకున్నారా? మేమెట్లా గోర్చుకున్నామో వారూ నట్లాగే ఓర్చుకున్నారు. కుమారులైన లోహితాస్యడు నట్లాగే ఓర్చుకున్నారు. ఓర్చుకోక చేయగలిగిం దేమిటోయ్?

శేను: ఒక్కకుంటి ప్రశ్న. తమ రెక్కల కష్టాలు పడ్డారా? నలచక్రవర్తి, రాములవారు ఎప్పువకష్టాలు పడ్డారా?

హరి: కుంటిరత్నంట్లా అడగడ మెందుకూ? మేమా విషయ మెన్నడూ విచారించాలా, ఇప్పుడు విచారించం. వివా ముమ్మ ల్లడగడ మెందుకూ? వారై అడుగు? కష్టాలన్న మాటకు మే మనుకునేది యిందాకే చేప్పాం.

శేను చిత్తం. తమ కాలంలో ప్రజలలో నెప్పడూ నేలాటి యసంఘట్టి ఉండేది కాదని సువుతా న్నిజమేనాండి.

హరి: ప్రతివిషయంలో ధర్మకాస్త్రవేత్తల నిర్ణయానుసారంగా కృతవహించే కాలం లో ప్రజానమోది మెందు కుండమా? ఎప్పుడై నా సంకల స్థితి తలబ్ధించినా, మార్పు చేయవలసి యున్నా కలరుకదా మహర్షులలో జీవర కొక రైనా? వారి యనుమతిసర్వజనాదరణీయంగా? దానిని పొంది వ్యవహరించేటప్పుడు సకల జనాంగీ కాక మెందుకు కాదూ? ఇంతకూ ‘నావిష్టు: పృథివీపతి: అని ప్రజలనుకొని, ప్రజలు బిడ్డలని ప్రభువులను కొన్న ప్పడు నీ నన్న అసంతుష్టత వుంటుంది?

(21 వ పేజీ చూడుడు)

రాళ్లు అమర్చిన రిప్యూవాచి రు 20/8

స్విస్ మేడ్. సరిగా డ్రైమాపును. ప్రతిడి 3 ఏళ్లు గ్యారంటీ. గుండ్రం లేక చదురం క్రోమియం కేసు రు. 20/8. మేరికం రు. 25/-. ఇల్లవదుపు ఆకారం క్రోమియం కేసు రు. 30/-. రోల్లగోల్డ్ (10 సం. గ్యారంటీ) రు. 55/- 15 రాళ్లు క్రోం కేసు రు. 38/- 15 రాళ్లు రోల్లగోల్డ్ రు. 75/- రెక్టాంగ్యులర్, వంపుగలది లేక బాసు ఆకారము క్రోమియం కేసు రు. 42/- మేరికం రు. 45/- రోల్లగోల్డ్ (10 సం. గ్యారంటీ) రు. 80/- రోల్లగోల్డ్ 15 రాళ్లు రు. 30/- అలారం డ్రైవీసు: చర రు. 18/-. రు. 22/- పెద్దవైజు రు. 25/- పోస్టేజీ ఉచితము. ఏరెండు కొనువారితైనా పోస్టేజీ ఉచితము

H. DAVID & CO.,
Post Box No. 11424, CALCUTTA

కథానిక :

‘సమన్వయం’

శ్రీ బలివాడ కాంతారావు

ఒంటి కొబ్బరిచెట్టు.....

అన్న ఒక గుట్టి రెండే కాదులు ఒకదాని నొకటి కొగిలించుకుంటూ... చెట్టు నా నొని విశాలాంబుధి కేళి తడకదీక్షతో చూస్తున్న నవయావన కో ధ తో తోడి కి స లా డే ఓ జంట...

ధల్లూకం కడుపులో క్రుంగే భానుని అలలులబడిన చిరునవ్వులో నాట్యమాడుతున్న తరంగాల సమాహం.....

చిన్న గోచీపాతలలో, కన్నున్న చేపలపడక కోసం కడుగు నిలబడి చూస్తున్న జాలరికిల్లలు. నిశ్చలంగా కూర్చున్న యి ను క రేణువులు...

ఓ తెలని పక్షి నీలాకాశంలో అలా మందగమనంతో.....

కంటికి కోరితో కనిపించే స్వర్గం !!

* * *

గారిపొంగివాటి పండు పెన్నెల.....

ఆ పంపురంపై ఒక చివర ముగిసిన... రెండో చివర చర్చి..... రెండిటికి మధ్యను హిందూ దేవాలయం... ..

ఆ మాడు పవిత్ర చిహ్నాలు ఆ పాలపెన్నెల్లో విరావతం కన్నా కేటగా కనిపిస్తున్నాయి...

ఒక మూల నిలబడి చూస్తే కనిపిస్తుంది దొక నాట్యభంగిమ...

రెండవమూలనుంచి వీక్షిస్తే దివాక ఇఖాన్ ప్రాంగణంలో ఓ మొగలాయీకాలపు నాట్య రీతి గోచరిస్తుంది...

యెదురుగా నిలదడి దృష్టి నిలిపితే మణిపురీ నాట్యకళ కళ్ళయెదుట తాండవిస్తుంది.

నాట్యంచేసేది ఒకే ఒకజంట...!

మతలు వేరైనా మనసు లొక్కటే...!!

చెవి అప్పుగస్తే..... గుడిగంటలు మోత, చచ్చిగంటలు విసిపిస్తాయ్... మణిపురీ ప్రకాం తర భగ్నం కాదు.

దీక్షగా చూస్తే... ఆ మాడు చిహ్నాలలో దీపాలు వెలిగిన ట్టుంటాయ్... స్త్రీ, పురుషుడు కళాపావకలైనపుడు కళామయమైన సుందర సృష్టిలో యొక్కడైనా యే సమయమందైనా తస్యయులైపోతారు!

గులాబునాలు భక్తితో కొలుస్తున్నాయ్ ఆ ప్రేమమయిన దృష్టి... ముడతలు బడ్డ కేరీరం... విశాలవత్సం... బోసినారు... ఆ నారి కపై భగవద్గీత, ఖురాను, వైదిక అన్ని పవిత్ర గ్రంథాలు స్థావర కేర్పటమవుతున్నాయి!

చేతులెత్తిన ముసల్మన్లు : టే...ని న్ను ఆత్మణం మాపురి చేస్తుంది! నీ ని జన్మయెత్తి చేయవలసిన విధులను జ్ఞ పికి తెలుసుంది!!

ఆ బోసినాటినుంచి రావిన రీతి నాలు నీపై వర్షిస్తాయి !!!

* * *

గుర్రుగడ్డ తెచ్చిరకారుడు గోపాలరావు తన కళాకళ్యణంతో యెన్నో యిలాంటి పుత్రులు తెలచితాలను సృష్టించాడు.

* * *

ఆరికంగా ఒకడు కేద అని మానసికంగా తాడిసి కేదచేయటం పొరపాటు. పల్లెలోవున్న కేద రైతు పట్నంలో వున్న క్రమంతునికన్నా పువారప్పయ్యాడు. తన త్రాగే గంజిలో సగం కడుపు మాడ్చుకొనే తోడివానికి పోస్తాడు. పట్న వాసులూ అది అరుదు. ఆ పట్న వాసులే అలా సంచరించి అతిథిత్వాల మూలమైన మన నాగరికతకు కళికం తెచ్చారు. తో కం దృష్టిలో మనదేశాన్ని చులకన చేసింది వారి చేతులే! గ్రామ సీమల పంపద పొడచేసింది వారే. బానిసలకు స్వర్గం అనుకొని కామోను తన జీవితానికి ఆధారమైన పల్లెవానిని చూసి పోలేన పల్లెటూరి పశువు !!!

పొరతింగిల్లం పొరుకుపోయిన ఆ దివాలలో

మాతృవియోగం వలన యేకాకియై గో ప య్య ఒక గోచీపాతలో పట్నంమీద వ్యామోహంతో పరగతి పన్నే ఆదరించేవారెవరు? పల్లెలో గొట్టెలమందల వెంట పడినా కాస్త గంజి పొద్దుగు... పాలెకాపుగా వున్నా నలుగురూ ఒక కంటిలో చూద్దురు.

పదేండ్లు నిండని పాపడు బజారునుంచి నెత్తిన కూరగాయలబుట్టతో రామారావుగారి వెంట పడి చాడు ఆ పువారపుత్రముకళాకేత్తి గృహంలో నోగ తెచ్చి వింతగా ఆ మహాన భావుడు సృష్టించిన చిత్రాలకేళి గెప్పుకేయకుండా చూస్తున్నాడు అందిస్తున్న అదా ఆయాకళ్ళకు కన పడకదు.

‘బాబుగోరూ! యవన్నీ యెవరు రావినర్రు?’ ‘వేళి’

అరచెలిని చూసుకుంటూ ‘ఉహూ... నానేత కాదు.’

ని వృహతో క్రుంగిన నిరాడంబరజీవితంలోని విహాసమ కనిపెట్టిన ఆ కళానిధి వానిలో వున్నత భావని చూశాడు.

‘నేర్చుకుంటావా?’

‘నా కదిగ నేంపతారు బాబూ?’

‘వేసీ... నా యింట్లో వుండు.’

‘కూలిసేసి ని బుట్టు మారాజానేతనే పెడతాను’

‘కూలి యిక చెయ్యొస్తు. నే చెప్పినట్లు విను.’

అప్పట్లో అలా గోపకల్యణుడు తలమీదబుట్టతో నిలబెట్టి వ్రాసిన చిత్రానికి యెందరో యెన్నో వందలీస్తా మన్నారు. కానీ గోపయ్యుడు గోపాల రావుచేసి, చిరువువూడ చెప్పించి ఆ చిత్రాన్ని కమ్యునకు గుర చే కామగాయనియైనా విశాల ప్రపంచంలో పుత్రముకళాకేత్తి కమ్యుని విడిచి పెట్టాడు. లాంటి సంఘటనలు తోకంలో జరగటం చాలా అరుదు!

* * *

కళాజీవికి కడుపుకు కలవంటారు. లక్ష్మీ సరస్వతులరు బడ్డవైర మట! ఆయన నిర్విరామ కృషి ఆయనకు లక్ష్మీ సరస్వతుల కటాక్షాన్ని కలిగించింది. అవును - ‘ప్రేమతో నాస్తిదర్శితుమ్!’

చేతిలో కళ వుండగా విఁయోగించక, అనుకుల నాతానాణం లేదని, ఆరికంగా లాటం లేదని యేవో సాకులు చెప్పేవాడు ఆ కళకే కాదు, మానవసంఘానికి ద్రోహాన్ని కల పెట్టున్నా డన్నమాట!

ఆ జనసమృద్ధిగల ప్రదేశంలో ఆ యింటిలో అలాంటి పుత్రులు చిత్రాలను సృష్టించాడంటే... గురపు తలకితలచి చెప్పిన పై మట్టలు గోపాలరావు తలగా యెప్పుడూ తిగుతునే వుంటాయ్.....

* * *

కొందరిని, అధికారం గ్రుడ్డి, చెవిటివాళ్ళను యెలా చేస్తుందో అలా యాదానూడ కొందరి మీద తన ప్రాభవాన్ని చూపిస్తుంది!

తన కళాపటిమతో ఒక సుందరిని సృష్టించాడు. తన బొన్న త్యాన్ని మరచిపోయి, తన విధులను మరచిపోయి యెల్లప్పుడూ ఆ చిత్రాన్ని చూస్తూ కూర్చోనేవాడు. అందాన్ని సృష్టించిన వాడు అందానికి దాసోహం అన్నాడు! సృష్టి కర్త తన సృష్టించిన సరస్వతీనే ఆశించాడు కదా !!

అందిమైన దేదైనా చూస్తుంటే ఆరాటం పాచ్చవుతుంది. ఏంటో అల్లుకుంటారు మనో విధిగా... అది సామాన్య మానవునికి సహజం.

‘ఇదగో ఫోటో. నీ ఫోటో చూసి, నీ బొన్న త్యాన్ని విని నీ అర్థాంగికా వుండటానికి ఒక్క కుంది.’ అని ఒక ఫోటోను అందిచ్చాడు, తనను కొడుకులా చూసుకుంటున్న సుసారి, వయో జ్ఞానవృద్ధుడు సుందరరామయ్య.

గోపాలరావు ఫోటోను చూడలేక కండ్లు

మూసాడు. తన చిత్రానికి, ఈ ఫోటోకి స్వర్గ, నరకాలకి మధ్య నున్నంత దూరం!

‘సంగీతనిధి. వీణ వాయిస్తుంటే స్వర్గ లోకంలో విహరిస్తాం’ అన్న రామయ్యకుంటలు వినిపించుకొలేదు. నలిపి పారవేశాడా ఫోటోను టేబుల్క్రింద చెతకాగితాలబుట్టలో...

కళ్ళుమూసి టేబులమీద త-వాల్చి ‘బాబూయ్! పువ్వానవనంలోనికి... యేంటి యిలాంటి...’ అంతకుమించి పెదిమూ కదలలేదు.

‘నాయనా గోపాలం! కొయిల లేకపోతే ఆపువ్వానవనానికి కోరి లేదోయ్.’

గోపాలం కళ్ళంట నీరు తిగింది.

‘నీకప్పు నాకు తెలుసు నాయనా. తప్పు త్రోవలో నడుస్తున్నావని తప్పు యింకేం అన దలచుకోలేదు.’

* * *

‘నాయనా! నువ్వీలా యీ పిచ్చిలో పడి నీ గురూపదేశాన్ని మరచిపోతున్నావ్. ఇది నీకు తగని పని అకాశ్యతమైన ఒక స్త్రీ అందాన్ని ఆశించి కాశ్యతమైన కీర్తికి దూరమవుతున్నావ్. సృష్టించి, నీ నేతకురాలి పాదాలపై నీవే పడటం...’

‘కాదు బాబూయ్. అందం కళగంటే గొప్పది. అందం వుంటేనే కళమనుగడ. నే తప్పుదారిని పోశాను.’

‘తర్కంలోనికి దిగి కాదు అన్నది, ఆవునని నిరూపించటానికి నీ కింకా అనుభవం చాలదు నాయనా. ఇంకెక్కి నీ పుత్రకంలో అందం యీ కళలన్నిటికీ మూలం అని కదూ. అయితే నివృత్తి నీ తల్లి నీ కాముకవానపథో ప్రేమిస్తున్నావన్న మాట!’

‘బాబూయ్... ఇలా ఆనటం న్యాయంగా వుందా?’

‘న్యాయాన్యాయాలు యీ పరిస్థితిలో నీ తలలోనికి రావు బాబూ. నా బాగోగులతో నాకు సంబంధం వుంది కాబట్టి నే నీమన్నా వేరుగా తలంచకు. యిలాంటి స్త్రీ యీ ప్రపంచంలో నీకు దొరకదు.’

‘దొరకదూ? ఆమెను చూస్తూ నా కుంచెను వెయ్యివిచాల త్రిప్పుతా మనకున్నా. బాబూయ్! ఇంత అందమైన స్త్రీలు యీ ప్రపంచంలో లేరా?’

‘పిచ్చినాయనా! లేరని కాదు. ఉంటారు. కానీ, నివ్యా స్త్రీలలో యెంతకాలమా అందాన్ని చూస్తావ్? నీ భార్యగా చేసుకోవాలనుకుంటున్నావ్? అంత అందమైన స్త్రీ నిన్ను పెండ్లా డదు. ముమ్మాటికీ చెప్తున్నా. ఒకప్పుడు పెండ్లాడునంటావ్. ఆమె నీ కుంచెను నడపటానికి అవకాశం యాయదు. కళాజీవిపాసను యింకొక కళాజీవే అరంచేసుకుంటుంది. నీ భార్య కళాజీవియైతే నీవీవ్రే కళారాధకుడవనే నామాన్ని సార్వకంచేసుకుంటావ్. నీవు పెండ్లి చేసుకోవటమే నా కిష్టం లేదు మొదట. కానీ గృహజీవనంలో మానవజన్మయెత్తి నీవు సాధించ వలసిన మంచికూడ వుంది. అంతే కాకుండా, లాంటి వేటిచిత్రకారుడు నీన్న నాన్నా అని పిలవాలి.’

‘బాబూయ్! నాలో వున్న లోకేంటి? అందమైన స్త్రీ నన్ను పెండ్లాడదా?’

‘నాయనా! యెందుకు పెళ్లాడదో తరవాత

చెప్తాను. ఒక మురళీ కృష్ణుని నీవు నా కివ్వాలి. యీ లోకే మొదలు పెట్టు. కులంచే నేను పరాధు వాడినా నా అభిమానంచే నేను నీ బాబాయిని నా కోరిక తీర్చు, బాబూ.’

* * *

విధిలేక కుంచె నడచింది. వారంగోజాబు గడచిపోయాయ్. బాబూయ్ ఒక్కసారి కన పించలేక.

పదిహేనాలు దాటింది. చిత్రం పూర్తయింది. బాబూయ్ కనిపించలేదు.

పదిహేనోరోజు బాబూయ్ వచ్చాడు. దీనంగా చూస్తున్నా దా సుందరిపటం కేళి. ఆమె చిరునవ్వు వెలబోస్తోంది ఆ కులీముసుగు చాటు నుంది.

‘ఇదా ప్రపంచం?’ అనే ప్రశ్న ఆమె మోములో తాండవిస్తున్నా ప్రాంతంలో విశే కాన్ని దాచిపెట్టిన గోపాలం ఆ భావాన్ని అరంచేసుకోలేకపోయాడు.

బాబూయ్ గంభీరంగా అన్నాడు ‘ఇకేన్నా, నీ చిత్రకళాకళ్యణం? పిచ్చివాడవురా నాయనా. మురళీకృష్ణునివేళు దృష్టి సారించు! గో పాల రావు అర్ధనిమాతికేత్రాలతో చూశాడు.

‘నీవు నానింది మురళీకృష్ణుడినా, లేక మట్టి బొమ్మనా?’

‘.....’

‘మూలకవేం? నీకు మురళీనాదం విని పిస్తోందా?’

‘లేదు.’

‘కారణ మేమంటావ్?’

‘ఏమో?’

‘ట్టాగ్గు విడుస్తూ కుర్చీమీద కూర్చున్న గోపాలరావుదగ్గకు వచ్చి వీపుమీద అభి మానంగా ఒకసారి చెయ్యివేసి యెదురుగా ఆటేబిలమీద నున్న సుందరిపటమును మురళీ కృష్ణుని చిత్రం ప్రక్కను పెట్టి...

‘యెప్పుడైనా వినిపిస్తోందా?’

‘లేదు.’

‘ఎంతే? అకాశ్యతమైన ఆడదాని కండ్లు పొందికతో కళను ఆరాధిస్తానంటే యేమాకుంది? యీ బొమ్మకు పట్టుకొని వ్రేలాడితేనే నీ కళకు కళకం వచ్చిందే... అందమైన స్త్రీని చేపట్టితే నీ విధిని మరచి నీవు అధముడి వైపోతావ్.’

‘బాబూయ్!’

‘లేదు లేదు. యీ స్త్రీ యీ యింట్లో వుండటానికి తగదు.’

పెరట ముందుకున్న మంటలో ఆ సుందరి పటం రూపులేకుండా పోయింది. ‘ఆడదాని అందంకూడా యిలాగే అవుతుంది తెలుసా!’ అని అబచాడు సుందరరామయ్య!

ఫట్ !!!

చిరునవ్వుతో కుడిచేతితో చెంప తడుము కుంటూ ‘నాయనా గోపాలం! ఇంతేనోయ్. ఒక్కచెంప పెట్టితో చాలించావ్... బోసి నోటివాడిని రాలటానికి పట్ల లేవులే. యికనైనా నా మురళీకృష్ణునికి ప్రాణం పోయవా?’

‘.....’

‘తల దించావ్ - మట్లాడ వేం నాయనా!’

(18 వ పేజీ చూడుడు)

భ వి వ్య ద్వా జీ

నీ విషయమై 1948 సం॥లో ఏమి జరుగబోవును?

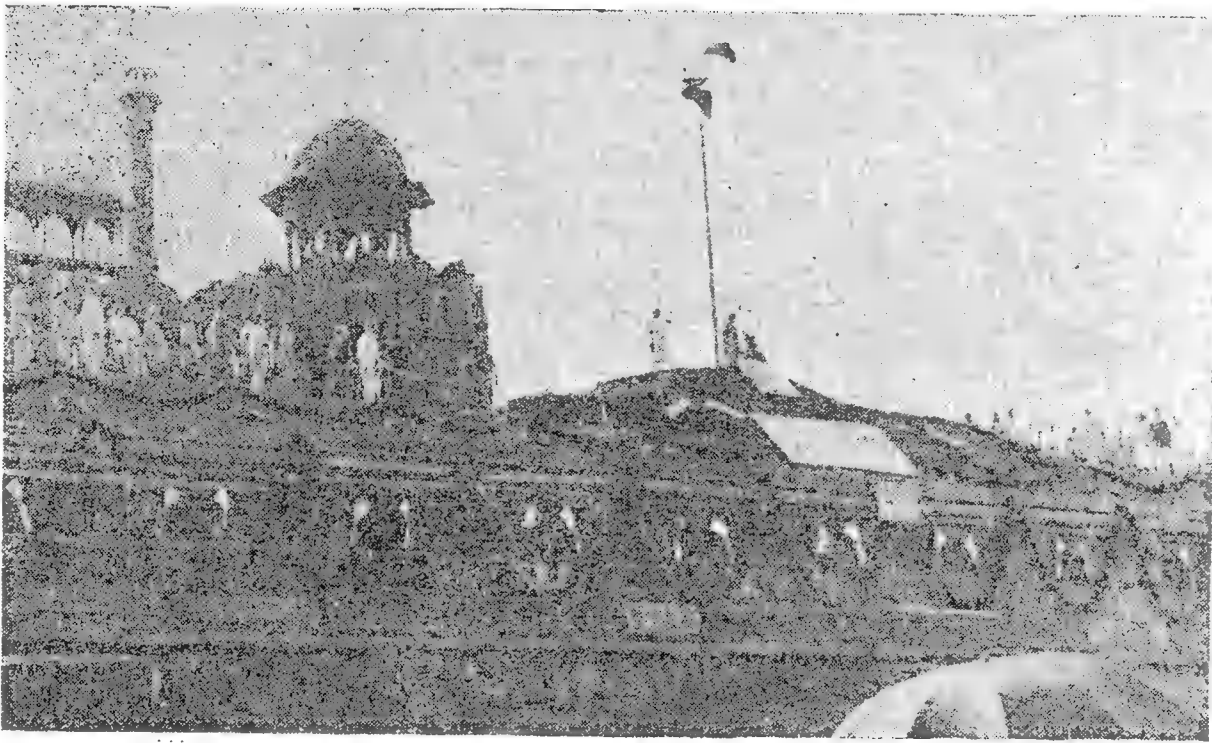
నీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోవునదిన్నీ నీ సరియైన వర్య గురించిన్నీ నీవు తెలుసుకొన గోరినట్లయితే, ఒక పోస్టుకార్డుపై నీ కిష్టముగు ఒక పుష్పము పేరున్నా నీవు వ్రాయ తేదీ వేళ వివరమున్నా నీ సరియైన చిరునామాయున్నా వెంటనే వ్రాసివంపుము. జ్యోతిష శాస్త్రములోని రహస్యగణితీ మూలముగా మేము గణించి, నీవు కార్డు వ్రాసిన తేదిలగాయతు 12 మాసములలోను నీయొక్క అదృష్టము, లాభనష్టములు, జీవిత వ్యర్థము, వ్యవహారములో నీకు జయము కలుగును, నీ ఉద్యోగము విషయములో నుంచి చెడద మార్పులు, ఆరోగ్య విషయము, వరదేశ గమనము, తిర్థయాత్రలు, వివాహము, ప్రీతిముఖము, పంశానము, విధివిశేషములు, లాటరీ, అకస్మాద్భ్యవ్యలభము, మొదలగువానిని గురించి పుష్పముగా మానవారిగా వ్రాసి రు. 1-4-0 లకు మాత్రము వి.వి.గ వంపగలము. (వి. వి. చార్జీలు ప్రత్యేకము). దుష్ప్రగహము లేవైన ఉన్నయెడల కాంతిచెయ్య విధానము కూడా తెలుపుదుచేయదమగును. వివరములు మా పూచీపైని పంపబడును. మేము పంపిన లోగట్టా నీకు తృప్తిగానుండువి యెడల, పైకము వాపసు చేయబడును. ఒకసారి వరీకించి చూడుడు.

పండిట్ దేవదత్ శాస్త్రి, రాజబోధ్యతిపి,

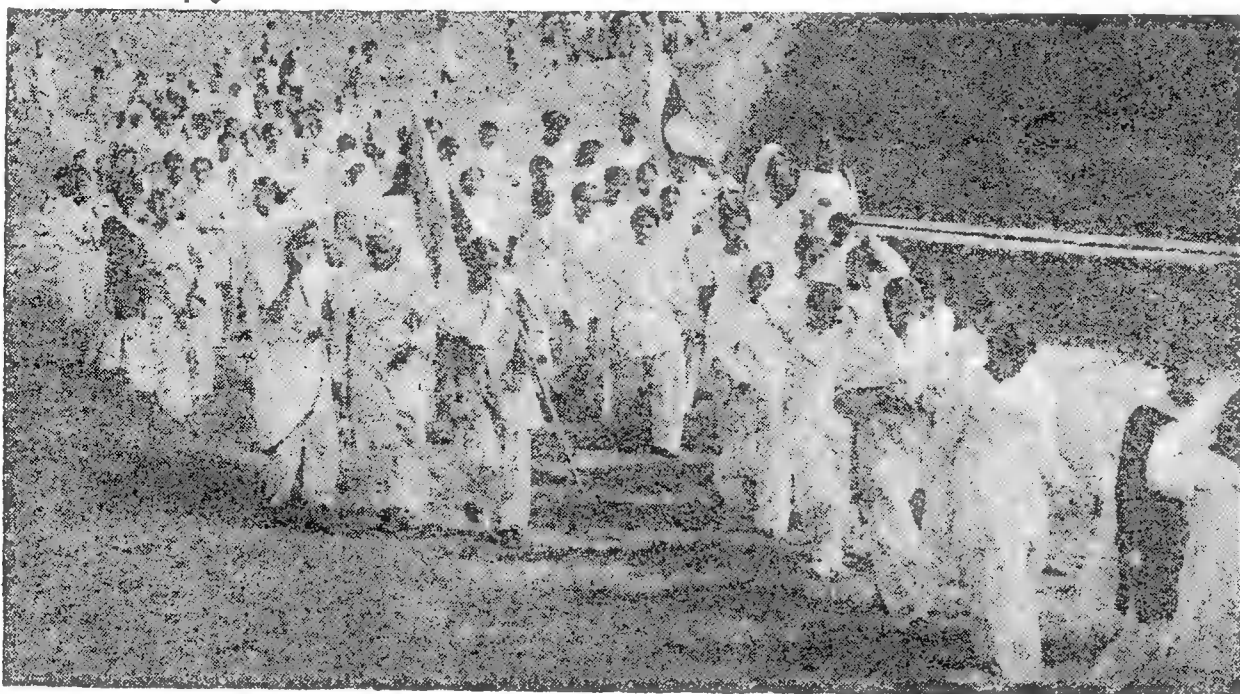
(ఎ. పి. ఎం.) క ర్త ర్ పూర్ (ఇ. పి.)

Pt. DEV DUTT SHASHTRI, RAJ JYOTISHI,
(A. B. M.) KARTARPUR (E. P.)

భారత స్వాతంత్ర్య

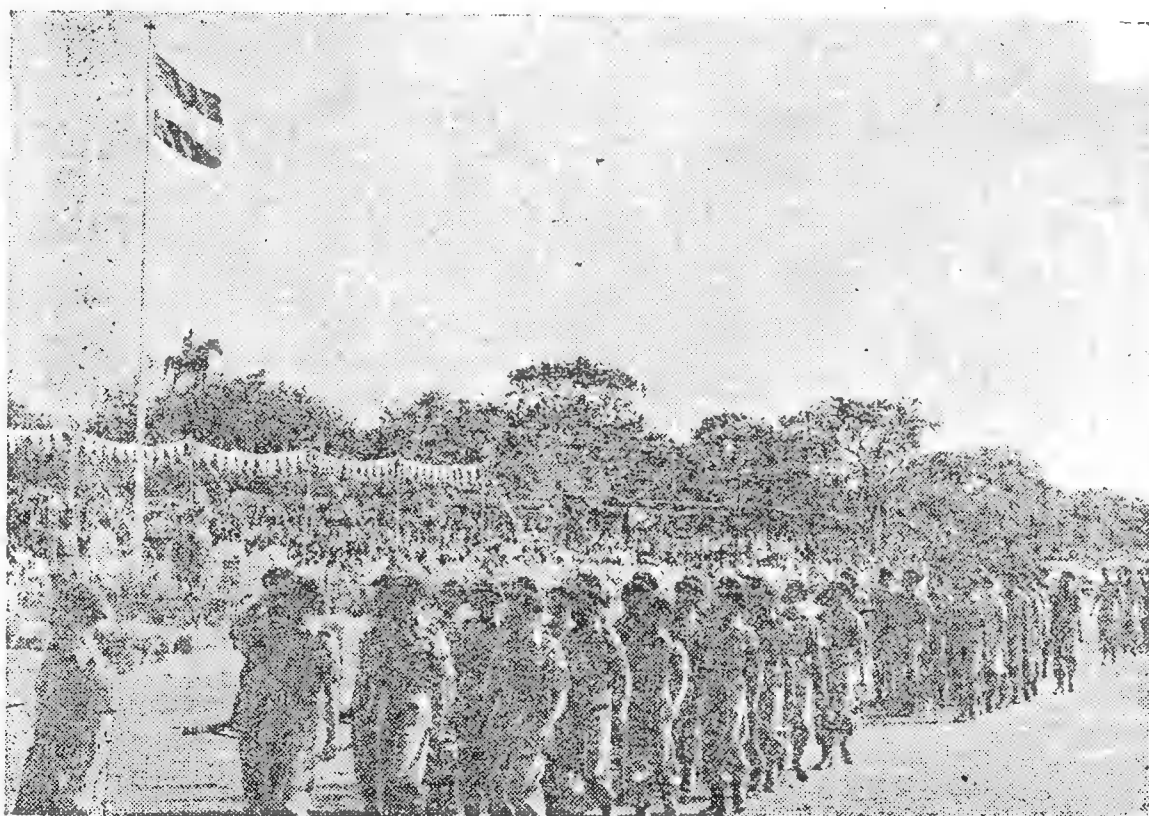
లాల్ బల్లా (ఎప్టికోల) పై ప్రధానమంత్రి పండిట్ నెహ్రూ జాతీయపతాకను ప్రతిష్ఠించిన అనంతరం ఆచట చేరిన రెండులక్షల ప్రజలకు కర్తవ్యాన్ని బోధిస్తున్నారు.

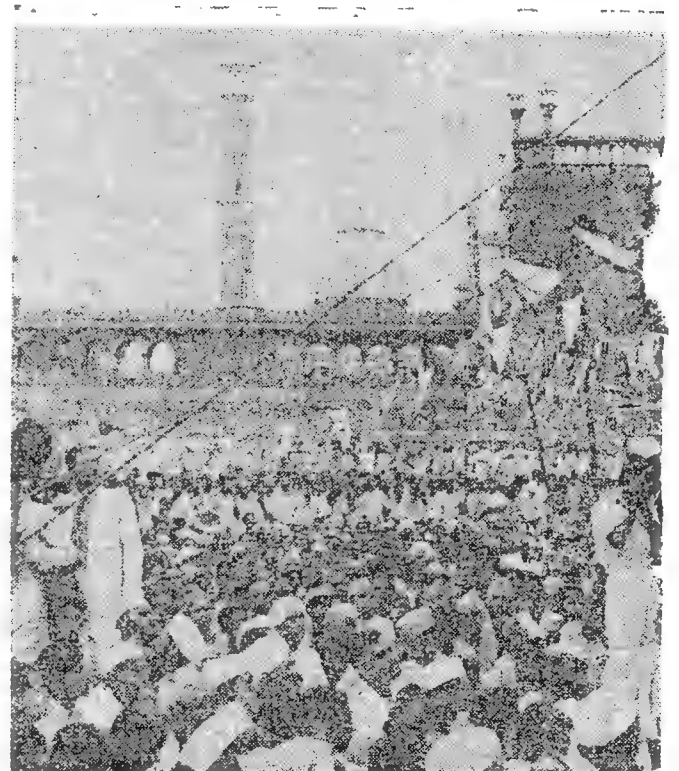
లాల్ బల్లా పతాకాహోమాత్మవానికి భారతపతాకను ఊరేగింపు చేస్తూ ఢిల్లీ నగరవీధుల్లో వెళ్తున్న విద్యార్థినులు.

ఢిల్లీలోని లాల్ బల్లాపై భారత ప్రధానాచార్యుడు విష్ణురఘు చౌ.

మద్రాసు గవర్నరు నర్ ఆర్మీ బాల్డు వై, ప్రధానమంత్రి రామస్వామిరెడ్డిగారి సమక్షమున, 15 వ తేది సైనిక శ్రేణి ప్రమాణాభిగమనము.

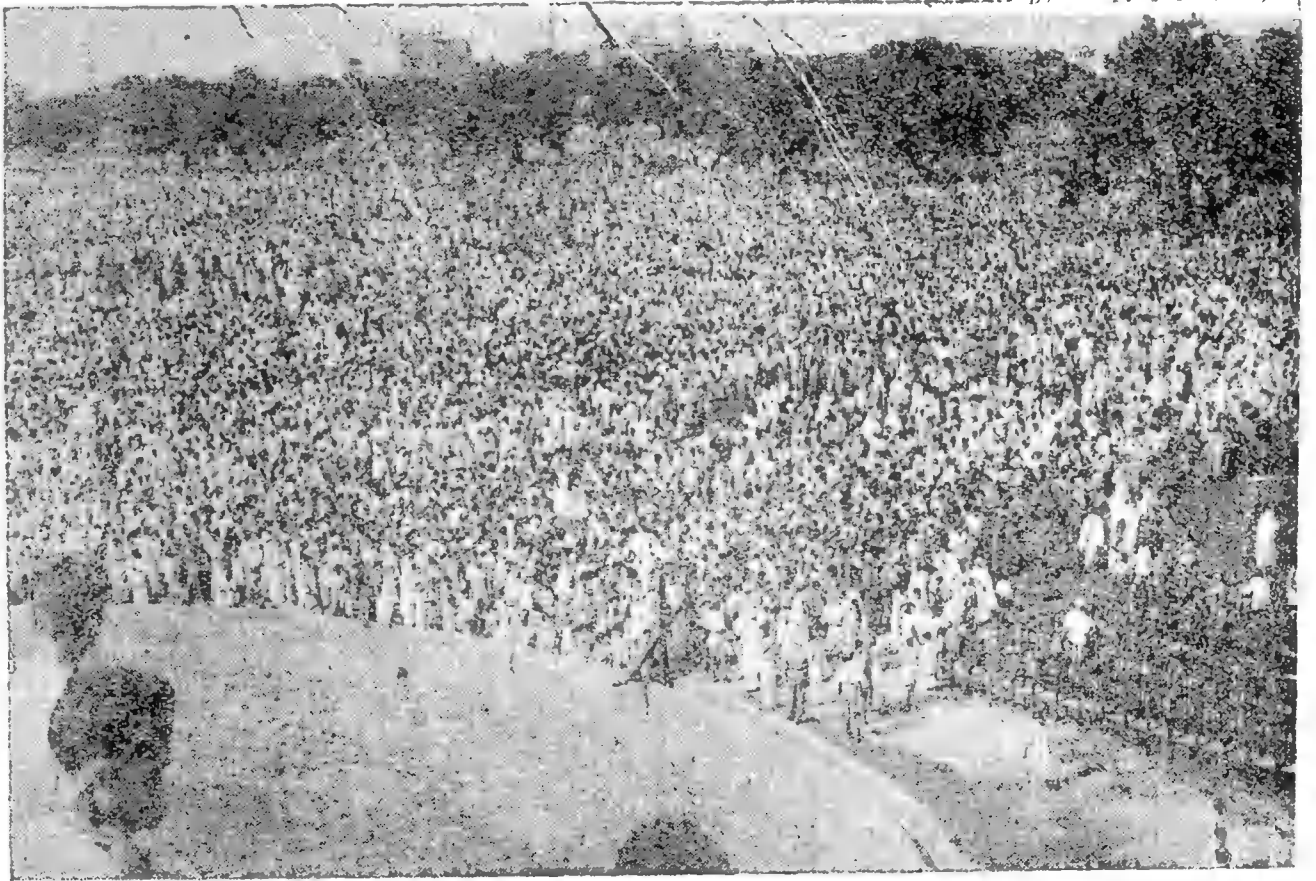

ఇంకా పాకిస్తాన్ పై మోజుపెట్టుకొని భారతసమితి సంపూర్ణభిక్ష్వా మాలావా ఎజాన్ అగడ్త 15 న 10 కేలమంది

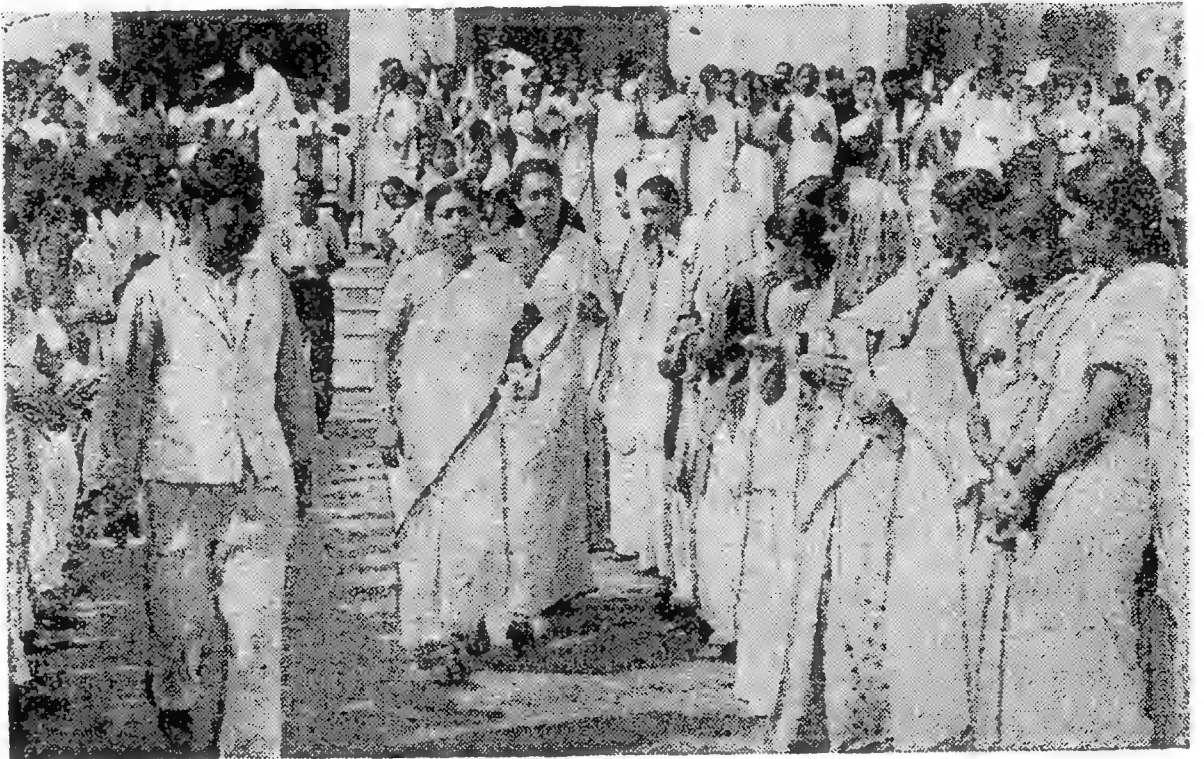
వార్షిక త్రవ చిత్రాలు

పండిట్ నెహ్రూ భారత జాతీయపాఠశాలను పునాదు.

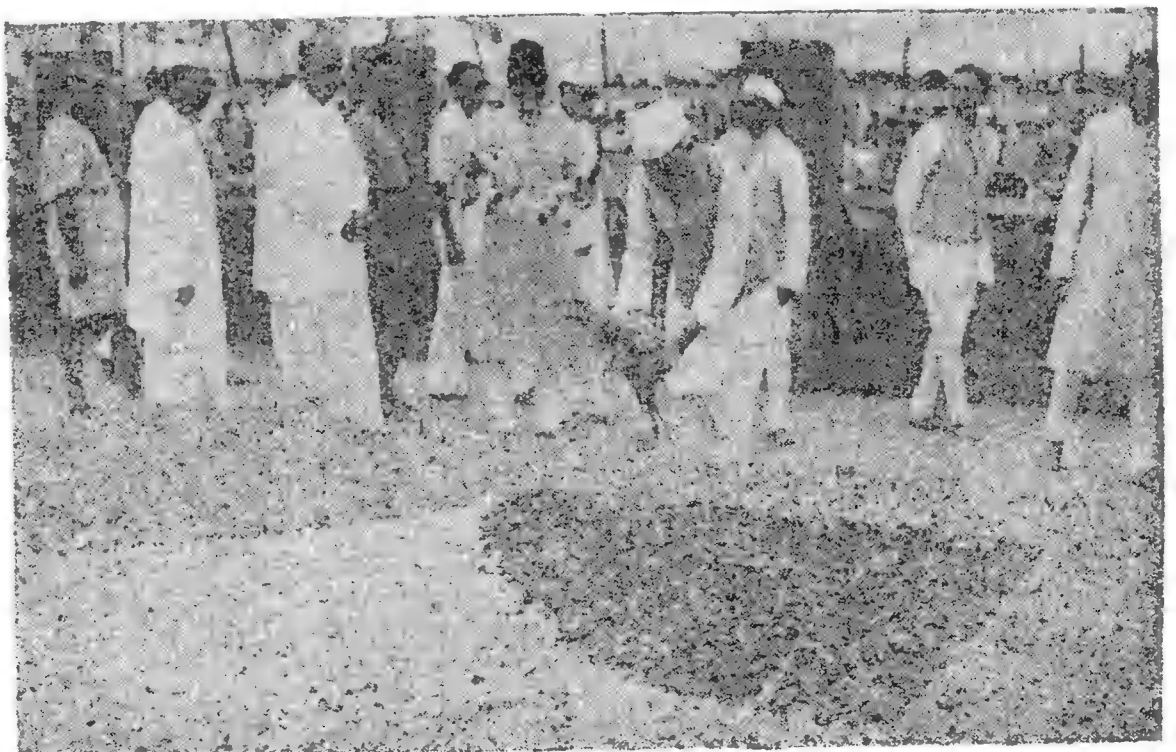
ఢిల్లీలో స్వాతంత్ర్యోత్సవంనాడు "ఎజ్జకోటలో" పాఠశాలోహారోత్సవంలో పాల్గొనటానికై మూగిన జనసమూహము.

శ్రీమతి సుచేతా కృపాలిన అధ్యక్షతన ఢిల్లీ కళాశాల విద్యార్థియులు వైభవోపేతంగా స్వాతంత్ర్యోత్సవాలు జరిపారు.

సం. ప్రకటించలేని ముస్లింలు కేకం వదిలిపోవడం వారిచేత ఢిల్లీ ముస్లింల సభలో హాజరైనారు.

రాజమౌంట్ గాంధీజీ సమాధిపై తుమ్మంజిల్లా అరింమటినో భారతరాజధానియందు స్వాతంత్ర్య వార్షికోత్సవములు ప్రారంభమైవని. భారత ప్రధానమంత్రి పండిట్ నెహ్రూ సమాధిపై తుమ్మంజిల్లా అరింమటినో మూలసాహెబ్ ప్రక్కను నిలబడివున్నారు.

పాప కథ చదివారు గదా! పాపతో పాట హాయిగా, అల్లీబిల్లీలోకంలో తిరిగి వచ్చారా? ప్రపంచంలో మన కెప్పుడూ ఇలా కలలోలాగానే గమ్యత్తుగా జీవితం సాగిపోవాలని కోర్కె గలుగుతుంది! ఇప్పుడు ఉన్న అమాయకపు సంకోపాన్నే చెడిపోకుండా అట్టేపెట్టుకోగలిగారంటే, పెద్దవాళ్ళు అయ్యాకూడా మీ కి హాయి కొంత మిగులుతుంది. అన్నీ అంత గమ్యత్తుగా చక్కగా జరగుతాయని కాదు. ఏది జరిగినా అలా అమాయకంగా హాయిగా సంకోపించగల నిర్మల మైన మనస్సు అట్టేపెట్టుకో గలుగుతాడు.

కథలో కథకు వైన "మూలము: ఆలీస్ ఇన్ ది వండర్లాండు; రచన: లూయీకెరౌల్." అని చూచి ఉంటారు—జ్ఞానం ఉందా?

ఈ కథ మొదట్లో ఆంగ్లంలో, "ఆలీస్" అనే పాప కథగా ఒక ఆంగ్లకథకుడు "లూయీ కెరౌల్" అనే పేరు పెట్టుకొని రాశాడు "ఆలీస్" అనే పేరుగాని నిజమైన పిల్ల ఉండేది. ఆ పిల్ల అప్పకల్లెళ్ళకు కథ చెప్పటానికే

బాలానందం

పరిచయం

ఆ పిల్ల కథగా కల్పించి ఆయన ఈ కథ చెప్పటాండే వాడు. తర్వాత ఇంకా ఇలాంటినే గమ్యత్తు కథలు "హంటి గ్ ఆఫ్ ది స్కూ" అనీ, "సర్వీ లాడ్ బ్రూనో" అనీ, ఇంకా ఇలాంటినే తక్కిన చక్క చక్కని కథలు వ్రాశాడు. ఈ కథాన్నీ అనేక దేశాల వాళ్ళు అనేక భాషల్లోకి మార్చుకొని వ్రాసుకొని దేశదేశాల పిల్లలందరికీ ఈ కథలు చెప్పకున్నాడు. పిల్లలు ఉత్సాహంగా వినే కథల్లో కెలా మొదటి రకం కథలోనని ఆ కథలను పెద్దలంతా కూడా మెచ్చుకున్నారు. అసలు ఈయన

పేరు లూయీ కెరౌల్ కాదు. మరి రచయిత ననుకొంటూ కవుల మధ్యా, వాళ్ళ మధ్యా గొప్పగా తిరిగిన వాడూ కాదు.

ఈయన అసలు పేరు చార్లెస్ లిట్టిడ్జి డాడ్ గ్నా. ఆ క్లిష్ట పద్య విశ్వవిద్యాలయంలో గణిత శాస్త్ర పండితుడుగా ఉండేవాడు...వాట్ల పేరు చెప్పితేనే తల నొప్పివచ్చే తెల్లలకు మాస్త రేమిటి, ఇలాంటి క్లిష్ట కథ పిల్లలకు ఇంత చక్కగా చెప్పట మేమిటి - అనిపిస్తుంది కదూ?

మరి ఎల్లా చెప్పగలిగాడంటే— అసలు డాడ్ గ్నాకు పిల్లలంటే అమితమైన ప్రేమ. ఎప్పుడూ చిన్నపిల్లలను వెంటబెట్టుకొని వాళ్లతో ఆడుకొంటూ, వాళ్లకు కథలు చెప్తూ, బొమ్మలూ, బూలూ, ఆటనస్తువులూ అన్నీ చేసి యిస్తూ, తనకు తీరిక ఉన్నప్పుడల్లా వాళ్లతో ఆడుకొనేవాడు. మళ్లీ అటు కాలేజీలో లెక్క ప్రొఫెసరుగా, పెద్ద పెద్ద గణితపుస్తకాలూ అవీ వ్రాసి ప్రకటించాడు. ఆలీస్ అనే పిల్లకు కథగా చెప్తూ వ్రాసిన ఈ "ఆలీస్ ఇన్ ది వండర్లాండు" అనే కథ 1865లో

ప్రకటించాడు. అప్పటి కింకా ఆయన అంత మరీ ఈడు మీరిన వాడు కాదు. కాని, ఈ కథకు వచ్చినంత గొప్ప పేరు-ఆయన వ్రాసిన గణిత శాస్త్ర గ్రంథాలకు వేటికీ రాలేదు. పిల్లలూ పెద్దలూకూడా ఈ కథలు చదవటానికి అప్పుడూ, ఇప్పుడూ, ఎప్పుడూ కూడా ఎగబడుతూనే ఉంటారు.

ఆలీస్ అనే నిజమైన పిల్ల ఉందని చెప్పాను గానూ—ఆవిడే స్వయంగా డాడ్ గ్నా కి కథ తెల్లా చెప్పింది, చెప్పిన మాటలు చెపుతాను.

"డాడ్ గ్నా వ్రాసిన కథల్లో చాలా మటుకు—మా పిల్లల మందరితోనూ కలిసి, ఆకున్నట్టు దగ్గర పడవ పికార్లు వెళ్ళినప్పుడు—మా కోసం కల్పించి చెప్పిన కథలే. మా అక్కయ్యా, నేనూ, మా చెల్లాయీ—ముగ్గురం వెంటబడి కథలు చెప్పమనే వాళ్ళం. మా మీదే కల్పించినట్లు కథలు కల్పించి చెప్పే వాడు. "ఆలీస్" కథ అల్లాగే మొదలు పెట్టాడు. ఒకనాడు నేనంకాలం మధ్యాహ్నం పడవపికారు వెళ్ళి, నదిపక్కన వచ్చి బయలు కనబడితే పడవ దిగి, పచ్చని ఆ బైలులో ఒక గడ్డివాము ఉంటే దాని నీడలో, ఆయనా, మా అక్కచెల్లెళ్ళం ముగ్గురమూ కూర్చున్నాం. మేం ముగ్గురం ఒక్కసారే "వదైనా కథ చెప్పమన" అడిగాం. ఆ చక్కటి కథ అల్లా మొదలుపెట్టాడు" అని ఆలీస్ అన్న ఆవిడ చెప్పింది.

"ఒక్కొక్కప్పుడు మమ్మల్ని ఏడిపించటానికి కథ మధ్యలోనే "అయిపోయింది కథ" అనేవాడు. మేము మళ్ళీ

తెలుగు పిల్లల దొంగ

పిల్లల కథ

చి. యనమండ్ర రూపలి

ఒకానొక పట్టణములో ఒక బ్రాహ్మణుడుండెను. అతనికి ఒక గొప్ప యజమాని వుండెను. వానివలన బ్రాహ్మణుడు చాలా దానములు, దక్షిణలు పొందుచుండెను. పట్టణములో జనులందరూ బ్రాహ్మణుని 'పండితుడుగారు' అని పిలుచుచుండెను.

బ్రాహ్మణుని యింటి ఎదుట ఒక కోమటి నివసించుచుండెను. ఆ కోమటి బ్రాహ్మణుడు చాలా స్నేహంగా వుంటుండేవారు. కాని ఆ కోమటికి ఒక దురలవాటుండెను. ఎప్పుడైనా ఎవరిదగ్గర ఆయనా అసలు మంచి వస్తువు చూస్తే అది దొంగిలించే వరకు నిద్ర పట్టెడిది కాదు. ఒక కార్యాయం పండితుడు ఒక బంగారపు వుంగరం తన యజమాని దగ్గర పొందెను. ఆ వుంగరం చూచి కోమటికి పేరాస గలగి, ఎప్పుడైన మంచి సమయం చూసి యీ వుంగరం దొంగిలించవలెను. అని అనుకొనెను. పండితుడు చాలా తెలివైన వాడగుటచే అతని మనస్సులోని వుద్దేశ్యమును కనిపెట్టెను.

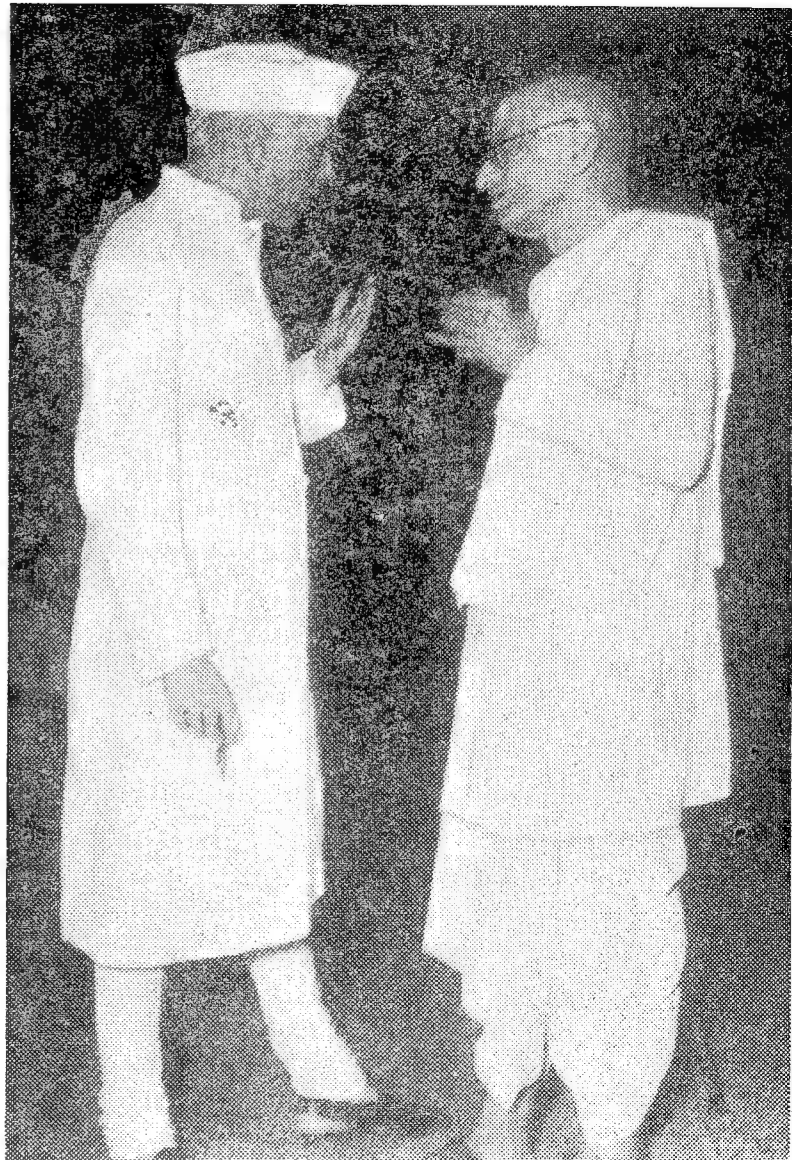
ఒక రోజు ప్రొద్దుట ఆ కోమటి పండితుని యింటికి వచ్చెను. ఆ పండితుడు వుంగరమును కోమటికి చూపించి అతని ఎదురుగానే ఆ వుంగరమును ఒక డబ్బీలో పెట్టి దాచెను. కోమటికి, ఆ డబ్బీ దాచిన స్థలం చూచి ఆ వుంగరమును తీసు

కొనవచ్చుగదా అని మనస్సులో సంతోషం పట్టెను. నేను యీ రాత్రి తప్పక డబ్బీ యీ వుంగరమును దొంగిలించెదను. అని నిశ్చయించుకొని యింటికి పోయెను.

ఆ సంగతి కనిపెట్టిన పండితుడు కోమటికి తగిన శిక్ష చేసెదను. అని ఒక యక్తి పన్నెను. ఆ వుంగరం డబ్బీలోనించి తీసి వేసి దానికి బదులుగా అందులో తేలు వుంచెను.

రాత్రి అవగానే ఆ పండితుడు తలుపులు తెరచుకొని మంచం మీద పడికొని నిద్ర పోయిట్లు నటించుచుండెను. కొంచెం నేలట్లో ఆ కోమటి వచ్చి పండితుని యింటిలోనికి దూకెను. అదలకు ప్రవేశించి జాగ్రత్తగా డబ్బీ తీసి దాని మూత తెరిచి వుంగరమును తీసికొనిపోవుటకు తొందరగా చేయి ఆ డబ్బీలో వుంచి ఆ తెలును తీయబోయెను. ఆ కేలు కటుక్కుమని ఆతని చేతికి కట్టెను. కోమటి ఆ బాధ భరించలేక గట్టిగా ఏడుపు ప్రారంభించెను.

ఈ తమాషాలంతా చూస్తున్న పండితుడు నవ్వి లేచి కూర్చుని యిలాగ అన్నాడు: 'ఏమండి కోమటి గారూ, వుంగరం ఎలాగ వుంది? అని. ఆ కోమటి సిగ్గుపడి తల వంచుకొని యింటికి పోయెను. అప్పటినుంచి బాధి తెచ్చుకొని దొంగతనం విడిచెను. చూశారా పండితుని యుక్తి?

భారత ప్రధాని నెహ్రూ, గవర్నర్ జనరల్ రాజాజీ.

గోలచేస్తే “ఈమాట చెప్తారే” అని వాయిదావేసి తర్వాత మళ్ళీ కథ సాగించేవాడు.

ఒకసారి డాక్టర్స్ రైలులో వెళ్తున్నాడు. ఆ రైలులోనే ఒక పెద్దావిడా. ఆవిడ చిన్నకూతురూ కూడా ప్రయాణం చేస్తున్నారు. వాళ్ళెవళ్ళో ఆయనకు తెలియదు. ఆ చిన్నపిల్ల మాత్రం. “ఆలీస్ ఇన్ ది వండర్లాండు” చదువుతూంది. డాక్టర్స్ ఆ పిల్లతో. తను ఎవరో తెలియనీయకుండా, కథ వివరాలు మాట్లాడుట మొదలు పెట్టాడు. ఇంతలో తల్లికూడా అందుకొని, “చూశారండీ పాపం, లూయీ కెరోల్ కి పిచ్చిఎత్తిందిట. ఎంత అపద వచ్చిందో పాపం” అంది.

డాక్టర్స్ ను ఎప్పుడూ ఎరగనివాళ్ళందరితోటే తను ఊయీ కెరోల్ కానట్టే నటించేవాడు.

ఆవిడ ఆ మాట అనగానే, తెల్లబోయి “అల్లాగాండీ, నే నెప్పుడూ వినలేదే” అన్నాడు డాక్టర్స్ ను.

“అబ్బే నిజమే! నాకు నమ్మకంగా తెలిసినవాళ్లే చెప్పారు” అని ఆవిడ బుకాయించింది.

తర్వాత కొన్నాళ్ళకు ఆ పిల్లకు ఒక “ఆలీస్ ఇన్ ది వండర్లాండు” పుస్తకం—బామ్మలతో కొత్తగా ఉన్నది—ఎవరో పోస్టులో బహుమతిగా పంపించారు. చూస్తే, ఆ పుస్తకంలో ఇల్లా రాసిఉంది. “నీతో కలిసి రైలులో కులసాగా కబుర్లు చెప్పుకుంటూ గడిపినందుకు ఈ కథ రచయిత నీకు పంపిన బహుమతి” అని వ్రాసిఉంది.

డాక్టర్స్ పెళ్ళిచేసుకోలేదు. చిన్న పిల్లలకు కథలు చెప్తూ వాళ్ళతో ఆడుకొంటూనే జీవితం గడిపాడు. 1898 జనవరి 14 న చనిపోయేటప్పటికి ఆయనకు ఆరవైఆరు ఏళ్లు.

ఎవ్విగనూరు సబుతాలూకా సంపూర్ణాంధ్రప్రాంతము

శ్రీ జి. హెచ్. గంగన్న

ఎవ్విగనూరు సబ్తాలూకా సంపూర్ణముగ తెలుగు మాట్లాడు ప్రాంతము. ఎవ్విగనూరు, నందరం, వాగలదిన్నె, గుడికల్లు ఈ పల్లెలలో కొందరుతప్ప తక్కిన పల్లెలలో కన్నడము మాట్లాడు కుటుంబములు లేనేలేవు. కొన్ని కుటుంబములు ఈ యూర కన్నడము మాట్లాడు వారున్నా, ఇచ్చట నిర్వహణములోవుండే భాష తెలుగే. ఇట్టి పరిస్థితు లన్న ప్రాంతము తెలుగు ప్రాంతముకాదు—కన్నడ ప్రాంతమే అనట బాధ్యతలేని, అర్థమలేని పిడివాదము. యిది ఇటుండ, మొన్ననే జూన్ నెలలో ఐదువేల రూపాయల మూలధనముతో, ధనిక వర్తముల విరాళమున కర్ణాటక ఏకీకరణపరిషత్తు జరిగినది. అందరి తీర్మానములు విచిత్రములు. బాధ్యతా రహితములు; బహుసంఖ్యాక ప్రజల స్వాధీనములకు బాధాకరములు నైయున్నవి. అయ్యి, ఈ ప్రాంతములోనీ పరిషత్తు జరుపుట న్యాయమేనా? ప్రజాబాహుళ్యమునకు తెలియని భాషనుట్టి రాష్ట్రనిర్మాణముకొరకు చేయనీ ప్రయత్నించు తప్పుకాదా? యని యొక బాధ్యతగల పెద్దల నడుగగా వారు ధిక్కారముగా దర్శించి తెలుగువాండ్రను కొందుము. ధనవంతు లొకకార్యమును మొదలిడుటయు, నది యసాధ్య మనిపించుకొనుటయు నుండునా? అని బదులు చెప్పి. ఇట్టి యక్రమ పద్ధతితో తమ యభిప్రాయమును ఇతరుల పై రుద్దబూనుట పాపము. అధికధనవ్యయముతో ఆర్జునముతో ఒక పరిషత్తు జరిపినంతమాత్రాన సత్యము, న్యాయము విన విషయము దాగదన్న సంగతి నెవ్వరు మఱువరాదు. ఇది కన్నడ ప్రాంతము కాదు అనటకు ధనికవర్తముల మాటలు చెల్లవు అనుటకు—వారు జరిపిన పరిషత్తుకు గ్రామము లోని మేళతాళములవారు రాకపోవుట, పాలు పెరుగువారు సపైలు విరాకరించుట—ఈరెండు నిదర్శనములే చాలవా లొకమునకు ఇచ్చటి యధార్థ పరిస్థితులు తెలియుటకే! ఈ రెండు విషయముల వివరించుచున్నాను.

మొన్ననే ఈ గ్రామములో కర్ణాటక ఏకీకరణపరిషత్తు జరిగింది. ఈ గ్రామమునందు కర్ణాటకులు, వచ్చిన ఇతరులు, ఈ గ్రామము మరియు ఈ సబ్తాలూకాకు చెందిన మఱికొన్ని గ్రామాల ఆదోని, ఆలూరు, రాయదుర్గం పూర్తిగా కర్ణాటకప్రాంతాలే అనిన్ని, ఆంధ్రులకు ఈ ప్రాంతంలో ఎలాటి మెజారిటీ హక్కులేదనిన్ని తీర్మానములుచేసిరి. తత్ఫలితంగా ఇప్పుడు ఎవ్విగనూరుపైన్నామల నందు కన్నడభాషలోనే విషయములను జోధింపవలయుననిన్ని, కన్నడమే ఇచ్చటి ప్రాంతీయభాష అనిన్ని, కొంచెము అలజడి జరుగుతుంది. ఇంతే కాకుండ, పైన్నామలనందు, ఈవిషయమైమిడింగులు జరవడం, అచ్చట ఈ విషయాలు చర్చించడంకూడా జరిగింది. ఇట్టి పరిస్థితుల్లో ఈ సబ్తాలూకావిషయం ప్రజాసీకానికే తెలియజేయుట మంచిది. నేను ఈ గ్రామవాస్తవ్యుడను. ఇచ్చటి పరిస్థితులు చిన్నతననుంచి ఇప్పటివరకు బాగునా తెలిసిన వాడను. తదుపరి నా మాతృభాష కన్నడము. అయినను న్యాయస్పష్టితో ఆలోచించినట్లయితే, ఈ సబ్తాలూకా ఆంధ్రులదేకాని కర్ణాటకులది కాదనట యధార్థము. ఈ నాయత్వకీర్త్యమునకు ఈ క్రిందివిషయములు ఆధారములు:—

1. ఇచ్చట జనసామాన్యంయొక్క భాష తెలుగు. ఈ గ్రామవాసుల్లో కురుదీ తెలివారు, లింగాయతులు, బ్రాహ్మణులలో కొందరు, వీరు తప్ప తదితరుల మాతృభాష తెలుగు. వారి జనసంఖ్య మూడు 4, 5 వేలకన్న ఎక్కువ వుండదు. అదిగాక ఎక్కడ ఎవరితో మాట్లాడినా తెలుగుతోనే మాట్లాడతారు. సంతలో జనసామాన్యం భాష తెలుగు. ఆస్పత్రుల్లో తెలుగు. సబ్ రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసుల్లో తెలుగు. తాలూకాఫీసులో తెలుగు. అన్ని వ్యవహారాలూ తెలుగుభాషలోనే జరుగుతూఉన్నవి. అదికాక, కర్ణాటకభాషలో ఆరితేరినవాడైననుకూడా తెలుగు కన్నడం చేర్చి

మాట్లాడునేకాని కన్నడముమాత్రము మాట్లాడుట లేదు.

2. ఇక ఇచ్చటికి వచ్చు వార్తాపత్రికలు వాటి భాష పరిశీలించిన ట్లయితే, ఇదీ విచిత్రంగానే వుంది. ఈ గ్రామమునకు వచ్చునవి మొత్తం 92 దినపత్రికలు.

వానిలో—

1 హిందూ (ఇంగ్లీషు) పత్రికలు	18
2 ఎక్స్ ప్రెస్సు (ఇంగ్లీషు)	11
8 సంయుక్తకర్ణాటకకన్నడము	8
4 ఆంధ్రప్రభ (తెలుగు)	81
5 ఆంధ్రపత్రిక (తెలుగు)	24
మొత్తం	92

పైన కనబడిన ఎనిమిది కన్నడ పత్రికలు తెప్పించువారు. ఈ దినప వారు గమనింపుడు.

1. రిక్రీయేషన్ క్లబ్బు

2. శ్రీ రీడింగ్ రూము

3. ఉడిపి బ్రాహ్మణహోటలు యజమాని

4. కోఆపరేటివ్ సోర్సు

5. వీరర్పు కోఆపరేటివ్ సొసైటీ

6. కర్ణాటకసంఘము (వెసిడెంటు)

7. కర్ణాటక వాచకాలయము

8. వర్తకుడు

3. ఇక గ్రామము జనసంఖ్య పరిశీలిస్తాము: మొత్తంజనసంఖ్య 16,848.

తెలుగువారు 7925 (వర్తక)

కర్ణాటకులు 4187 } వీరి 'వ్యవహార మహమ్మదీయులు 4236 } భాష' తెలుగు.

ఈ పై అంకెలగుడా కర్ణాటకులకు సహాయకారిగా లేదు.

4. ఈ గ్రామములో తక్కువజాతివారు మాట్లాడు భాష తెలుగు. వారికి కన్నడం విమాత్రం తెలియదు. వారే ఈ గ్రామమునందు అధికసంఖ్యాకులైయున్నారు. వారు వీరవారు. విద్య లేనివారు. వారి హక్కులనుగురించి ప్రపంచమునకు చాటిచెప్పవారు లేరు. ఈ గ్రామమునందు నలుగురైదుగురు భాగ్యవంతులు కర్ణాటకులు. అదిగాక, వారికి ఉద్యోగి వర్గము లందు చాల పలుకుబడి గలదు. వారాడినదే అట, పాడినదే పాటగా వ్యవహారములు చెల్లుచున్నవి.

(21 వ పేజీ చూడుడు)

బాలగేయాలు

చందమామ శ్రీమతి పర్వ సీతాదేవి (సంపాదకురాలు)

ఒక్కొక్కపుపు గోసి చందమామ ఒక్క బామూ ఆయె చందమామ శివపూజ వేళాయె చందమామ శివు డేల రాడాయె చందమామ క్రొంద యిల్లా గట్టి చందమామ పైన మరమూ వేసి చందమామ మరములో ఉన్నాడు చందమామ మాయదారీ శివుడు చందమామ గోరింటవనములకు చందమామ గోడ బెట్టా బోయె చందమామ బంతీయ వనములకు చందమామ బంతులాడా బోయె చందమామ రుద్రాక్ష వనములకు చందమామ నిద్రజేయా బోయె చందమామ.

శ్రీ తిమ్మావఙ్గల కోదండరామయ్య

సి. గడియలోపల దాడి కడగి మత్తునియగా
 దిట్టిన మేధావి భట్టుకంటే,
 రెండు గడెల బ్రహ్మాదండి ముండ్లన్నీయు
 డుల్ల దిట్టిన కవి మల్లుకంటే,
 మూడు గడెలకు దామె నీ యత్తిగండి
 పగుల దిట్టిన కవి భానుకంటే,
 అజ్ఞానులోపల జెలుపునీ శ్మింకంగ
 దిట్టిన బడదాగ్ని భట్టుకంటే,
 ఉగ్రకోప నీను నోపుడు కవి ముంప
 గ్రమ్మింప కత్తి కలదు నాకు
 బట్టివాన జిగురు పుట్టింప గిట్టింప
 తిరుగు లేమలాడభీముకవిని!

తెలియని వన్ని తప్పులని
 చిట్టతనాన సభాంతరంబునం
 బలఁగ రాకురోగి పలు
 మాటు పోచవు బాడెకట్ట! నీ
 వలికిన నోల గుమ్ముపల!
 భాగ్యవిలుంగవు పెద్దలైన వా
 రల నిరపింతుగా వ్రగఁ
 రాణ్ణరసా! విరసా! కుసా! బుసా!
 గంజాయి త్రాచి తురకల
 సంచాకుల గూడి కల్లు చవి గొన్నావా?
 లంజెలకొడి కా! యొక్కడి
 పంజరయూధంబు దొమక తుక చొచ్చెకా.

తా జ్ఞాన హ
విశ్వకర్మ శత్రు

(18 వ పేజీ చూడుము)

తా జీ మ హ ల్ బీ డీ లు

పాకటి పేరు ప్రఖ్యాతులు కలిగినవి

No 1, Strong Jadi Beedi

REGISTERED TRADE MARK

తాజ్ మహాల మార్క్ బీడి

Syed Kader, Pensioned Havildar, Beedi Merchant
Pension Line, Washermenpet, Madras

కల్యాతకాత్రా పెనషనల్ అవలతార్, బీడి, మాశెసెణ్డ.
పెట షెణ్ లుణ, వణణ్ణా పెట షెణ్. మత్రుణు.

తె. 1. కాన్డి జాడి బీడి

మె స ర్వు స య్య ద్ బా ద ర్,

వాపర్ మార్కెట్,
:
మ. గాను 21.

ఆర్థిక పారిశ్రామిక వ్యాపార విషయాలు

భారతదేశం స్వతంత్రమగుటతో ఆర్థిక క్షోభ హారములకు రాజకీయ వ్యవహారములకున్న హేచ్చు ప్రామాఖ్యత లభించినది. రాజకీయ స్వాతంత్ర్యముతోపాటు ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము కూడ సాధించి, ప్రజల జీవనస్థాయిని అభివృద్ధి పరచి, స్వతంత్ర భారతదేశమును ప్రపంచములో ఒక ముఖ్యరాజ్య మొనర్చుట మన కర్తవ్యమని నిశ్చయించితిమి ఇది వివాద ప్రభుత్వ కృషి అంతయు ఆర్థికాభ్యున్నతి కార్యక్రమము పైననే కేంద్రీకరింపబడునని అందరూ భావించారు. కాని గత సంవత్సరం క్రాంతి రాజకీయ సమస్యలు ఉత్పన్నమై, వింటనే పరిష్కరింప వలసినవృత్తచే, ఆర్థికాభ్యున్నతి కార్యక్రమము ఏమాత్రము తీవ్రముగా ఆలోచింపబడనే లేదు. పారిశ్రామికాభివృద్ధికి అటంకములు కలిగినవి. పారిశ్రామికాభివృద్ధి జరిగి, ఉత్పత్తి అధికమైన గాని, ప్రజల జీవనస్థాయి వృద్ధి జెందదు.

సూతన సంవత్సరములో మన ఆర్థికాభ్యున్నతి కార్యక్రమము చురుకుగా అమలు జరుగు అవకాశము కన్పించదు. ఎక్కువ కష్టము క్రాంతిరాజకీయ సమస్యలు పేగుకునివచ్చి, ఆర్థిక కార్యక్రమము నిలకడు పెట్టి వస్తుంటుంటే, ఆర్థిక కార్యక్రమము సరిగా అమలు జరుగుటకు వీలు లేకుండు. అనేక అటంకములకుడ వీర్పడు చున్నది. పారిశ్రామికాభివృద్ధికి కావలసిన యంత్రసామగ్రి, విద్యుత్తు, పారిశ్రామిక నిర్వహించగల కృత్యములు మన దేశములో లేవు. విదేశములనుండి యంత్రసామగ్రి గతసంవత్సరం చెప్పకోతగినంతగా దిగుమతి కాలేదు. మన ఆర్థిక స్థితి బిల్క, అమెరికాలోనే ఇచ్చివుండటం వలన, ఆ దేశముల యంత్రసామగ్రికి ప్రపంచ మంతటా ఎక్కువ వత్తిడి వుండటం వలన, యూఎస్ ఫురర్డర్ల కార్యక్రమంలో నిమగ్నమైవున్న అమెరికా యితర దేశములకు యంత్రసామగ్రి సప్లయ చేసే స్థితిలో లేదు. యూరప్ లోని చిన్న చిన్న దేశాలలో యంత్ర సామగ్రికి ఆర్థిక సహకారం గత సంవత్సరం మనం చేసిన గొప్పపాఠపాటు. జెకాస్టానేషియా, స్విట్జర్లండు, స్వీడన్, ఛెకోయం, డెన్మార్క్ మొదలయిన దేశాలలో మనవ్యాపార ప్రతినిధులు గత సంవత్సరంలోనే నియమించబడినారు. అదే దేశాలలో మనకు కావలసిన ఏదో యంత్ర సామగ్రి దొరుకుతుందో, అది ఎంత ధరకు, ఎక్కువ విడుదల కాతుందో మొదలైన వివరాలన్నీ వారు సేకరించాలి. అప్పుడు మన పారిశ్రామిక కేంద్రము దేశాలలో యంత్రసామగ్రికి ఆర్థిక యిస్తారు. ఆర్థికాభివృద్ధి కార్యక్రమం ఎంతో ముందు పెట్టకొని వున్న మనం యంత్రసామగ్రి కొరకు ఒకటి రెండు దేశాలపై ఆధారపడిఉంటే లాభం లేదు. ప్రతిదేశంలోనూ ప్రయత్నించి చూచి, వీలైనంత ఎక్కువ యంత్ర సామగ్రి సంపాదించుకోవాలి. యుద్ధ పరిశ్రమలకు మన ఆర్థిక వ్యవస్థలో ప్రామాఖ్యత యువ్వవలెను. పారిశ్రామిక మనవల్ల విద్యమభావంతో వ్యవహరించుట వలన, మన సైనిక - కత్తి ఆభివృద్ధి చేసికోవలసిన అవుసరం వచ్చింది. జీవితావు సర వస్తువులతోపాటు, ఆయుధసామగ్రి కూడ ఇతోధికంగా ఉత్పత్తి చేయవలెను.

కంట్రోల్ ధన విధానం వాదాల్ని పూర్తిగా విఫలమైపోయిందని ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. వస్తువులపై తిరిగి కంట్రోల్ విధించుటకు కూడా నిర్ణయమైంది. ఆహారవద్దాలపై తిరిగి కంట్రోల్ విధించటానికి ప్రభుత్వం ఇంకా ముందు వెనుకలు చూస్తూ వున్నది. దేశమంతటా ఆహారము, ఇతర జీవితావుసర వస్తువులు కొరతగానే వున్నవి; ధరలు నానాటికి పెరిగిపోతూనే వున్నవి ధనోల్పణం పెచ్చుపెరిగిపోతున్నది. ప్రజల జీవనవ్యయం విపరీతంగా పెరిగిపోతూ, ఆసంక్య 111 ఆందోళనకు దారి తీస్తున్నది. కంట్రోల్ అమలు జరుపవలసిన ఉద్యోగుల, వ్యాపారుల అవినీతివలన ప్రభుత్వ ప్రతిష్ట తాగా దెబ్బ తింటున్నది. ఈ సంవత్సరం ఈ సమస్యల పరిష్కరించటానికి తీవ్రంగా కృషి

ఆర్థికరంగంలో భారతప్రభుత్వం ఎదుర్కొనవలసినవచ్చుసమస్యలు

చేయాలి. దేశ ఆర్థిక క్షోభహారాలపై అజనూయిషీ చేయించుటకు ఆర్థికశాఖను ఏర్పరచి, దాని నిర్వహణ కొక మంత్రిని నియమించవలసిన ప్రభుత్వము ఆలోచించుచున్నది. బ్రిటిష్ మంత్రివర్గములో అగ్రచక్రవర్తియములో ఒకడైన సర్ స్టాఫర్డ్ క్రిస్ట్ ఆర్థిక క్షోభహారములకొక మంత్రి యని గుర్తించుకొన్నచో, ఈ శాఖపట్టి ప్రముఖుని చేతిలో నుండవలెనో బోధపడగలదు. రాజకీయ సమస్యలన్నింటికన్నను ఇంకా దేశీయ ముఖ్యమైన సమస్యగా భారత ప్రభుత్వం గుర్తించుచున్నది. ధనోల్పణము, ధరలు అధికమై, ఉత్పత్తి సధికము చేసి, ప్రజలకు జీవితావుసర వస్తువులు సరఫరా చేయవలసిన లభింపజేయుట మన ప్రభుత్వ ప్రతిష్ట ఆధారపడివుండును.

భారత కార్మిక రంగమంతయు గందరగోళముగా వున్నది కార్మిక కష్టము ముపై అధిపత్యమునకు కాంగ్రెస్, సోషలిస్టు, కమ్యూనిస్టుపార్టీలు తీవ్రముగా పోటీచేయుచున్నవి. ప్రపంచ కార్మిక సంస్థకు భారత కార్మికుల ప్రతినిధిగా జాతీయ క్రేడ్ యూనియన్ కాంగ్రెస్ ను నిర్ణయించుటతో, కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం కాంగ్రెస్ సంస్థపై ఆభిమానం చూపుతున్నదని ఆరోపణలు జరిగినవి. అయినా, ఈనాడు జాతీయ క్రేడ్ యూనియన్ కాంగ్రెస్ అధిక సంఖ్యాకులకు కార్మికులచే బలపరచ బడుచున్న దినుల నిష్పం చేపాము. ఇండియన్ క్రేడ్ యూనియన్ కాంగ్రెస్ సంస్థ ప్రతిష్టయంతయు కమ్యూనిస్టుల దుశ్చర్యల వలన నాశనమైవుచున్నది సోషలిస్టులకు కొన్ని పట్టణములలో, కార్మిక వర్గములో, ఎక్కువ పలుకుబడి వున్నా, వారింకా కార్మిక సంస్థను ఏర్పరచి, దానికి సమగ్రరూప మివ్వక పోవటంవలన, గణించుటకు వీలులేక పోవుచున్నది. వీరు బహుశః క్షయంలోనే ఒక కార్మిక సంస్థ ఏర్పరచుకుని, తమకు పలుకుబడి వున్న ప్రాంతాలలో స్థిరపడి, కాంగ్రెస్ కార్మిక సంస్థతో పోటీపడవచ్చుదు. జాతీయ క్రేడ్ యూనియన్ కాంగ్రెస్ బలమును భగ్నమొనర్చుటకు సోషలిస్టులు ఈ సంవత్సరం కూడా సమర్థులు జరిపించవచ్చును. కార్మికులలో సోషలిస్టులకు గల పలుకుబడిని గుర్తించి, వారికి తమ స్థాన మిచ్చి, ఇట్టి ప్రమాదము సంభవించకుండా చేసికొనుట మంచిది.

పారిశ్రామికాభివృద్ధికి వస్తుల భారము పెద్ద అటంకముగా నున్నదని పారిశ్రామిక కేంద్రము గత రెండు సంవత్సరములకు ఒకటి ఆందోళన జరుపుచుండెడిది. ఈ సంవత్సరం బ్రిటిష్ లో వస్తుల భారము కొంతవరకు తగ్గింది, వారికి సంతృప్తి కలిగింది. అయినా పారిశ్రామికాభివృద్ధికి వారు తీవ్రముగా కృషి చేయుటలేదు సరికదా, ఉత్పత్తి గరిష్టప్రమాణము వరకు జరుపుటకు కూడా పాటుపడుటలేదు. వ్యాపారములో అధిక లాభములను సంపాదించుకొనవలెనను ఆశతో, కంట్రోల్ తొలగింపుకు పూర్వం గాంధీజీకి, భారత ప్రభుత్వానికి తాము చేసిన వాగ్దానము విస్మరించి, అన్నిరకపుల ధరలను విపరీతముగా పెంచినారు. భారత వ్యాపారుల వ్యవహారభోగజీవిత ప్రజలు, ప్రభుత్వము అసంతృప్తి జెందియున్నాడు. స్వతంత్ర భారతదేశ అభ్యున్నతికి, తమ స్వంత లాభం కొంత మానకొని అయినా, కృషి చేయవలసిన బాధ్యత తమపై నున్నదని వారు గుర్తించి, తమ భారతీయ మార్కు చేసుకొనవలెను.

ఈ సంవత్సరము కూడా ఆహారము ఒక సమస్యగానే వుండగలదు. విదేశములలో మనకు కావలసినంత ధాన్యం సప్లయకొగల అవకాశమున్నది. ధరలు కూడా ప్రపంచమంతటా తగ్గుచున్నవి, ఈ

సంవత్సరం ఆహారపు కరువు ఏర్పడదుగాని మన విదేశ నాణెముల నిలువలు ఎక్కువగా ఆహార ధాన్య దిగుమతులకే వినియోగించవలసి వచ్చును. దిగుమతులు ములభముగా లభించుచున్నవి కాబట్టి అధికాహారోత్పత్తికి దేశములో ఎక్కువ కృషి జరుగకపోవచ్చును. ఆహారము కొరతగానుండి, విదేశాలనుండి దిగుమతులు సరిగా లభించనప్పడే అధికాహారోత్పత్తికి తీవ్రకృషి జరగలేదు. పెద్ద ప్రాజెక్టులపేరు చెప్పమంటూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల ఇతర ప్రయత్నాలు నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నవి. పెద్ద ప్రాజెక్టు ఇంకా ఆలోచనదశ దాటి లేటవడలేదు. కేంద్రప్రభుత్వము జోక్యము కలిగించుకుని ఈ సంవత్సరమైనా అధికాహారోత్పత్తి జరిగేటట్లు చేయకపోతే, విదేశాలనుండి అత్యంత మైన యంత్రసామగ్రి వగైరా కొనుక్కొనటకు కూడా విదేశ నాణెములు దొరకకుండా పోవును.

గత సంవత్సరం బ్రిటన్ లో జరిగిన స్వర్ణం గు ఒడంబడికలద్వారా లభించిన స్వర్ణం మొత్తము ఖర్చు కానేలేదు. ఈ సంవత్సరమైనా ఆ మొత్తము పూర్తిగా, పద్వియోగ మగునట్లు చూడవలెను; పారిశ్రామిక కేంద్రము అలక్ష్యము చేసినట్లయిన ప్రభుత్వమైనను సేరుగా తన

భారతదేశం యంత్రసామగ్రి కొరత లేకపోయిందని పరిశ్రమలు సాపించవలెను. మన ఆర్థిక వ్యవస్థ అభ్యున్నతికి గత సంవత్సరంలో కృషి ఏమీ జరగలేదు; ఈ సంవత్సరమైనా దానికి చక్కని పునాదులు వేయుటకు ప్రభుత్వము తీవ్రముగా కృషి చేయవలెను.

కొత్త పాతలు

దివాలలో జైనదేవాలయముల శిల్పసౌభాగ్యము అంతా పాలరాయి చెక్కడమే! ఆ ప్రదేశములకు యాపాయలు వరచి జైనభక్తుడు కొన్నాడు!

అవతరణలో దత్తాత్రేయ శిఖరం అయిదు వేల అడుగుల ఎత్తు పైన ఒక పెద్దరాయి, ఆ రాయిమీద గుడి ఉంది!

క్షేరీ గుహలు గ్రీకుల శైలిమీదలెనుంటుంది.

కొత్త గుహలు అతి పురాతనములు. ఆంధ్రబౌద్ధ గుహలు రెండువేల రెండువందల సంవత్సరాల క్రిత మా గుహలలో నిర్మించిన దారఫలకములు నేటికీ చెక్కు చెదరకుండా నున్నవి!

నౌసికలోని గుహలలో ఆంధ్రరాజుల కాసనముల చెక్కించినారు.

కొరివల్లివాడ శిల్పబాబు

రుచికరమైన బటాణీ గింజల పులావు

డాల్టా
చేసినప్పుడు 20క
బాగా యుండును!

వియ్యమును కడిగి దానిని పూర్తిగా వడియ గట్టండి. తరువాత దాల్డా పిల్చుకొనబడే దాకాను. వియ్యము సుమారుగా అంటుకొనుటకు మొదలుబెట్టేదాకాను దానిని బటాణీ గింజలతో వేడి దాల్డాలో వేపండి తరువాత నీరు (వియ్యమునకు పైన ఒక అంగుళముదాకా యుండవలెను), రుచికి ఉప్పు, ఎలకాయలు, లవంగపట్టలు మరియు లవంగములు జేర్చండి. తరువాత వీటిని బాగా కలిపి పాత్రను మూయండి. తరువాత వియ్యము. బటాణీ గింజలు మెత్తగా అయ్యేదాకా నెమ్మదియైన మంటలో వండండి. వియ్యము చాలమట్టుకు వండబడగానే ఇంక నీరు యున్నచో మూతను చాల కొద్దిగా తెరచి దానిమీద కొన్ని వేడి పొగ్గులను యుంచండి. వేసిన పుల్లిపాయలను, బాడ ముకాయలను, ఎండు ద్రాక్షవండ్లను వేయండి.

మన మెందుకు తప్పకుండా మూతయున్న కుండలలో వండవలెను? పోషకత్వము యొక్క ఒక ముఖ్యదశకు సంబంధించిన విషయము ఇది.

ఉచిత సలహాకొరకు ఇవ్వాలి — లేక ఏరోజైనను వ్రాయండి!

ది డాల్టా అడ్ వై స రీ స ర్ వీస్

పోస్ట్ బాక్స్ నంబరు 353. బొంబాయి 1

HVM. 79-172 TL

చింతచెట్టు

శ్రీ వనమాలి

పూర్వం నలందా విశ్వవిద్యాలయంలో ఆయుర్వేదాచార్యుడు శిష్యుల్ని పరీక్షించాల్సి వచ్చింది. ఆయన అం ద ర్శి అ డ వి కి వెల్లి "ఏ ఔషధప్రయోగానికి పనికిరాని ఓషధీవన స్వతుల్ని ఏరి తీసుకోరం"దని అన్నాడు. మోషల్లో తెచ్చినవాళ్ళు కొందరూ, బస్తాలతో తెచ్చిన వాళ్ళు కొందరూ, బళ్ల కెత్తి తెచ్చిన వాళ్ళు కొందరూ అయ్యారు.

కాని, ఒక శిష్యుడు ఉత్తచేతుల్లోవచ్చాడు. చూసి, "ఏం, ఊరికే వచ్చావు?" అని నడవుగారి ప్రశ్న.

శిష్యుడు, "ఆర్యా! అడవి అంతా వెదికాను గాని, మందుకు పనికిరాని ఒక్కచెట్టు నాకు కనిపించలేదు. తరులతా గుల్మాలన్నీ ఔషధాలే. 'ఓ షధీవనస్వతీభ్యః సమోనమః' అన్నాడు.

గురువుగారు—'నీవు ఒక్కడే పోవడం అవుతూ సంతకర్త' అన్నాడు.

చూడండి మరి, మరి ఎందుకూ పనికి రాదనుకొనే చింతగింజలో ఎల్లాంటి కూడిక ఉందో!

పదార్థం	వీజం	గుల్మంలో
జలం	10.50	9.85
అల్పమిసాయిడ్	18.87	18.06
కొవ్య	4.50	6.60
కాశ్చిప్రాడేట్	68.22	62.44
ఫయిబర్	86	.66
ఏమ్	2.55	2.45
నైట్రోజన్	2.22	2.89
ఫాస్ఫారిక్ ఏక్ ప్రాడ్రైట్	.40	.55

ఇంతటితోనే ఆగటం లేదు కథ. చింతకాయజుల్లో ఇవే కాకుండా ఉన్న వస్తువులు:

విట్రీక్ ఏసిడ్	9.40
టార్టారిక్ ఏసిడ్	1.55
మ్యూలిక్ ఏసిడ్	0.45
వి. టి. ఆఫ్ పొటాస్	8.25
పంచదార	15.5
జిగురు	4.7
ప్యాంక్రెమా	84.85

ఇంతేకాదు. వీధిబళ్ళో ఈ చింతగింజలుకు ఉన్న గౌరవం దేనికి ఉంది? మన దేశంలో పుట్టి గడితే కాస్త్రంలో అగాధపాండిత్యాన్ని పొందిన భాస్కరాచార్యులందరూ, ఈ చింత గింజల్ని చిన్నప్పడు గుణించి తెక్కలు వేర్చు కొన్న వాళ్ళే కదా! చింత బరికెలో వీపు తెట్ట గొట్టించుకొని, కేటకు వెళ్ళే త్రాప్తరు ములుకూడా ఒడికెల్లో చింతగింజల్ని విసిరి, తమ ముచ్చటను తర్చుకొంటారు. చింతగింజలో తయారుచేసిన జిగురు మట్టిబొమ్మలకు రంగువేసే శిల్పులకు పనికి వస్తుంది. ఈ మధ్య పచ్చికక్క దొరక్కపోతే, ప్రత్యామ్నాయంగా చింత పిక్కల్ని వాడి, ఆమతి తీర్చుకొన్న సంకతి తెలుసు. ఇక గోధుమ పిండి అమ్మి లాభాలు ఆర్జించేవాళ్ళకు ఈ చింత గింజలపిండి ఎంతగా సహకరిస్తోందో, ఒక్కసారి కలకత్తా పేటర్లు తిరగకనే తెలుస్తుంది.

ఈ గింజల్లో అకుక్కపోయే స్వభావం ఉంది. వీటిని ఉడికించి పట్టిలుగానూ, జిగురుతో కలిపి సిమెంటుగానూ ఉపయోగించ వచ్చు.

కొండనాటికే వదిపోతే ఈ గింజలు చూర్ణం చేసి నీళ్ళలో కలిపి, బ్రహ్మకాలపుకు అందిస్తే ఉపకరిస్తుంది. వైద్యకాస్త్రం.

వీజంలోనే ఇంత శక్తి ఉన్న ఈ చింత— 'పులుపు చచ్చినా చేవచావదు' అని మనచేత నిత్యమూ తిట్టించుకొనే ఈ చింతచెట్టు మన దేశంలోనే పుట్టిందా అంటే—

ఒక వేళ అర్థమైనా ఈ కర్మభూమిలోనే పుట్టారంటే ఒక్కమంటే ఒక్కమంటా మోగాని, చింతచెట్టుమటుకు ఈ జీవునంచి అలగ్నాండరు దండయాత్రల్లో పాటు ఈ దేశానికి దిగుమతి అయిందంటున్నార చరిత్రకారులు. పర్షియా అంతా దీనితోనే నింపారు అగ్రీకో

వీరులు. భారతదేశాన్నించి ఇతర శాస్త్రాల్లో బాటు అరేబియాకు తిరిగి వెళ్లింది. ఈ శృంగం గ్రీష్మదేశాల్లో ఇది పెరుగుతుంది చెన్నరాజు ధానిలో ఉన్నంత విశేషంగా దీని వ్యాప్తి భారతదేశంలో మరెక్కడా లేదు. ఒరిస్సా, వంగరాష్ట్రాల్లో ఇది ఉంది.

పంజాబు మొదలైన శీతల దేశాల్లో ఇది కనిపించదు. దక్షిణదేశంనంచి హిమాలయ యాత్రలకు వెళ్లే వాడు తప్పకుండా తమ దస్తాల్లో కట్టి తీసికోవచ్చిన వస్తువుల్లో చింత పండ్లొక్కటి.

సంస్కృతంలో దీనికి చాలా పేర్లు ఉన్నాయి: తింతిడి, తింతిడి, అమ్మ, దంతకేర, అమ్మక, అమ్మి, చుక్రా, చుక్రియా, చించ, చించిక—ఇత్యాదులు. ఇంగ్లీషు ట్రామరిండ్, లాటిన్: ట్రామిరెండస్ ఇండికస్. అరబ్బీ: ట్రామిర్ - ఇ-హింద్. ఇంక ఈ చెట్టుకు పార్సీ, హిందీ, మహారాష్ట్రీ, గుజరాతీ, ఉర్దూ, అరవం, ఓడ్రం, అస్సామీ, యవ, మలయా, సింహళ, తురుక్కు, బ్రహ్మ, పరాసు, బోర్నూగీసు, భాషాప్రతికాల్ని ఇచ్చి పాఠకులికి విసుగు కలిగించుతూగని, ఈ శబ్దాలన్నీ ప్రాయంగా తింతిడికే వీకృతులనిన్నీ, ఇన్ని దేశాలవారూ ఏదో ఒకరిటిగా దీన్ని భజస్తున్నారనిన్నీ చెప్పి ఊరకుంటాను.

కవులు 'చింతచెట్టుమీద దయ్యన్ని కూర్చో పెట్టి' కేవలం ఆకళిత వటవృక్షాల్నే తమ గ్రంథాల్లో వర్ణించుకోవాలన్నా, ఇది వాటి కంటే ఆకృతిలో తగ్గేకాదు. ఇంకా మనం పండకట్టి రావెచ్చెల్లా, మట్టిచెట్టు కాఖల్ని. ఆకుల్ని తెక్కపెట్టగలమోనాని, చింతచెట్టు విషయంలో ఈ ప్రమేయం కట్టించుకోలేం. కవిసార్యభావం ప్రాశస్త్యం 'తింతిడి వల్ల వోత్కరమైన' ఏదో కాకాన్ని ఏవగించుకొన్నా, ఈ కాలం బ్రాహ్మణకు 'చింతచిగురు పప్పు' చాలా రుచికరం. లేతచిగురు లేతగులాబీ వర్ణంలో ఉంటుంది, దీన్ని కొని అమ్మేడి 'అశ్మ'లే అయినా! ఇవ 'గాడిదపిల్ల'కొమలం' అనేది పుష్టిలో ఉన్న ప్రతిజీవికీ అంటిం చాల్సిన కర్మిఫేట్టే కాబట్టి, ఇదిన్నీ పెద్ద దయ్యే ధీతిలో తక్కిన ఆకుల్లోపాటు పచ్చబడి ఊరకుంటుంది. తానూ సరివారిలో సమానంగా ఉండక ఇంకో ఆకు ఎక్కడ చదువటం ఎందు కని కావాలి! దీనిబోద చాల పెద్దదే అవుతుంది. నిర్జనస్థానాల్లోనూ, జలశయ తీరాల్లోనూ, పరిత్యక్తగృహభూమిల్లోనూ ఇది నివసిస్తుంది; ఇవన్నీ అర్ధబుటుల లక్షణాలే. కొన్నిచెట్లు వాల్చేళ్ళలోనే కావు కాస్తాయి. మరికొన్ని 'వ్యాదకేవర తమస్సు' అవుచేనేగాని కావువు. పొడవు 90 అడుగులు మొదలొని నూరడుగులకంటే దీర్ఘదర్భులకూడా ఉన్నాయి. వలయం 12 నుంచి 15 అడుగులవరకూ.

'మాటార్' అనేదోట 80'ల వలయం ఉన్న చింతచెట్టు ఒకటి, రాబర్ట్స్ కౌన్సిల్ అయిన్నీ బంధించి ఉంచటానికి కారాగృహంగా ఉపయోగించిందట.

దీని పువ్వులు వసువు వచ్చు ఎరువు రంగు లతో కలయిక పొందుతూఉంటాయి. కాయలు గుత్తులుగుత్తులుగా కాస్తాయి. అపకృస్థితిలో పెరడు అంటుకొని ఉంటుంది, లోపల పదార్థం కొంచెం పచ్చగా ఉంటుంది. పరిపక్వదశకు రాగానే పెరడు, జీవస్వత్తుదీ కేరంలాగా, విడి వడిపోతుంది. లోపల గుంజ లోపిలవర్ణంగా మారుతుంది.

ఆకులు ఒత్తుగా ఉండటంవల్ల, భూమిమీద కూర్చుంటే ప్రసారాన్ని ఆకట్టుంది. 'పొట్టకు పొరుగు గిట్ట'దన్నట్లుగా మరి దీనికంద ఇంకో చెట్టు మొలవటానికి అస్సారం లేదు. వృక్ష వయోవృద్ధినిబట్టి కొటరాలు ఏర్పడడం కద్దు. ఆదిమమనవులకు ఇవి గృహాలుగా ఉపయోగించేది.

ఆధునికమైన జాతకాలకూడా ఇవి

ఆక్రయదానాన్ని చేసినట్టు కొన్ని కథలున్నాయి. అంతేగాకుండా, తుపాను వరదల్లో ఇళ్ళు పోగొట్టుకొన్నవాళ్ళకి ఈ చెట్టు ఆశ్రయదానం చెయ్యటమే గాకుండా, మహాభారతంలోని పావురాల కథలోలాగా, స్వకాఖల్లో వారికి వంటచెరుకు, పండుతో పులును, చిగురో కూడా సంతోషే ఆదరిస్తూ ఉంటుంది. దిక్కు మక్కాల్లోని భిక్షుకులకు ఇదే పెద్దదిక్కు. ఈ చెట్టు ఉన్న రోడ్డుమీద ఎండలో హాయిగా, నడచి వెళ్ళవచ్చు. వర్షం వరుస్తుంటే దీనికింద నిలబడితే తక్కువ తడుస్తాం.

చైత్ర వైశాఖ మాసాల్లో కాయలు పండి పోతాయి. వర్షాంతానికి మొగ్గులు తొడుగుతాయి వృక్షజాతి ధర్మాన్ని అనుసరించి శీతకాలంలో నిష్క్రమిస్తుంటుంది. వసంత కాలంలో చిగురు వుంది. కొన్ని చెట్లకు వండ్రెండు నెలలకాకాయలు ఉంటాయి.

చింతపండులో రెండు రకాలు ఉన్నాయి. పులుపులాడ్డుగా ఉండేది ఒకటి. కొంచెం తియ్యగా ఉండేది ఒకటి, మొదటిదాన్ని రోగులూ, రెండోదాన్ని బాలకులూ వాంఛిస్తారు. స్వధర్మాన్ననుసరించి, చింతపండులో ఏర్పడే పేజులు ఇవి. ఇక దేశధర్మాన్ని అనుసరించి మనకు, వల్లగా ఉండేది, తెల్లగా ఉండేది, పచ్చగా ఉండేది, ధూసరవర్ణంగా ఉండేది కూడా లభిస్తున్నాయి. పశ్చిమ ఆఫ్రికాలో దొరికే రకం వెర్వెట్ రకం. అమెరికాలో దొరికేది పసుపుపచ్చవర్ణం. ఇవిగాక, న్యూసఫుల్ కేల్స్, జమయికా, మ్యూలిసా ఇత్యాదులైన రకాలకూడా ఉన్నాయి.

ఉప్పు, చింతపండు అమ్మి మన జిల్లాలలో వేలాదిగా ఆర్జించిన ఆర్థికైక్య మహా నీయులు ఉన్నారు. వేడికే అభయం జిల్లాకు ఒకపెట్టి అయినా దొరకుతాడు. ఈ రెంటి సమ్మేళనామధుర్యాన్ని అనుభవించిన ఒకానొక సంస్కృతకవి అన్నాడు:

"తింతిడిఫలమర్కట్యం లవణేన యుతం సదా, తదా ఘృత తిరస్థారాదీపదామయభారతభా."

దొడ్లో ఒక చింతచెట్టు పెట్టుకొని దానివల్ల లభించిన భోజన సదుపాయంవల్ల, మహేంద్రస్వర్ణాన్ని తృణీకరించిన పండితులూ, మహారాణిగార్ని నిర్మత్యంచేసిన స్త్రీలూ మన దేశంలో కలరు. గత శతాబ్దంలో న్యాయ శాస్త్రానికి ప్రసిద్ధికెక్కిన నవదీపాన్ని రాజా కృష్ణచంద్రుడు పాలిస్తున్నప్పుడు, అక్కడే రామనాథుడనే మహాపండితుడుండేవాడట. ఒక రోజున అయనభార్య గంగామ్మనం చేస్తుండగా అందుకోసమే వచ్చిన రాణిగారి కంట బట్టం తలపించిందట. మాంగల్య సూచకంగా ఒక చిన్న మెత్తు బంగారం ఆమె కేరీరాన్ని అలంకరించకపోవటం అల్లా ఉండగా, చేతికి పెట్టుకొన్న గాజులు కూడా అల్లీ రకపువి. అందువల్ల రాణిగారు వెలికైల్లో ఆ గాజుల్ని ఉడ్డేకించి పరిహాస పూర్వకంగా అన్న వల్లలు, రామనాథుడి భార్య (ఆవిడ 'చేరేమిట' మనకు తెలియదు) చెబి బడ్డాయి. వెంటనే ఆవిడ "ఈ గాజులు చిట్టిన (తనకు చెదకళం సంప్రాప్తించిన) రోజున నవదీపం ఆంధ్రకారం అవుతుంది" అన్నదట. ఇల్లా ఆంధ్రకారం కావటం (ఆ రోజుల్లో) రాజా మహారాజులపోతే కావల్సిందేకాని, భార్యకు చిన్న మెత్తు బంగారం పెట్టలేని అసమర్థుడు పోతే కావటమా? రాణిగారు దీన్ని మహా అకమానంగా భావించి రాజాగార్ని 'రిపోర్టు' ఇచ్చింది.

రాజా కృష్ణచంద్రుడు రామనాథుడి పొండి త్యసంపదను తెలిసికొన్నాడు అవటంకల్లనూ, అల్లాంటి దిగ్భాన్ని తాను దారిద్ర్యంలో ఉంచి నందుకు వెంటనే నొచ్చుకొని మంత్రి సామంత పరివారంతో రామనాథుడి గృహానికి వెళ్లాడట.

అప్పుడా పండితుడు న్యాయకాస్త్ర సమస్యల్ని తుట్టుగా నెమరేస్తూ ఉండటంవల్ల, వీరి రాకే తెలిసింది కాదు. అయినా రాజాగారు వారిని పలకరించి, మీకున్న ఆభావాన్ని తొలగించటానికి వచ్చానన్నాడట.

రామనాథుడు దాన్ని న్యాయకాస్త్ర పరిభాషప్రకారం ఆర్థంచేసుకొన్నాడట. రాజాగారు ఎంతో కష్టమీద ఆర్థకాస్త్రప్రకారం అయనకు తెలియచెప్పి వచ్చింది.

తీర్గిగారి రామనాథుడు, 'అయ్యో! నాకు మూడు వాల్లు ఎకరాల భూమి ఉంది. దొడ్లో చింతచెట్టు ఉంది. బ్రాహ్మణ భూమిపైవచ్చే గింజల్లో అన్నంకండి, ఈ చింతచెట్టు ప్రసాదించేదాంతో పులుకుకాస్తుంది, నాకు మరేమీ అక్కర్లే దన్నాడట.

మరి, ఇంత నిర్మలత్యాగాన్ని అనుగ్రహించింది చింతచెట్టే కదా!

చింతపండుతో చేసిన సాంబారు రసాల్ని ఆస్వాదించే, శక్తిమంతులైన అరవసోదర్లు మన్నిచులాగా అన్నీ త్రేత్రాల్లోనూ మించి, ఇటు రామేశ్వరం మొదలొని, అటు మాంటు ఎవరెటువరకూ కావల కాస్తున్నారు.

మహారాజులగృహంనంచి బచ్చగా శృవరకూ చింతకాయపచ్చడి (ఊరగాయ) కోసం నోరు నాచింది అనుకొనివాళ్ళు లేరుకదా! వల్లెటూళ్ళల్లో పనిబాగులవాళ్ళకు కొంచెం చింతకాయపచ్చడి పెట్టి...ఎనిమిది గంటలెం, 24 గంటలూ కూడా పెట్టిచాకరి చేయించుకోవచ్చు జ్వరరోగి చాటుగా వంటఇంట్లోదారి, ఎవ్వరూ చూడకుండా మూడుకులాల ఎత్తు ఈ పదార్థాన్ని నీవించి, గప్పివేగా మళ్ళీ వచ్చి మంచంమీద వడుకొన్న నిదర్శనాలు చాలా లభిస్తాయి.

చింతపండుతో ఎన్నో పులుస, పచ్చళ్లు తయారుచేసి గృహిణి, తన పని తగ్గించుకోటమే కాకుండా భోజనానికి సవికల్పిస్తూ, భర్త ఆరిక పరిశీతుల్ని చక్క పెడుతూ ఉంటుంది. మరదళ్లు హాస్యానికి బావగార్లకు చింతచెట్టు పాలని కాచి, నెయ్యికి బదులుగా వడ్డించే రివాజ ఒకప్పుడు ఉన్నట్టు వేతలు చెప్తున్నారు. కొన్నిచోట్ల, అల్లంమురబ్బాలాగా చింతపండు మురబ్బాను అమ్మటాన్ని సేను చూశాను. వీడ వాళ్ళు చింతగింజలు నానవేసి, ఉనక పెట్టి, పచ్చడి చేసుకొంటారు.

వడగొట్టినవాళ్ళకు చింతపండు, మర్పత్తు చాలాఉపకారం చేస్తుంది. కలరా మలేరియాల్ని ఆకట్టే శక్తి దీనికి ఉంది.

ఆయుర్వేదముఖం దీని మహాత్యాగిన్ని ఇల్లా వర్ణించారు.

"అమ్మికా గురువారహరి పితృఫలాకృత్ పత్యాతుదీపాతీయానాం సారోష్ణా కఫవారస్యక్, భోజనంలో ఇది ఎంతగా ఉపయోగపడేది వైనే చూచాం. ఇక, చింతగుల్ల పచ్చిదేగానీ, ఎండుదేగానీ, పండించే గానీ, కొత్తదే గానీ, (22 వ పేజీ చూడండి)

ఉత్తమవైవ మత గ్రంథము

పండితారాధ్య

చరిత్ర

పాల్కురికి సోమనాథకవి

రచించిన ఉత్తమ ద్వీపద కావ్యము. డా॥ చిలుకూరి నారాయణరావుగారిచే పరిష్కరింపబడినది. దీక్షా, పురాతన, వాద, మహిమ, పర్వతములు అయిదు ప్రకరణములును ఒకే సంపుటమున గలవు. ఇంత నిర్దుష్టముగ ఈ గ్రంథము నిదివర కెవ్వరును ప్రచురించి యుండలేదు. నారాయణరావుగారు రచించిన అమూల్యమైన పీఠికకూడ కలదు.

వెల రూ. 5-0-0

వ్యాకింగు, పోస్ట్ జి రూ. 1-4-0

ఆంధ్ర గ్రంథమాల,

పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మదరాసు. 1.

భారత రాజకీయాలు :

భారత ప్రభుత్వంపై ఫిర్యాదు చేయ నిజాం నిర్ణయం

హైదరాబాద్ సమగ్ర ఆటో యంత్రాంగ శీల్పకర్మిల సంఘం ఏర్పాటుచేసింది. ఏ విధముగా నైనా కాశ్మీర్ ఉద్యమమునే హైదరాబాద్ లో కూడ తిరిగి ఆరంభమయి పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వము, హైదరాబాద్ నవాబు వాంఛించుచున్నట్లున్నది. ఆధారపు ఒడంబడికను భంగపరచి, హైదరాబాద్ పై ఆర్థిక దిక్కుబాటును ప్రయోగించి, ఒక స్వతంత్ర రాజ్య మనగడకు ఆటంకము కలిగించుచున్నదని భారత ప్రభుత్వముపై విశ్వరాజ్యసమితి భద్రతా మండలికి ఫిర్యాదు చేయటకు నిర్ణయించితిమని నిజాం ప్రధాని లాయర్ ఆర్. భారత ప్రధాని పండిట్ నెహ్రూకు తెలియజేసెను. భద్రతా మండలిలో సభ్యులైన సిరియా, హైదరాబాద్ ప్రభుత్వ ఈ ఫిర్యాదు చేయునని తెలియచున్నది. భారత సంస్థాలపై బ్రిష్ సార్వభౌమత్వము అతరించి పోగానే, హైదరాబాద్ స్వతంత్ర రాజ్య మొదటి, ఆ స్వతంత్ర రాజ్యమునకు విశ్వ-జ్యోతిషములో సభ్యత్వము లేకపోయినా, ఒక సభ్యరాజ్యము దాని కొంతభాగము భంగము కలిగించుచున్నది కాబట్టి, భద్రతా మండలి జ్యోతిషము, కలిగించు కొనవలెనని నిజాం తీర్పును వాంఛించుచున్నాను. దాని మాత్రప్రాయముగా కూడ నిజాంకు సర్వస్వతంత్ర ఎప్పడూ లేదు. 1947 వ సం. ఆగస్టు 15 వ తేదీ తర్వాత నిజామును సర్వస్వతంత్ర లభించియున్నది. విశ్వరాజ్య సమితి సభ్యత్వమునకు ఇదివరకే దృఢము చేసి, బ్రిష్ పాకిస్తాన్, ఇతర మిత్ర సంఘములతో దీనిని ఆమోదించి జేయుండవలసింది. ఇందుకు బ్రిష్ సమ్మతించదని నిజాంకు తెలియును ఏ సంఘము కూడ సర్వస్వతంత్రమునకు తన సమ్మతించనని బ్రిష్ స్పష్టముగా ప్రకటించియు యుండెను. అందువలననే అప్పుడు నిజాం 'యథావిధి' ఒడంబడిక చేసి కొనవలసివచ్చెను. దాని ప్రకారము విదేశీ కర్మచరము, పై వార్త అధికారమును భారత ప్రభుత్వమునకు నిజాం దఖలు పరచెను. పసుతిము నిజాంకు అంతర్జాతీయ హోదా ఏమీ లేనేలేదు. ఈ ఒడంబడికను ఉల్లంఘించి, విశ్వరాజ్య సమితికి ఫిర్యాదు చేయ నడవించుటలనే నిజాం, ఆ ఒడంబడికను ఇమ్నాట్టుగా ఎట్లు ఆదరించుచుండెనో బోధపడుచున్నది. ఒక కళ మస్తిం మతాభిమానము కలసి నిరియా, హైదరాబాద్ సమగ్ర భద్రతామండలిలో ప్రస్తావించినను, భారత ప్రభుత్వము ఇంకాటుములో పెట్టవలెనని తలంపుతో ఇతిరరాజ్యములు ఈ ఫిర్యాదును హర్షించినను, అగ్రరాజ్యముగా, ఇండియా, పాకిస్తాన్ లకు అధికారము దత్తించిన

రాజ్యముగా కర్మచరమును 'విదేశీ' చేయవలసిన బాధ్యత బ్రిష్ పై వున్నది. భద్రతామండలిలో హైదరాబాద్ కర్మచరము చర్చకు వచ్చియుండ, అధికారం దత్తించు భార్యము బ్రిష్ భారత నాయకులకు చేసిన వాగ్దానములకు భంగము చేసినట్లే యగును. గత సంవత్సరమునుండి ఇండియా బ్రిష్ కల సత్సంబంధములను గమనించినచో, హైదరాబాద్ విషయములో బ్రిష్ మనలను మోసము చేయ దగ్గయే భావించవచ్చును. హైదరాబాద్ సమగ్ర భద్రతామండలికి ఫిర్యాదు చేసి, భారతదేశ ఆంతరిగ పరిస్థితులలో జ్యోతిషము కలిగించుకొనటకు సిరియా తూనుకొనట సహజమే! పాకిస్తాన్, భారత మస్తింబు ఎంత హిందూత్వ-కలైగా, భారత ప్రభుత్వ మెప్పుడూ మస్తింబులకు, మఖ్యముగా అబద్ధతలకు అపకారము చేయలేదు. ఉపకారమే చేయుచున్నది. పాలస్తీనా భంగము చేయించి నిరసించినది ఒక్క భారతదేశమే! ఇప్పుడు హైదరాబాద్ విషయములో సిరియా జ్యోతిషము కలిగించుకొనినచో అబద్ధత కలైగా భారత ప్రభుత్వము తన వైఖరిని పునరాలోచించుకొనవలసి యుండును. స్విట్జర్లాండు, ఫ్రాన్సు, ఈజిప్టు మొదలైన అనేక దేశాలనుండి దొంతరగా విదేశాలలో ఆయుధాలు హైదరాబాద్ కు రవాణా అనుచున్నట్లు ఆకాటికానాడు స్పష్టపడుతున్నది. ఈ రవాణాను భారత ప్రభుత్వము వెంటనే అణిట్టాలెను. కాశ్మీరులో యుద్ధవిరమణ?

కాశ్మీర్ యుద్ధములో తమ సేనలు పాల్గొంటున్నదని పాకిస్తాన్ అంగీరించటంతో, కాశ్మీర్ సంఘటనలపై లో ఒక నూతన ఘట్టం ప్రారంభమైంది. కాశ్మీర్ పై ఎత్తిన సున్న దుండగులను ఆపుట తమకు జ్యోతిషము కాదని ఇంత వరకు పాకిస్తాన్ ఇచ్చుకున్నది. కాశ్మీర్ యుద్ధ రంగములో తమ సేనలే ప్రోత్సహముగా పాల్గొంటున్నదని భద్రతామండలి చర్చలో పాకిస్తాన్ అంగీరించి వుండలేదు. అప్పుడు పాకిస్తాన్ ప్రతినిధి కేవలం బుకాయంపుతో పెట్టకున్నాను. భద్రతామండలి సంఘము రిజల్యుషను ప్రోత్సహముగా పరిశీలించెను, బుకాయించుటకు విలక్షణ, గణ్యతము లేక పాకిస్తాన్ తన తప్పు ఒప్పుకున్నది. ఇప్పుడు ఒక విషయము స్పష్టపడినది. పాకిస్తాన్ ఇమ్నాట్టునుండి అపరిష్ట ప్రచారమునో, భద్రతామండలిని మోసపు నది. కాశ్మీర్ కర్మచరములో భద్రతామండలి నిష్పక్షికముగా కర్మచరింపలేక, దోషిత

సహాయ మొనర్చుచున్నది. ఇప్పుడు ఇది రుజువు చేసినది కాబట్టి భద్రతామండలి తన తప్పు వెల్లడించి దిద్దుకొని, పాకిస్తాన్ అక్రమములను ఖండించుట కనీస ధర్మమై యున్నది. ఒక సభ్య రాజ్యముపై దండగాత్ర జరిపి భద్రతామండలిని మోసము చేసిన పాకిస్తాన్ విశ్వరాజ్య సమితికి బహిష్కరించి ఇతర సభ్య రాజ్యములతో సంబంధములేకుండ ఎండుకు చేయరాని? నురద్రవమౌతు. ఈ విషయమై పట్టుకట్టవలసిన భారత ప్రభుత్వము ఈ విషయమునే తల పెట్టలేదు. భారత ప్రభుత్వము బలహీన, అసమర్థ విధానమును ఇంకా త్యజించలేదని దీనికల్ల బోధపడుచున్నది. ఈ సంతతి ఇట్లుండగా, యుద్ధవిరమణ చేయవలసింది ఇకపక్షములను కాశ్మీర్ సంఘము ఆదేశించినది. ఇది కేవలము అమాయకత్వము. పాకిస్తాన్ భారతదేశముపై దండెత్తి, కొంత భాగమును ఆక్రమించుకుని వున్నప్పుడు, వారిని వార్తా-వైదొలగమునకపోగా, భారత సేనలు వారిని వెట్టివేసుకుండా, ఎక్కడి వారక్కడ యుద్ధము చేయవలసింది అదేశించుట ఏమి న్యాయము? తమ మోసముచేసి, న్యాయత పరమనానినే ప్రోత్సహించుట భద్రతామండలి విధానమా? యుద్ధ విరమణ పాకిస్తాన్ అన్ని విధముల లాభకరము. ఇప్పుడు ఆక్రమించుకునివున్న ప్రాంతములో పాకిస్తాన్ నిరసించుచున్న భద్రతామండలి ఏమోమో పాకిస్తాన్ చేయునని ఆశించి, వారి ఆశోకము ప్రకారము యుద్ధవిరమణ చేయుట కొనివినోడిల గోతుకొనటయే అగును. భద్రతామండలిని సరక్షింప చేసే అయిదవరే, కాశ్మీర్ నుండి పాకిస్తాన్ సేనలను తరిమివేసేటంతవరకు యుద్ధమును విడిచివేయుటకు భారత ప్రభుత్వము అంగీరింపరాదు. ఇప్పుడు యుద్ధమును విరమించుట, కాశ్మీర్ విభజనకు అంగీరించినట్లే యి. భారతదేశములో పెద్ద సంఘటననుకు దారి తీయగలదు.

హిందీ ప్రతిపూల ఉద్యమం

దక్షిణభారతదేశమంతట తమిళవాడే అను దుర్భిద్రాయం ఉత్తరాది ప్రజలలోనేగాక, నాగులలోకూడా చాలకాలముండి వున్నది మద్రాసురాష్ట్రంలో అగణం అధికసంఖ్యాకులుగావుండి, హైదరాబాద్ సంస్థానం పాలకుడు మస్తిమై పెండువిధాల తెనుగుల అనామకులై పోయి వలసే ఈ దుర్భిద్రాయం ఏర్పడింది. దక్షిణ భారతదేశ ప్రపంచవ్యాప్తంగా, తమిళులకు అవలంబితప్రాధాన్యము, ప్రాముఖ్యత

యిచ్చి పెట్టిపై పెట్టించుకుని, భారతదేశంలో కాంగ్రెస్, కాంగ్రెస్ అగ్రనాయకులు, ఆంధ్ర, కర్నాటక, కేరళలకు అన్యాయం చేయటమేగాక, అనేక చిట్టసమగ్రము తెచ్చుకుంటున్నాడు. వాటిలో హిందీ ప్రతిపూల ఉద్యమం ఒకటి. తమిళులు ఇతర భాషాప్రాంతములవారిని అన్యాయం చేస్తుంటే సహించివుండే, తమిళులకు తామే ప్రతిపక్షమునను అధికసంఖ్యము లిచ్చి, కాంగ్రెస్ నాయకులు తమిళులకు అనవు పు ప్రాధాన్యత ఇచ్చినారు. దాని నాధారము చేసుకుని ప్రతిపక్షములను నాయకత్వము నకు, ముందుకు వచ్చుటకు తమిళులు ప్రయత్నము చేయుచున్నారు. భారత రాజభావగా హిందీని గుర్తించకూడదని చెప్పినంత తైత్త్యము తమిళులు లేదు; కాని హిందీతోపాటు తమిళముకూడ రాజభావ చేయించవలెనని వారి ఆశ. హిందీ చదువుటకు ఇతర భాషాప్రాంతములవారెవ్వరూ ఎదురు చెప్పలేదు. ఒక్కరికి నాడుగా మాత్రము హిందీ ప్రతిపూల ఉద్యమము తీవ్రముగా జరుగుచున్నది. ఈ ఉద్యమము కాంగ్రెస్ కర్మచరలకు 'ప్రతిపక్ష'గా జరుగుచున్నది. వారికి ప్రజలలో ఏ పలుకు డీ లేదు భావి చుట పొరపాటు. దేశీ ద్రవిడ కజగంవారే ఈ ఉద్యమమును నిర్వహిస్తున్నా, దీనికి తమిళ కెడ్డల ప్రోత్సాహము లేదని భావించ కూడదు. హిందీ కేవలం కంఠకు రాజభావ అయినా, దక్షిణభారతదేశ ప్రాంతములవారిగా తమిళమును గుర్తించజేయవలెనని తమిళ నాయకులు చెప్పున్న ప్రయత్నమే ఈ హిందీ ప్రతిపూల ఉద్యమము. కాన్ని సంవత్సరాల క్రితమే రాజగోపాలాచారిగారే ఇట్టి ఆశోకమును తమతో వెలిబుచ్చిని శ్రీ ఉన్నర దక్షిణవారా యదాగారు ప్రకటించివుండిరి. ఇంతలోనే శ్రీమంత్ ఆచార్యులుగారు, వారి అనుచరుల తమ అభిప్రాయములను వదలుకొనిరిని భావించుటకు ఏమి లు లేదు. దక్షిణ భారతదేశములో హిందీ ప్రతిపూల ఉద్యమము తీవ్రముగా వున్నది. కాబట్టి ఒక దక్షిణ భారత భావము కూడ రాజభావగా, హిందీతో సమానస్థానంలో, గుర్తించవలెనని, భారత ప్రభుత్వమునకు నచ్చుచెప్పి, ఆస్థానమును తమిళమునకు కట్టెట్టియెటకు ఈ హిందీ ప్రతిపూల ఉద్యమము నాందిమూర్తమే దక్షిణభారత మన్న తమిళమే అని ఉత్తరాదిన వున్న దుర్భిద్రాయము ఈ విషయమున వీరికి చక్కగా ఉపకరించును. వా సమానము ఈ నాడు భారతయునైతాఖ్యలో హిందీ తర్వాత బహుళ ప్రచారములో నన్నది తెలుగుగాని తమిళము కాదు. తమిళముకు నాలుగవ స్థానము లభించవచ్చును. అయినను అవతలి పెద్దల యిచ్చుటకు సిద్ధముగా వుండే, జనము బుకాయంత గట్టికప్పుడు, అవకాశమును ఎందుకు వారివిడువవలెనని భారతదేశంలో తమిళుల ఉద్యమము జరుపుచున్నాడు. గత శతాబ్దము లోకాల నుండి ద్రవిడకజగం ప్రచారము ఏమీ జయప్రదముగా లేదు. దానికి కొంత ప్రచారము, ప్రజా సానుభూతి తెచ్చుటకు కజగం నాయకులను అరెస్టు చేసిరి. ఇదంతయు వాస్తవ పరిస్థితుల ననుసరించిగాక, ఇక్కడ ఏదో పెద్ద ప్రతిపూల ఉద్యమము జరుగుచున్నదని ధీ ధీని బుకాయించుటకే జరుగుచున్నది. తొటివారిని చూచి అయినా తెలుగువారు నేర్చుకుని, తమ మాతృభాషకు న్యాయముగా రావలసిన స్థానమును వారివిడుచుకొరారు.

ఆగస్టు 14న న్యూఢిల్లీలో భారత సిట్టింగ్ వర ప్రసంగము - హైదరాబాద్ డిప్యూటీ ప్రధానామత్యుడు పండిట్ నెహ్రూ, స్పీకర్ రాయబారి ఆర్మీ వై.కర్ సంతకము చేశారు.

భగవద్గీత (సంస్కృతం)	
1, 8 సంపు.లు ఉన్నవి. సంపు. 1 కి	1-8-0
అవిమారకము (నాటకము)	0-10-0
కృషీవలవిజయము	0-8-0
నిరర్థభారతము	0-8-0
శ్రీ గామవిజయము (నాటకము)	0-8-0
మానేజరు, ఆంధ్రగ్రంథమాల,	
7, లింగుపెట్టి వీధి - జి. టి. మద్రాసు.	

మలయా యుద్ధవిరుడు
జాక్ బ్రేజియర్

(7-వ పేజీ తరువాయి)

వాదకమ్యూనిస్టు ప్రేమి యూనియన్ మంచిదా, ప్రేజియర్ సాపించే మిలిటరీ యూనియన్లు మంచిదా అనే ప్రశ్నకు సమాధానం వారు తేలికగానే ఉపసించు కున్నారు.

బ్రిటిష్ ఎక్స్-లెంటేజు, ఇతర ప్రముఖ కన్వెన్షన్ల నిర్వహిస్తున్న 'టైప్ సెట్స్' పత్రిక వ్యాపారము ఈ ఊహను బలపరుస్తున్నది. 1948 వ సం. మే 25 వ తేదీన ప్రేజియర్ ను గురించి ఆ పత్రిక ఇలా వ్రాసింది: "కమ్యూనిస్టు ప్రాబల్యమును గురించి అతనికి తెలిసినంత మరెవరికీ తెలియదు. దానిని అక్కటబతుక అతిథు కృషి చేస్తున్నట్లు మరెవ్వరు చెప్పలేదు." ప్రస్తుత సంఘర్షణ ప్రారంభం కావటానికి ఆరు నెలల క్రితమే, కమ్యూనిస్టులు రాజకీయంగా రద్దీ అయిన సంఘర్షణ ప్రారంభించబడుచున్నది ప్రేజియర్ కాన్వెన్షన్లు, అన్ని ఎక్స్-లెంటేజు ప్రపంచవ్యాపార మునీ అందిగా వెక్కిరించారు. ఊహాగానంవలనగాక, ప్రేమి యూనియన్లలో ప్రేజియర్ పలుకుబడికల్లు తమ ప్రాబల్యంవలన పోతున్నదని కమ్యూనిస్టులు గ్రహించి, ఆధికారం వశపరచుకొనటానికి వేరు మార్గాల సర్వేషి సారాణి సంఘటి గురించటంవలననే ప్రేజియర్ అల్లా చెప్పకలిగాడు మలయా, సింగపూర్ లలోని ప్రేమి యూనియన్లను తప్పని సరిగా 'రిజిస్టర్' చేసుకొనింలేనీ, లేకపోతే చట్టవిరుద్ధ సంస్థగా ప్రకటించబడవలసి కావించారు.

కింగ్డమ్ ప్రతి ప్రేమి యూనియన్ ప్రేమి యూనియన్ ఆర్గనైజ్మెంట్ ప్రకారం నిర్వహింపబడవలసివుంటుంది. ప్రేమి యూనియన్ సలహాదాగా ప్రేజియర్ ఆ ఆర్గనైజ్మెంట్ల సంస్కరించించి, ప్రేమి యూనియన్ల ధనము, నిధులు కమ్యూనిస్టుల చేతులలోనికి పోవటానికి వీలు లేకుండా కట్టుబట్టాలి చేశాడు. ప్రేమి యూనియన్ అగ్రహారాలలో, రాష్ట్ర, ఆఫీసులలో ప్రేమి యూనియన్ల సంఘాలలో కమ్యూనిస్టులకు అధిక ప్రాబల్యము వున్నది. ప్రేమి యూనియన్ల సామ్యుతోనే కమ్యూనిస్టుల పార్టీ వడుగున్నది. 1947 వ సం. లో ప్రేమి యూనియన్ ఆర్గనైజ్మెంట్ల సవరణచేసి, ఏ ప్రేమి యూనియన్లలోనైనా తన ఆదాయంలో 10 వ శాతము వించిన, మొత్తం రాష్ట్ర, ఆఫీసులలో ప్రేమి యూనియన్లకు చెల్లించరాదని నిబంధనచేశారు. ప్రేమి యూనియన్ల లెక్కలు విధిగా తనిఖీ చేయించాలని నిబంధన చేసి, వాటి సామ్యును కమ్యూనిస్టులు ఇతర పనులకు వినియోగించుకొనటానికి వీలులేకుండా చేశారు. ఇందువలన ప్రేమి యూనియన్ల సామ్యును కమ్యూనిస్టుల పార్టీ ప్రయోజనాలకు వినియోగించుటకు వీలులేకుండా పోయినది. ప్రభుత్వ ఉద్యోగములలో కీలక స్థానములను కమ్యూనిస్టులు ఆక్రమించుకొనుటకు వీలు లేకుండా చేయుటకు, ప్రభుత్వము చే గురిపబడిన ప్రేమి యూనియన్లు ఇతర ప్రేమి యూనియన్లతో (కమ్యూనిస్టుల ఆధిపత్యమున నున్న వానితో) కలసి, ఏ ఇతర ఫెడరేషన్ గానూ ఏర్పాటుపడవ కావించిరి. ఈ చర్యను అంగీకరించు ప్రేమి యూనియన్ కాంగ్రెస్ నిరసించినప్పటికీ, కార్యక ప్రభుత్వ పాలనలో వున్న వలసరాజ్యములోనే ఇట్టి నిర్బంధము ఎందుకు పెట్టకున్నారని పార్లమెంటులో టాండ్లెన్ ఆక్షేపించినప్పటికీ ప్రేజియర్ చాల కష్టం కలిగింది.

బ్రిటిష్ ఆధికారవర్గాలకు, కమ్యూనిస్టులకు వివాదాత్మక సంఘర్షణ జాకాలో ప్రారంభమైనప్పటికీ ప్రేజియర్ కు చక్కని అవకాశము లభించెను. నిర్బంధకర కాపనములవలన కార్యకర్తలమున్నె ప్రభుత్వమునకు ఎక్కువ కంట్రోల్ లభించెను. కమ్యూనిస్టు కార్యకర్తల నాయకులందరు అడవులలోనికి పారిపోయి, ఇది వరకు జవాహర్ లాల్ నెహ్రూగారిని ఆయుధమున ఇవ్వకు బ్రిటిష్ వారిపై ఉపయోగిస్తున్నారు. వారిలో చాలమంది పోలీసు, సైనికులతో సంఘర్షణలలో మరణించిరి. 'అర్మీవర కాపనాల' ప్రకారం మొండిసెల్లో ఆగస్టు చేయబడిన 3 వేలమందిలో చాలమంది అరివాద

కార్యకర్తలు అందరి. వాయకులు ఈ విధంగా జైల్లోనికొక, అడవులలోనికొక పోవటంవలన మూడు 100 యూనియన్లకు నాయకత్వము కరువయ్యెను. వీని నన్నిటిని, ప్రేజియర్ సహకరించు, రాజకీయములలో పాల్గొనని మితవాద నాయకులు వశపరచుకొన గల్గిరి. ఇంతవరకు కమ్యూనిస్టు నాయకత్వమున వుండి, అనేక వర్షాయముల సమైక్య జరిపి, పని అటంకపరచిన సింగపూర్ నాకాకార్యకుల సంఘము, ఇప్పుడు ప్రభుత్వ కార్యకర్తల సన్నలను, కళారమును అర్జివుసర కాపనములను ఆమోదించు మితవాద నాయకుల చేతులలోనికి మారి, వున్నట్లు రాష్ట్రమొనరి.

కాని జాక్ బ్రేజియర్ కు ఇది అంతా సం తోషకరంగా లేదు. ప్రేమి యూనియన్లు ఈ విధంగా భగ్నమైపోవటం అవకాశంగా తీసుకొని, అనేక తోటల మేజేజరు కార్యకులను హింసిస్తున్నారు. చాల చోట్ల పోలీసులు, కళారంగా వున్న కాపనాలను మరీ కళారంగా అమలు జరుపుచు, కార్యకులు తమ ప్రేమి యూనియన్ల భవనాలలో కూడా సమాజాలు జరపగలదు నిషేధిస్తున్నారు. కమ్యూనిస్టులు వైదొలగిన ఈ అవకాశాన్ని వినియోగించుచు, ప్రభుత్వం ఇతర ప్రేమి యూనియన్లను ప్రోత్సహించాలని ప్రేజియర్ అభిప్రాయం. "మీరం కమ్యూనిస్టులతో పోటీ చేయాలి. కమ్యూనిస్టులను గెలిపించే మార్గాలను కమ్యూనిజం నాశనం కాదు" అని ప్రేజియర్ చెప్పుచుండును.

(కాఫీరైటు)

ఎమ్మిగనూరు తాలూకా
సంపూర్ణాంధ్ర ప్రాంతము

(16 వ పేజీ తరువాయి)

ఈ కర్ణాటక ఏకీకరణ వ్యవహారములు ఇచ్చట, ఈ తెలుగు మెజారిటీ ప్రాంతంలో నిరాలంకంగా జరుగుచుండటకు వారే కారణ భూతులు. ఇంకను స్వాస్థ్యం హిందూదేశంలో నాశనం కావే దనిమాత్రం పోకలకు మనవి.

రీ. ఎమ్మిగనూరు సబ్ తాలూకాలో గ్రామాల విషయము:—ఎమ్మిగనూరు, మడికల్లు, నందవరం, నాగలదిన్నె, ఈ నాల్గు గ్రామాల్లో ఏదో కొంతవరకు కన్నడం మాట్లాడువారున్నారు. ఇంకను మిగిలిన 66 గ్రామాల్లో కన్నడభాష మాట్లాడువారు లేరు. అందుకు తెలుగువారే. ఒకరిద్దరు కర్ణాటకుల పై గ్రామములకు ప్రచారమునకై పోయి కాంతిలో వాపసు వచ్చినట్లు తెలియుచున్నది.

పై ఆధారములనుబట్టి చూడ ఈ ప్రాంతం తెలుగు వారిదేనని స్పష్టమగుచున్నది. ఈ విషయములన్నియు మన కర్ణాటక సోదరుల కడకును బాగుగా తెలిసినవే తెలిసియు, ఈ యుగమును వారు నడుపుచుండుట ధనగర్వము చేతన, స్థానిక ఉద్యోగుల అండచేతనమాత్రమే.

అయితే, ఒక విషయమాత్రం స్పష్టంగా నున్నది. అది ఏదనగా: న్యాయము, పరిశ్రమ, ప్రజలము పేటికి ఎన్నటికైన గొలుపు తప్పదు. ఇప్పటికైనను ఈ చిన్న పార్లమెంటును గ్రహించి ఆ కర్ణాటక సహోద్యమ అభ్యుదయం చేసికొనవని నమ్ముచున్నాను. ఈ పూరియందు స్థాపించబడిన కర్ణాటక వాదనాలయముపై కనబరచిన పత్రికల యొక్క రాబడిచే బరుగుచున్నది. దాని రాబడి ముఖ్యముగ ఆంధ్రులదే అని చెప్పట నిస్సందేహము. ఇట్టి అన్యాయము విద్యావంతులే చేయబూనినపుడు, ఇక విద్యావీతులు ఏరితిగా నుండుకో తెలియదు. సానిక హైస్కూలులో బాలబాలికలు 320 నుంచి 350 వరకు ఉన్నారు. ముఖ్యముగా ఆంధ్రవిద్యార్థులు నూటికి 80. కన్నడమువారు నూటికి 17. పెద్ద తరగతిలో చదువు విద్యార్థులు చాలామట్టుకు చుట్టుపట్ల గ్రామమువారు. ఈ పూరిలో బాలరకు హాస్టలు లేక చాలా యిబ్బందిపడుతున్నారు. ఆంధ్రసోదరుల దీనిని గమనించి ఒక హాస్టలు నెలకొల్పుతురని ప్రార్థన. ఇక్కడ ఉన్న ఎలిమెంటరీ స్కూళ్లలో ఆంధ్ర బాలబాలికలు చాలా ఎక్కువగా యున్నారు.

ఈక్రింద కనబరచిన విషయములకూడ కర్ణాట

గ్రంథ
పరిచయం

అంధ్రదేశచరిత్ర సంగ్రహము

ఈక్రిందవిధముగా నున్నది:
ఆంధ్రము 69 097
కన్నడము 18 181
మహమ్మదీయులు 6088

మొత్తం 78265
ఇచ్చటి బోధకు ఉన్నతవిద్యాలయందు ఈక్రిందవిధముగా విద్యార్థుల సంఖ్య నున్నది:
మొత్తం 297
కన్నడం 45
ఉర్దూ 27
మొత్తం 819

ఈ పై విషయాలు ఎమ్మిగనూరు ఆంధ్ర సంఘమువారు నాకు ఇచ్చినారు. వారికి నా ధన్యవాదములు.

హరిశ్చంద్ర చక్రవర్తి

(10వ పేజీ తరువాయి)

నేను: "హా! అప్పుడు భూలోక మహాముఖ ప్రదమై యుండాది! మే మనుకునే స్వర్గమై యుండాది!"

హరి: ఏమో, మా కంతాసహజంగానే వుండేది.

నేను: చిత్రం. చివరి కొక్క శంకేపాం. దండనాధిపానం విషయంలో తమ మతమే మనందీ?

హరి: మే మేదో గ్రహించలేనా అని మూలముగా మార్చుకుంటాం. నీ వే మే మే నూత్నత లేరావ్. ప్రజల అసంతృప్తి గురించి మేం జెప్పరానా నీవు ఉడికినవానికి సమాధానం లేదా? ధర్మశాస్త్ర విషయంన నెందుకు విధించిందన్నప్పుడు కదా మామతానికి తావుంటుందీ అట్లాటి సందేహాలు గోచరమందానే నిర్భయము న్నప్పుడే చిక్కరావేరాకు. అధవా వస్తే యే మహాద్వేషం వుండే చెప్పడానికి నీ వడిగిన విధాన విషయం మొక్కమాట చెప్పివెళ్తాం విను. దండనా విధానానికనకాక మోక్షాత్మకమైన ప్రభుత్వమునకాకందవి గురించు. మా కాలంలో నెన్నడో తప్ప అట్టి విధాన మొకటందని మాకు గాని, మా ప్రజలకుగాని గమనముండేది కాదు. లోక మెప్పుడూ నట్టి నీతికొరకు పాటు పడడం మా మతిం

నేను: మహాప్రభో, నే ను (నమస్కరిస్తూ) ప్రేమ యిచ్చినందుకు తీమింప ప్రార్థితులు.

హరి: సుఖీభర! (నిష్క్రమ)

రచయిత: మల్లంపల్లి సోమశేఖరకృష్ణగారు. ప్రకాశకులు: ఆంధ్రవాద్యముకుటిరము, 22, దివాన్ రామయ్యంగారు గోడ్డు, పురకావము, మద్రాసు. వెల రూ. 1-8-0.
మన జాతి, గొప్ప జాతి; మన దేశము అనాదిగా అఖండవైభవంతో వెలుగొందిన దేశము. ఖండఖండంతరాలకూ మన ప్రతిభ ఏనాడో వ్యాపించి పోయింది మన చరిత్ర ప్రపంచచరిత్రలో సుగ్రాహ్యకాలంలో లిఖితమైన ఒక మహావ్యూహము.
కాని, అటువంటి ఉత్తమచరిత్రను ఆను పూర్వగా, ఆనుంచి యంతరకు, పూర్వసూచి నట్లుగా సమగ్రంగా తెలుసుకోవలెనంటే అటువంటి ఆస్కారం ఇంతవరకు లేకనే పోవడం మన దురదృష్టమనక తీరుదు. పారపు సకాలలోని కొన్ని మూలములూ, అంగూచారిత్రక గ్రంథాలూని కొన్ని సాధారణ సన్నివేశాలూ తప్పితే, సమగ్రమైన, సర్వకవమైన, ప్రామాణికమైన ఆంధ్రచరిత్ర అనుపూర్వంగా ఇంతవరకు గ్రంథస్థం కావలేదు.
అటువంటి పెద్దకారక ఈ ప్రకృత తుష్టకం మూలంగా అక్షరాలా తీరింది.

పరిమాణంలో ఈ గ్రంథం చిన్నదే అయినా ఆంధ్రచరిత్ర అంతా ఇందులో బహు రసవంతంగా నడిపన్న ఉన్నది. వండికునూ, పామరలకూగూడా ఆస్వాదనీయమై యుండుట ఇందలి మహత్తమ విశేషం. నీరసమైన చరిత్ర విషయాలను ఇంత రసవంతంగా మార్చి, కమ్యుని కథవలె అన్నిటిని ఇంత సక్రమంగా జోషించి, ఇంత సరళముందరమైన భాషలో రచించిన లేనపాటవాన్ని ఎంత కొనియాడినా తీరదు. ఈ గ్రంథాన్ని, ఏదృశిలో చూచినా, ఆంధ్రులందరూ తప్పక అదరించి తీరుతారనుటకు సందేహమే లేదు. అనవసరమైన భాష పటిపు పెట్టుకోకుండా, తెలుగు విద్యార్థులందరిచేతా విధిగా దీనిని ముఖ్యపాఠ్యగ్రంథంగా చదివించిట్లుంటే విద్యాకాళాధికారులు దోషానికి, జాతికి ఎంతో మేలు చేసినవారవుతారు.

'తెలుగు స్వతంత్ర'

శ్రీ భాసా సుబ్బాస్వామిగారు సంపాదించి, ప్రచురించుచున్న సాంఘికరాజకీయ వారపత్రిక తెలుగు స్వతంత్ర తొలిసంచికలో 48 పుటలలో 'భూమిపథం', 'జననాకళి' అను సాధకకీర్తికలు, సాహిత్య, రాజకీయ వ్యాసములు, కథలు, గేయాలు, ఉటమములున్నవి. సంపాదకీయమూ, శ్రీ ప్రకాశం పంతులుగారి సూచకము ఈ పత్రిక లక్ష్యములను వివరించుచున్నది. వెల-పావలా సాలు చందా- రూ 12/-లు. విలాసము: 156, లామన్స్ గోడ్డు, మద్రాస్.

పూవు మీ ఆదృష్టము చెప్పగలదు.
నీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోవునదిన్నీ నీవరిచిన వర్త గురించిన్నీ నీవు తెలుసుకొన గోరినట్లయితే, ఒక పోస్టుకార్డుపై నీ కిష్టమగు ఒక పుష్పము పేరున్నా నీవు వ్రాయు తేదీవేళ వివరమున్నా నీ నరిచిన చిరునామాయన్నా వెంటనే వ్రాసిపంపుము.
జ్యోతిష శాస్త్రములోని రహస్యగణితములముగా మేము గుఱించి. నీవు కార్డు వ్రాసిన తేదీలయందు 12 మాసములలోను నీయొక్క అదృష్టము, లాభనష్టములు, జీవిత మార్గము, ఏ వ్యవహారములో నీకు జయముకలుగును, నీ ఉద్యోగమువిషయములో మంచి చెడ్డలు, మార్పులు, అరోగ్య విషయము, వరదేశ గమనము, తీర్థయాత్రలు, వివాహము, శ్రీమతము, సంతానము, నిధినిక్షేపములు, లాభి, అకస్మాద్భివృద్ధిలాభము, మొదలగువానిని గురించి స్పష్టముగా మానవారిగా వ్రాసిరు. 1-4-10లకు మాత్రము వి.వి.గా పంపగలము. (వి.వి. ద్వారీ ప్రత్యేకము). దుష్ప్రగ్రహము లేవైన ఉన్నయెడల కాంతిచేయ విధానము కూడా తెలుపుదుచేయదుగును. వివరములు మా పూచీపైని పంపబడును. మేము పంపిన భోగట్లా నీకు తృప్తిగానుండవియెడల, చైకము వాపసుచేయబడును. ఒకసారి నరికించి చూడుడు.
SERVE SIDHI JOTISH MANDIR,,
(A.P.M) KARTARPUR (E. P.)

మహిళా లోకం :

బహుభార్యా నివేదచట్టం

క్రిమి బంధ కృష్ణవేణమ్మ

మహిళా శాసనసభలో శ్రీ అయ్యజేతర శాశ్వతరావు పంతులుగారు బహుభార్యా నివేదచట్టం ప్రవేశపెట్టి దానిని శాసనసభలోనికి తెచ్చినందుకు హిందూ సంఘం అందుకు స్త్రీలు (హిందూ) వారికి ఎంతయు కృతజ్ఞత తెలియజేయ వలసియున్నది. ఈ చట్టాన్ని గురించి సవాతన ధర్మాభిమానులు అనేకములైన వాదోపవాదములు పెంచిరి. ఒక నూతనధర్మరూపమున కొన్ని సంఘ సంస్కరణలు చేయునపుడు పాతధర్మము తప్ప అను అభిప్రాయముతో చెయ్యనవసరం లేదు. పూర్వ ధర్మం ఎంత మంచిదైనను నూతనపరిస్థితుల కనుగుణముగ ధర్మమును సవరించు అవసరం కలుగుచున్నది. ధర్మం సంఘంకొరకుగాని సంఘం ధర్మంకొరకు గాదు అను నూత్ని జ్ఞప్తయించుచిన వీరి వాదములయందు అంత బలము లేదని తోచును. కనుక ప్రస్తుతం సంఘమునందు “బహుభార్యానిషేధం” అవునర మున్నదా? లేదా? సేనియే విచారించవలెను. నిష్పాక్షికబుద్ధితో, సత్యనిరతితో, మనచుట్టునున్న కుటుంబముల పరిక్షించిన అనేకవందలమంది ఆధునిక దంపతుల బాధకు గురియగుచున్నారు. ముఖ్యంగా నవనయనకులు, విద్యార్థము గలిగిన పురుషులు దీనికి లోనగుచున్నారు. పూర్వతరములవారి కిట్టి బాధలు లేవు. అందుచేతనే తమ కుమారులకు, కుమార్తెలకు బాల్యవివాహముల నీ చేసియుండిరి. అట్లు బాల్యవివాహం చేసికొన్నయువకుల నేకులు నూతన దృక్పథమునకు పాశ్చాత్యనాగరకతా సంప్రదాయమునకు లోనై వివాహము చేసిన భార్యలు తమకు తగినవారనియు, తాము వరించి వివాహ మాడలేదనియు, తమ నాగరకతా దృక్పథమున కామె అలవాటు చేసుకొన లేదనియు మొదలైన అనేకవత్సరముల క్లుప్తమైన “Romantic-illusions” కి లోనై విడవాడుచున్నారు. యిట్టి పరిస్థితులు ప్రాత్రక్రమ యుగముల సంధికాలములో సంభవించుటలో ఆశ్చర్యము లేదు. యిట్టి సందర్భములు అనేకములు మన బంధువులలోను మిత్రులలోను చూడదలచు కున్నవారికి కనబడుచున్నవి.

కనుక ఈ పరిస్థితులలో పురుషులను తగురించి అడుపునం దుండుటకు ఇట్టి శాసనము లేం లేని పునరాగించగలవు. ప్రస్తుతం పెంటనే తనచర్య తీసుకోవడానికి వీలులేక పోవుటచే అనేకమంది ఆ మాయకలన యువకుల బాధ పడుచున్నారు. కొంత కాలమునకు పరిస్థితులు మారవచ్చును. అపుడు ఈ చట్టం అవసరమే పుండకపోవచ్చును. యీ చట్టమునందు చాలమందికింటకముగా తోచునట్టిది విడాకులిచ్చుటకు అవకాశము కల్గించుట. వివాహం వదిలె జన్మాంతరకారణబద్ధమైన సంబంధం అని చూచుకొనబడు ఈ హిందూ సంఘంలో యిట్లు తోచుట విపరీతం కాదు. ఈ నూతనవాక్కును యువతీయువకులు తాత్కాలిక పుర్రేకృతానికులై దుర్వినియోగం చేయుచున్న ధయం లేకపోలేదు. కాని కొంచెం నిదానించి చూచిన ఈ భయానికి అంత తావు లేదని తోచుచున్నది. ఏలనన, కొద్దికొద్ది విడాకులు పుచ్చుకున్న స్త్రీ పురుషుల సంఘం నీడంగానే చూస్తున్నది. అట్టివారి తదనంతరకే విరమం తగులభిసాధ్యంకాదు. అందుచే ఎంతకాలము బలవత్తరమైనపాంఘిక అభిప్రాయము విడాకులకు వ్యతిరేకముగ వుండునో అంతకాలము ఈ వాక్కును వినియోగపరచుటకు భయపడుదురు. అయినను విడాకులు ఒక ఆపరేషన్ వంటిది. ఆపరేషన్ ఎంత భయమో దీనికిగూడ అంతే భయపడాల్సివుంది అందుచే ఈ చట్టమునందు

ఈ వాక్కును పొందు పరచుటచే కొందరును కున్నంత భీతికి కారణం లేదు. తేలుమందు కొన్నవారికి తేళ్ళు కట్టువా? కట్టవలెనని కోరుకుందురా! అట్టి అత్యవసరములైన విపరీత పరిస్థితులయందు మరేమార్గముతోచనలేదు విడాకులు ఆపరేషన్వలె ఉభయపార్టీలకు బాధానికారకమునకేమో? .

ఏకపక్షీ ప్రతము, పాతి ప్రత్యము పరమధర్మములని నవీన యువతీ యువకులు నమ్ముచు విడాకులను ఒక పవిత్రమగు వాక్కును దుర్వినియోగం చేయుచుండురుగాక. ప్రతిపాతన సంపూర్ణ చట్టం బయలుదేరునపుడు మానవసంఘంలో కొందరు హిందూ సంఘం ఇంతటితో నాశనమాకుందని విలపించుట కద్దు. రాజారామమోహన్, పిరేకలింగంపంతులు, హరవిలాసశారదా, గాంధీ మహాత్మ్యమున్నగు సంఘ సంస్కర్తలు ఉదారపూరితములగు సంస్కరణములు తలపెట్టినపుడెల్లను వీరు యిట్లే కాకిగోల చేయుచువచ్చిరి. కాని సంస్కరణానంతరమున వీరు భయపెట్టునంతగా సంఘం ఎంతమాత్రం పాడుకానేలేదు. హిందూ సంఘం మురక్షీతముగానే సవాతనమైన పునాదుల పైనినే నిలిచి యున్నది; నిలిచి యుండును.

రచయితలు

(6 వ పేజీ తరువాయి)

మాత్రం మన విద్యలు ఆధ్వనించే విద్యార్థులు వుండరు.

ప్రకృత మేమిటంటే, నేను సంగీతం ఆధ్వనించడ మంటూ వస్తే, స్వస్వరూపాన్ని గోపన (కర్ణుడు మాదిరి) చేయవలసి వస్తుంది. అది యే కొలదికాలమో దానినా 'యింగువ దొంగ'త నం'గా పరిణమిస్తుందేమో అని భయపడి మానుకున్నాను. ఒకవేళ ఆయాచిక్కలన్నిటికీ అంగీకరించి, గాయకాగ్రేసరుడుగా తయారైనా గతంలో వున్న కవిత్వ ప్రయుక్తమైన నామరూపాలకంటే యెక్కువ నామరూపాలు దీనివల్ల కలగవు—అని ఆయా పుస్తకాన్ని విరమించుకున్నాను.

సారాంశ మేమంటే: త్యాగయ్యగారు రచయితల పంక్తిలో మార్పుచేడానికి తగ్గ ప్రజ్ఞా విశేషం కలవారే అయినా, వారి ప్రధానవిద్య (గానం) అందుకు అంగీకరించను, అలాగే—'గోచివెట్టకమున్న వచ్చిన కవిత్వం' నాకున్న అద్దు తగులుకుం దని భయపడ్డా నంటే విశ్వ సింహనివా రుండ రని భయపడుతూ వ్రాస్తున్నాను.

త్యాగయ్యగారు గడ్డిగాని, పడ్డిగాని అస్పదాదులకంటే హృద్యంగానే కట్టగలరుగాని, వారికి అంతకుమున్ను స్వాధీనపడివున్న గానం దీనికి ప్రాధాన్యస్థితిని రానియదు. అస్పదాదులంటే రచయితలు యెన్ని కొట్టయినా వొక త్యాగరాయలు కారన్నది పరమార్థం. ఆ మహానభావుణ్ణి గౌరవించడానికి మనం రచయితల పంక్తిలో స్థానం కల్పించడం సదుద్దేశ ప్రయుక్త అయినా, తుదకది అన్యథాగా పరిణమిస్తుంది కనక, వారికి యీ స్థానం వద్దంటాను నేను.

లోగడ వికారిసంవత్సరంలో కాసీం కొట జమీందారుగారి తోబుట్టువు వివాహానికి శ్రీయుతులు పోలవరపు జమీందారుగారు, కిర్రం పూడివారు లోనైన జమీందారులు, యింకా ముఠికొండలు విచ్చేళారు. దానికి కిర్రంపూడి వారితో మేం (ఓ. వెం) కూడా వెళ్లడం తటస్థించింది. హరికథా పితామహుడు నారాయణదాసుగారుకూడా వచ్చారు. దాసుగారిని వినడమేగాని, అప్పటికీ మేం చూడలేదు. ఆయనతో యెవరు యే విధంగా చెప్పి వున్నారో తెలియదు మమ్మల్ని యావిధంగా ప్రశ్నించారు ఆయన :

“ఏమయ్యా, వేంకటేశాస్త్రి, మీరు నన్ను కవిగా అంగీకరిస్తారా; గాయకుడుగా అంగీకరిస్తారా?”

అని ప్రశ్నించేటప్పటికి “మీరు హరికథ కాగ్రేసరులు. హరికథ కులకు గాన ప్రజ్ఞ వుండాలి, కవనప్రజ్ఞ వుండాలి. యింకా చాలా ప్రజ్ఞలు వుండాలి. మీరు అన్ని విధ్యలకు నివాసస్థానం గా మా బోట్లు చెప్పుకుంటారు”.

ఈ రీతిగా యెన్నిసార్లు నిష్క్రమటంగా నేను చెప్పినా ఆలా కాదు, యేదో వొక విద్యను నిరారణ చేసి చెప్పితేనే గాని నామన స్సుకు సంతృప్తిలేదు. అని వట్టుకొని వేధించేటప్పటికి గత్యంతరం లేక ‘మీకు నిరవమానత్యం రావలెనే’ గానంలో వస్తుంది గాని, కవనంలో రాదు. కారణం కవులలో మీవంటివారు ముఠికొండలు దొరుకుతారు. గానంలోనో, మీ గాత్రంవంటి గాత్ర మాధుర్యం ‘స భూతో స భవన్యతి’ అనేటప్పటికి ఆయనకు చాలా కోపంవచ్చింది. తొక తొక్కిన పాముగా పరిణమించి తిట్టడకూడా జరిగింది. యిటీవల మల్లా కొలదితర్సరాలలో స్నేహితుల మైహం. నేనంటే చాలా ప్రేమగా చూచేవారు. నాకంటే సుమారు పదేళ్ళు ఆయన పెద్ద. నావలె నాక యావత్తరమా బలిపూడుగా, ముఖిగా కాలం వెళ్ళుచున్న మహనీయుడాయన చెప్పాచ్చే దేమంటే: దాసుగారు కూడా త్యాగయ్యగారివలెనే రచనాశక్తి కలవారైనా, వారి పంక్తిలో చేరుటకు సందేహిస్తారు. కొందలు ‘ఏకవిద్యా మురక్షీతా’ అన్న త్లోకానికి పుదాపారణంగా వేదమో, శాస్త్రమో కృషిచేస్తారు. వారిలో దానిలో వాదోపవాదాలు పెట్టుకుంటే చాలా విద్యలలో కృషి చేసినవారు వోడిపోతారు.

పూర్వకాలంలో ‘ను బృత్రయ’ మంటూ వుండేవారు. వారిలో ఒకరు తనికెళ్ళ నుబ్బన్న కాన్యలైగారు. వీరు తర్కశాస్త్రంలో ప్రత్యేకించి కృషిచేచారు. యీ పేరు కలవారే యింకొకరు. అక్షంతలవారు యింకొకరున్నారుగాని వారింటిపేరు సమయానికి జ్ఞప్తికొరలేదు. యీ మధ్యలో ఒక్కరికి యింకొక్కరు తీసిపోరు. కాని నవదీప్తంలో (యీ పూరు కలకత్తా (వైసిడెన్సీ) యేమో చెప్పలేం, యితరత్రవాదనపనులు లేరని చెప్పుకుంటారు. తనికెళ్ళ వారికి, కొవ్వూరి గోపాలకాన్యలై (యీ య న వ ట్టా ప్రొ. వే. త్రి) గారికి లేటు శ్రీ పితాపురంరాజావారు వాదోపవాదాలు పెట్టినప్పటి గాత్ర కొలదితర్సరాలనాడు యేదో వ్యాసంలో వ్రాసే వున్నాను.

రచయితలు యే విధంగా వుంటారో, రచనా మాత్రం దానికి సాధకమైనా గడ్డిపవ్వార్యక రచన సాధకంగాని తాళరాగయ్యక్తమైన రచన సాధకం కాదని వ్రాస్తూ, యెందుకు కాదో నాకు తెలిసినంతలో వివరించాను.

ప్రకృతకాలంలో శ్రీయుతులు హరినాగ భూషణంగారు గానం ప్రధానంగానూ, సంస్కృతాంధ్రభాషలే కాక, యింగ్లీషుకూడా అప్రధానంగా కృషిచేసి సంస్కృతాంధ్రాలలో కొంతరచన సాగించినవారే. వనిపడితే యాయన ఫిడేలో సభకు వస్తారుగాని, కలమూ, కాగితంతోటి రాదు. అభిమానించి యాయన్ని రచయితల పంక్తిలో చేర్చే నాల్గు మాటలు—అభినందన ప్రయుక్తాలే అందా—వ్రాస్తే, ఆయన అంతరాత్మ సంతోషం దనే నేను అనుకుంటాను.

“విశ్వకవి, రహం విద్యాకా” అన్నారట అప్పయ్య దీక్షితులు. విశ్వంటే వేవారదేశీకులు, కవిత్వార్థికింహా. ఈయన అప్పయ్యదీక్షితుల వంటి విద్యాంసుడు కాదా? ఆయన వేదాంత దేశీకులంటి కవిన్నీ కాదా? ఉభయుల యందున్నా ఉభయప్రజ్ఞలూ కేంద్రీకరింపబడి వున్నా, వారివారికి అభిమానవిద్యలు తేలుగా వుంటాయి.

యేదో కొంచెం వ్రాసి ముగించా అనుకుంటే కొంత చెప్పడంగా పెరిగినట్లంది. చదువరులు తమింకురుగాక.

పూర్వకన్న వ్యావహారికావకు శృంఖలాలు తెగినతర్వాత రచయితల సంఖ్య పెరగడం మూదావం. “అస్పష్టోత్రం వర్ధతామ్.”

చింతచెట్టు

(19 వ పేజీ తరువాయి)

పాతజేగానీ వైద్యంలో వకిసవస్తుంది. గింజలు, ఆకులూ, పట్ట, వ్రేళ్ళూ చెక్క, జీనురు అన్నీ వైద్యంలో పనికివస్తాయి—అనుపానభేదాన్ని బట్టి. హరితుడు, చక్రదత్తుడు, భావత్రకాళకారుడూ, మొదలైన మహామహులందరూ దీని గుఱాల్ని కీర్తించారు. వాటో, భోరీ, వారింగు ఎస్పాల్ మొదలైన డాక్టరుకూడా దీన్ని పొగడారు. హాకిములుకూడా దీన్ని మెచ్చుకున్నారు. వివాన్ని ఖండిస్తుంది అంటున్నారు వివవైద్యులు. ఇహ ఈ వివరాల్ని వ్రాస్తే ‘వ్యాసం’ ‘పురాణం’ గా పరిణమిస్తుందనే భయంతో ఆగుతున్నాను.

కేరలం చెప్పేవరి, విశాఖపురి కేంద్రాల్లోంచే విరోపాకు ప్రతి సంవత్సరము 2 నేలటన్నుల చింతపండు ఎగుమతి అవతోందిట. ఇది గాక హ్యుస్టన్కు 46 పీటాలు 10 టన్నులు రు 1800 లు మాత్రము విలవగల చింతపండుకూడా వెడుతోందిట. ‘పూరు గింట పుల్లకూరుచి’ అనే నూత్రాన్ని అనుసరించి ఇంకొకరూ పాన్చి దాల్చి మనదేశానికి మల్లావచ్చిన ఈ వదార్గాన్నే మనం ఎక్కువ రూపాయలకు కొనుక్కొని, లాట్టులు వేస్తున్నాము.

చింతచెరకు వంటచెరకుగా ఉపయోగించవచ్చు. దీనివల్ల వచ్చే భస్మం సోదాలంటిది. చింతపండుతో కవగజని లోహపదార్థంలేదు. దీనిపువ్వులు రంగులకూడా ఉపయోగిస్తాయి.

చింతపళ్ళలు మెనుగోదొరికేవి. 2x1x1 కొలతలో 83 పానుల బరువులోనూ, గ్వాలియర్ సింహాల్లో దొరికేవి కొలతయిదే అయినా, 60, 80 పానుల తూకంలోనూ ఉంటాయట. వీటితో గృహనిర్మాణానికి పనికివచ్చే కిటికీలు తలుపులూ మొదలైన సామగ్రి అంతా తయారవుతుంది. ఇంట్లో పెట్టుకొనే డస్కులూ, బల్బూ కూడా చేయవచ్చు దీంతో, అచ్చాఫీసువాళ్ళ బ్లాకులకూడా దీంతోనే తయారుచేసుకోవచ్చు. కాని, శ్రీకృష్ణుడు ద్వారకాపురి నిర్మాణ విషయంలో విశ్వకర్మతో ఇల్లా ఆన్నాడు.

“వాట్యా మరిసిపిడకళ్ళ సతతం దుఃఖద సభా, రోగద సింతిదీప్తజ్ఞో యత్నాత్ తత్ పరికరయేత్”

ఈ నిషేధాన్నే అవలంబించాలి అంటే, మనం ఇళ్ళు కట్టుకొంటే మానాల్సి వస్తుంది. ద్వారపరముగంటో ఉన్న ఆరోగ్యురితి, ఈ కలియుగంలో చెల్లుకుందో, లేదో భిషక్కులు ‘రిసెప్టి’ చెయ్యగలిగిన అంకం.

పూర్వం మారాఠులున్నవాడు హేయిగా కాతిమిద కాలువేసికొని, గడిచేవాట్ల కాలం. నేవంటాను—చూరు చింతచెట్టే గవకకొంటే, మీరూ నేనూకూడా అల్లాంటివని చెయ్యగలం అంటాను. కావాలంటే, పరీక్ష చేసి చూడండి! ఈమధ్య ఒకరు ఆంగ్లదేశానికి తాటిచెట్టు కల్పకృత్ సవ్యకోం అన్నారు; నేను ఈ చింతచెట్టు కేరలం ఆంగ్లదేశానికి కాదు, సమస్త భారతానికి ‘చింతామణి’ అంటాను.

నెరసిన వెంటుకల ఔషధము

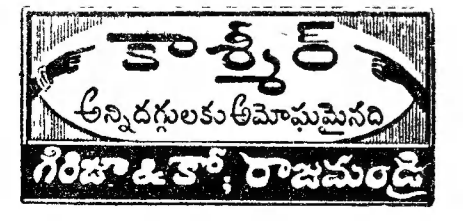
రంగుపూయనక్కరలేదు. ఆయుర్వేదవికృత తెల్లని రంగును మార్చి కాశ్యకముగా వెంట్రుకలకు నలుపు విచ్చును. గుణం కావిదో. ఔషధ వాసమచేయబడును. తెలుపు కొంచెమై యుండిన రు 2.8-0 మధ్యరకమై యుండిన రు 3.8-0 పూర్తిగాయుండిన రు 5.0-0.

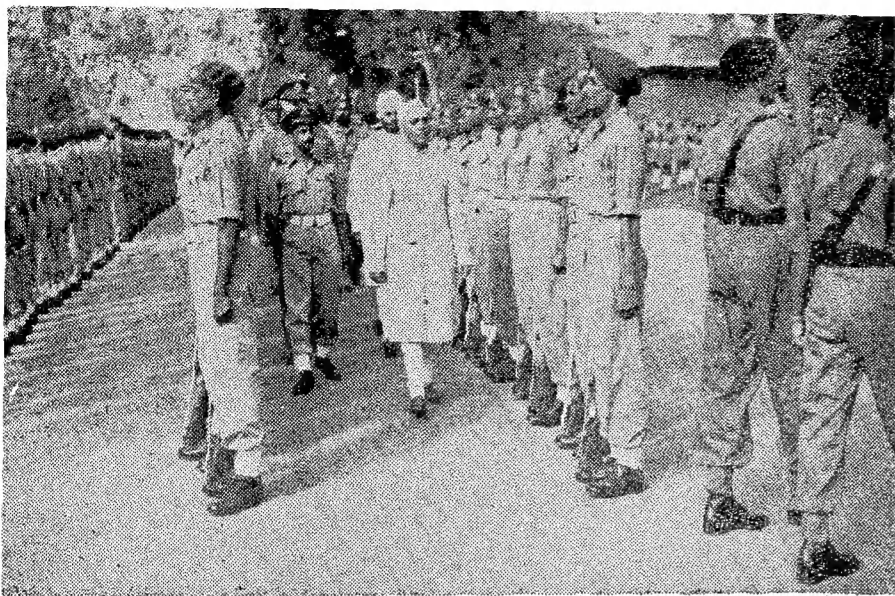
గమనింపు:—ఇది మెదడుకు కంటికి మంచి పోషణ విచ్చు ఔషధము.

Dinraksh Aushadhalaya, No. 214 P. O. Rajdhanavar (Hazariabagh.)

నారసింహలేహ్యము

బంగారు చేర్చబడినది. మేహము, నిక్కాక, నివ్వు క్రవ, కుక్కనష్టమును హరించి బలమును కాంచి వీర్య వృద్ధిని కలిగించు వరద్రవపదము—
20 టు. ద్రవ్య రు. 3-4-0 పోషక 10 అ. పి. సి. ఏ. డి.కంపెనీ. పెరిదేవి-నెల్లూరు జిల్లా ప్రాంచి : 7 నీనుమొదలి వీధి, మద్రాసు.

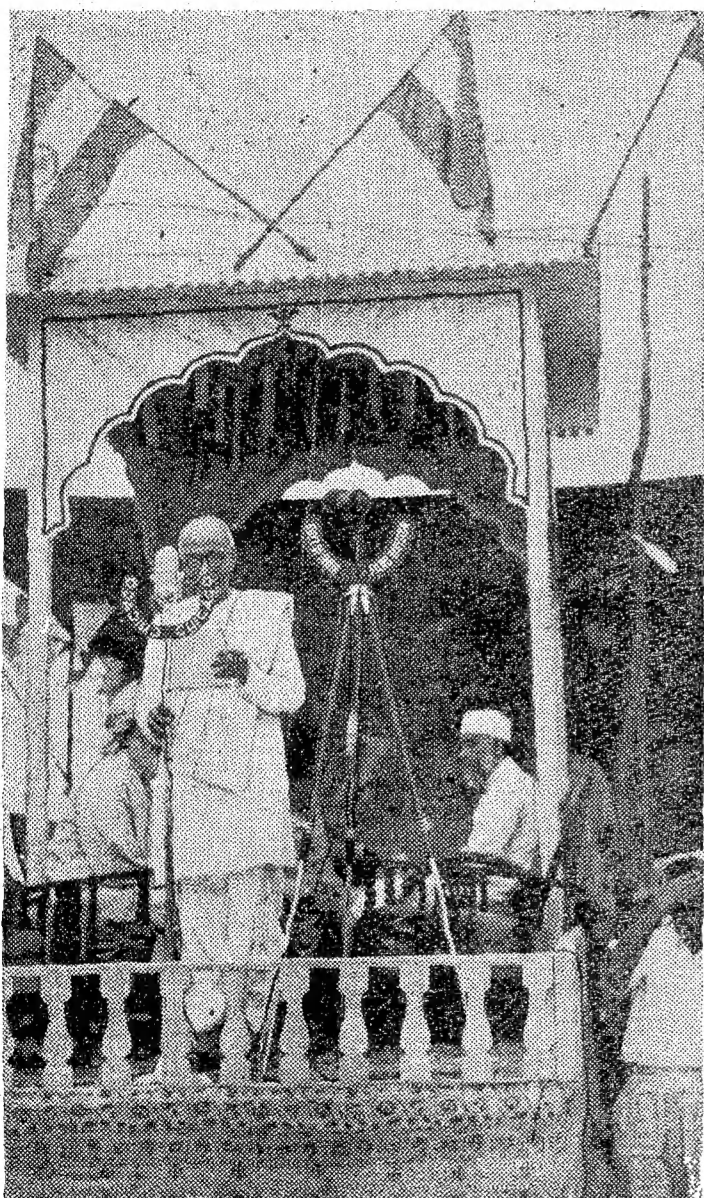

స్వాతంత్ర్య వార్షికోత్సవం నాడు బ్రిటన్ పతాకం ద్వారా సమయాన పైకికవివ్యాసముల పరిశీలిస్తున్న పంజిట్ నెహ్రూ.

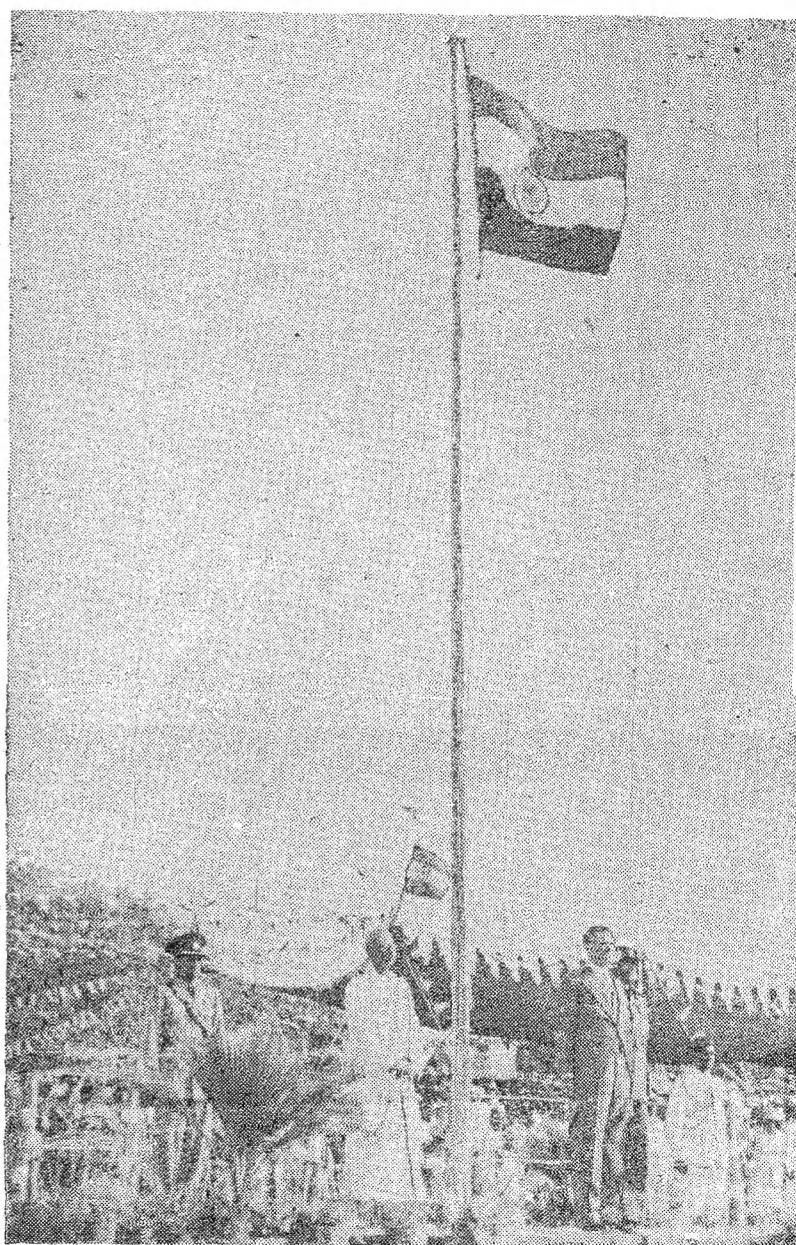

గవర్నర్ జనరల్ శ్రీ చక్రవర్తి రాజగోపాలాచారిగారు స్వాతంత్ర్య దినోత్సవము సందర్భమున ఢిల్లీ ప్రముఖులకు, విదేశ రామబాదులకు విందు చేశారు.

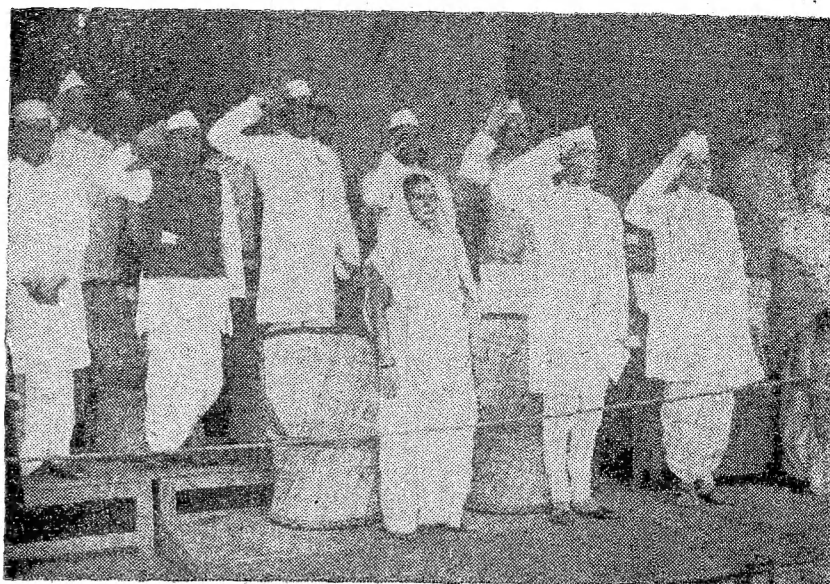

రేడియో - టెలిమావారు తాము 15 ని నిమిషాలైనది నిమిషాలైనది ముల సభయందు గవర్నర్ జనరల్ శ్రీ రాజగోపాలాచారిగారు ఉపన్యసిస్తున్నారు.

స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం

స్వాతంత్ర్య వార్షికోత్సవం నాడు మద్రాసు విలండు గ్రౌండ్స్లో, స్పెషల్ మీటింగ్ విన్యాసాలతో, గవర్నరు నై, పతాకారోహణ మొనరించారు. ప్రధాని పక్కనే ఉన్నారు.

ప్రాబోర్న్ ప్లేయింగ్ బౌంబాయి ప్రభుత్వ మంత్రి గ్ల సహాయుడై ప్రధాని బి. జి. ఫోర్ పతాకం ద్వారా మొనరిస్తున్న దృశ్యం.

12 ఆగస్టు 48 నాడు, ఢిల్లీ రైల్వే మ్యూనిసిపల్ కార్యకర్తల సంఘం వారు, "కార్యకర్తల వార్షికోత్సవము" న్యూఢిల్లీ, టెక్నోలోజీలో జరుపుకొన్నారు. ఆ ఉత్సవంలో గౌ. యుక్త వి. గాడ్కర్ గారు ఉపన్యసిస్తున్నప్పుటి దృశ్యం

ఆంధ్ర మహాత్మని ఆత్మకథ

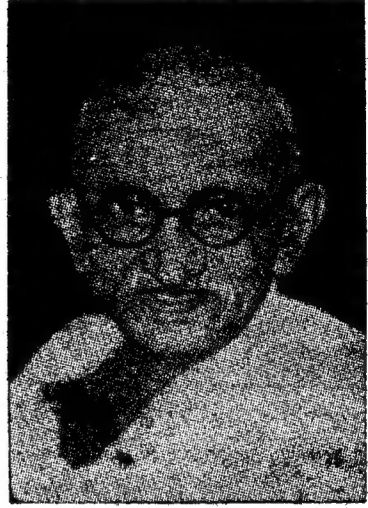
ప్రథమ ద్వితీయ సంపుటములు

[చతుర్థ ముద్రణము]

శతావధాని వేలూరి శివరామ శాస్త్రిగారి అనువాదము
ద్వితీయ సంపుటము తయారై ఉన్నది త్వరపడుడు
ఖద్దరు బైండు

ప్రతిసంపుటము పోస్టేజితో సహా వెల రూ. 5-9-0

ఒకేసారి 2 సంపుటములు పోస్టేజితో రూ 10-12-0

శ్రీమద్భగవద్గీత

వ్యాఖ్యాత : శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు గారు

ఐదవ ముద్రణము

సంస్కృతమూలము, తెలుగున టీకా తాత్పర్య విశేషార్థ
వివరణములు గల 400 పేజీల గ్రంథము. శ్రీకాధ్యయన
పద్ధతికు మిక్కిలి ఉపయుక్తమైనది.

ఖద్దరు బైండు

వెల రూ 4-0-0 లు.

తపాలాఖర్చు రూ. 0-9-0.

పోస్టబాక్సు 212,

ఆంధ్రగ్రంథమాల

మదరాసు 1.

సర్వకౌత్తుభక్తము !

ఇప్పుడే తెలుపదినది !

తెలుగు మెఱుగులు

గ్రంథకర్త : వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు

తెలుగుదనము, తెలుగు సంప్రదాయాలు, తెలుగుభాష అవతరించిన విధము, తెలుగు తేటదనము, తెలుగు కవితా పారమ్యము, ప్రాచీన గ్రంథాల పలుకుబడికి మనపై చెల్లుబడి, విలక్షణమైన మన అరసున్న చరిత్ర, వింత వింత నిఘంటువులు, మన గ్రంథాలలోని అంశములు, అవీ ఇవీ, ఇంకా తెలుగులో ఉన్న ఎన్నో మెఱుగులను చూపెట్టుచున్న వ్యాసముల సంపుటి, శాస్త్రిగారి పాఠిక ముప్పయి సంవత్సరాల సాహిత్య కృషి ఇందులో మూర్తీభవించియున్నది. ఆంధ్రాభిమానముగల వారందరూ అవశ్యము చదువవలసిన గ్రంథము. ప్రతులకు త్వరపడవలెను.

వెల ౨ రూ. తపాలాఖర్చులు వేరు.

ఆంధ్రగ్రంథమాల

తపాలాపెట్టె 212,

మదరాసు 1.

ఆంధ్రవిజ్ఞాన సర్వస్వము

ప్రథమ ద్వితీయ సంపుటములు

ప్రథమ సంపుటమునందు డిమిట్ క-వ ఆకృతిలో ౬౦౦ పుటలు గలవు. ఇందు 'అ' నుండి 'అభ్యర్థన' వరకును గల విషయము గలదు. తివర సంపుటములు ౧౨౫, వివిధ విషయములు ౪౦౦ కలవు. రెండవ సంపుటమునందు డిమిట్ క-వ ఆకృతిలో ౬౦౦ పుటలు గలవు. 'అకా' మొదలుకొని 'అశ్వినీ' వరకు గల విషయము గలదు. తివర సంపుటములు ౧౦. వానిలో ౨ అమరావతి స్తూభస్థ సమస్య, ౨ అనాపాతమునకు చెందినవియు, ౬ దేశచిత్రపటములును గలవు ఇవిగాక మరి ౫ సామాజిక విషయముల కలవు. ప్రాచీనాంధ్రుల కళాసంపదను వ్యక్తముచేయు అమరావతి స్తూపమును గురించిన గొప్ప వ్యాసమునందు అమరావతి శిల్పమునకు సంబంధించిన హాథీలోక బొమ్మలను రమారమి ౧౦౦ ను, వేషభూషణుల వెల్లడించు బొమ్మలు ౫౦ పటములు గలవు. మరియు ఆభరణమును వ్యాసమున భరతేశ్వరమునందలి వేలు వేలు హాథీములను సూచించు బొమ్మలు ౫౦ ను 'అనాపాతము' నందు పట్టుకొను చిత్రములును గలవు. ఇట్లు ఆయా వ్యాసములకు చెందిన చిత్రములు మొత్తముగా ౨౫౦ కి పైగా నున్నవి. వివిధ విషయముల సంఖ్య ౪౦౦ వరకు నుండును. సంపుటము చక్కని స్వచ్ఛత చర్యముతోడను బంగారు రేఖలతోడను సంపుటి కృతము. ప్రతి సంపుటమున ౬౦౦ పుటలు లుండును.

ప్రతి సంపుటము వెల రూ. ౧౦.

పోస్టు ఖర్చులు : రూ. ౧-౪-౦.

రైలు ద్వారా దగ్గర చోట్ల ఖర్చులు ల. ౧౨.

మేనేజరు,

ఆంధ్రవిజ్ఞాన సర్వస్వకార్యాలయము,

నెం. 7, తంబుచెట్టివీధి, మదరాసు.